

FERRAN TORRENT==
PENJA ELS GUANTS,
BUTXANA=====

===== **QUADERNS CREMA** =====

Ferran Torrent és autor, a més d'aquesta, de les novel·les *No emprenyeu el comissari* (1984), *Un negre amb un saxo* (Quaderns Crema, 1987), *Cavall i rei* (Quaderns Crema, 1989), *L'any de l'embotit* (Quaderns Crema, 1993), *Gràcies per la propina* (1995), que va obtenir el premi Sant Jordi, *La mirada del Tafur* (1997), *L'illa de l'holandès* (1998) i *Cambres d'acer inoxidable* (2000). Torrent ha exercit el periodisme a Catalunya Ràdio i a Televisió Valenciana i Ràdio-9, i ha col·laborat també a *La Vanguardia*, *El País*, *Avui* i a *El Temps*.

FERRAN TORRENT

PENJA ELS GUANTS, BUTXANA

BARCELONA 1986 QUADERNS CREMA

Publicat per:
Quaderns Crema, S. A., Societat Unipersonal
Muntaner, 462 - 08006 Barcelona
Tel.: 934 144 906 - Fax: 934 147 107
qcrema@quadernscrema.com
www.quadernscrema.com

© 1985 by Ferran Torrent
© d'aquesta edició: 1986 by Quaderns Crema, S. A.

Drets exclusius d'edició:
Quaderns Crema, S. A.

ISBN: 84-85704-73-8
DIPÒSIT LEGAL: B. 13.404 - 2001

QUADERNS CREMA *Composició fotomecànica*
ROMANYÀ-VALLS *Impressió i rel·ligat*

PRIMERA EDICIÓ: 1985
SEGONA EDICIÓ: 1986
QUINZENA REIMPRESSIÓ DE LA SEGONA EDICIÓ:
març de 2001
REIMPRESSIONS PRÈVIES: 1986 (*dues*), 1987 (*dues*),
1988, 1989, 1990 (*dues*), 1992, 1993, 1994, 1995, 1996 i 1999

Sota les sancions establertes per les lleis,
queden rigorosament prohibides, sense l'autorització
per escrit dels titulars del copyright, la reproducció total
o parcial d'aquesta obra per qualsevol mitjà o procediment
—incloent-hi la reprografia i el tractament informàtic—
i la distribució d'exemplars d'aquesta edició
mitjançant lloguer o préstec públics.

T A U L A

I, 9	II, 13
III, 25	IV, 39
V, 55	VI, 67
VII, 83	VIII, 99
IX, 119	X, 135
XI, 153	XII, 177
XIII, 213.	

Bo, parlem:
¿I si robàrem aquesta ciutat, a cegues?
Si volen quedar-se amb alguna cosa,
que ho subjecten amb claus.

AL CAPONE

A Maria Llorca, per les molèsties.

I a Bernat Monzó, la millor esquerra de l'Eixample.

I

Estirat sota el seient de la cabina del conductor, al recer de l'obscuritat de la resta de furgons del magatzem de càrniques, Baixauli esperava, amb paciència estudiada, que un dels vigilants acabàs de fer el torn de ronda.

L'home, el vigilant, escodrinjava totes les dependències de la nau escrupolosament, pistola en mà, mentre el seu company ratificava la tranquil·litat exterior. Despatxos, lavabos, armaris de roba dels empleats, la sala d'esquarterament, les cabines dels vehicles i fins i tot les cambres de congelació eren escorcollades amb minuciositat professional.

Des del seu improvisat jaç, Baixauli sentí l'estrèpit de les portes dels camions en tancar-se. Sentí les passes del vigilant acostar-se, lentes, pesades, que arribaren a la cabina on ell s'ocultava. S'obrí la porta davantera i moments després la clogueren. Tres segons. Baixauli dosificà una exhalació d'aire prolongada. Tot i que ho havia fet diverses vegades — robar uns paquets de cocaïna —, no aconseguia dominar-se la tensió, i menys encara d'un temps ençà, des que l'empresa havia decidit d'intensificar els controls.

Tragué un braç i observà l'hora. En cinc minuts, calculà, els dos vigilants serien a la part de darrere del magatzem, fins dues hores després, que tornarien a fer

un tomb de ronda. Amb un mocador s'eixugà el front. L'espai estret del buit del seient i la tensió que suportava li ameraven el cos. Però estava content, les coses rutllaven com ho havien planificat i, aquesta, era l'última sostracció, a punt de caure. Tanmateix, calia no precipitar-se: fóra una llàstima que anàs en orris, precisament en el darrer tram de l'operació, la perícia d'un treball del qual ell no era l'artífex, però sí l'element imprescindible.

Havien passat set minuts.

Sensepresses i amb la cautela necessària que s'empra quan es coneix cada detall, Baixauli isqué de la cabina i ajustà la porta del furgó. Donà una ràpida mirada per la sala i es dirigí a una de les cambres de congelació. Ací havia d'extremar les precaucions, ja que la gran porta corredora emetia un inevitable soroll en obrir-se. L'accés d'alumini féu un grinyol agut, efectivament.

Durant un breu espai de temps estigué a l'expectativa, aguardant la compareixença dels vigilants. No vingué ningú, però, i Baixauli s'enfundà la pistola en la butxaca. S'endinsà en la cambra i escorcollà directament en el primer tonell que tenia al davant. L'habitació era plena de tonells mitjans; barrils de doble fons, on a la part de dalt s'amuntegaven vísceres i budells d'animals en estat putrefacte.

Els ulls se li entelaren a causa de la sentor de les deixalles del barril. Notà com un bellugueig en el pàncrees i tot seguit símptomes de vòmit. Perbocà dins el tonell, per dues vegades. I, amb l'amargor de la vomitada en el paladar, començà a llevar les deixalles del re-

cipient, escampant-les pel terra, fins que les ungles grataren la tapa de doble fons. En tragué sis bossetes de cocaïna: cinc les introduí en un sarró, i es ficà l'altra en l'interior del calçotet.

S'encaminà cap a l'eixida.

Ho féu amb pausa, mentre aguantava el sarró de coca amb una mà i encanonava amb l'altra, per prevenir sorpreses desagradables. Ben indesitjables, pensà. Arribà a la porta del magatzem, donà mitja volta i contemplà la quietud de l'ampla sala. No pogué evitar un somriure de satisfacció. Isqué.

A fora queia una nit obscura, silenciosa i lleugerament humida. Aspirà profundament de la brisa nocturna, sense parar de caminar; primer amb parsimònia, desafiant la seua pròpia inseguretat, després allargà el pas, augmentant la velocitat a mesura que s'apropava a una nau en ruïnes, a escassos metres del magatzem de càrniques.

Penetrà en la nau, enfilant-se on era la Lambretta, dissimulada darrere d'un envà mig enderrocant. Percebé el tabaleig d'una rajola, com si l'haguessen aixafat. Es girà, el cor bategant-li fortament i apuntant a la foscor.

— Sóc jo — digué una veu coneguda.

Baixauli sospirà, va deixar el sarró damunt de la Lambretta i ocultà l'arma. L'ombra s'aproximà lentament, i es féu més diàfana la figura humana. Li somrigué, allargant-li el braç. Baixauli trobà estrany que li oferís la mà esquerra.

Potser no era tan estrany. En la mà dreta tenia una navalla.

II

El dia clarejava, però el somni de Trilita era ben profund. I luxuriós. Els llençols del llit estaven rebregats i part de la manta s'havia escorat a una vora, estesa en el pis del dormitori, flassada que aprofitava el gos per fer la seua becaïna.

Un parell de dones de qualitats físiques apreciables envoltaven el somieig del fotògraf, que, entre rinxolades, somreïa feliçment davant l'oportunitat de la dormida. Es tractava de dues criatures rosses, de llavis molsuts i cabells ondulats al llarg de l'esquena. Cabells sedosos, pits turgents i malucs estil Eva Nasarre. En els somnis, Trilita no es privava de res, i, posats a demanar, l'única peça de vestir de les nenes eren unes minibragues puntillofes.

Tots tres eren en una habitació, sense llit però plena de coixins de plomes. Coixins blancs, morats, grocs, molt suaus i de tacte sensual en la comprovació fictícia de Trilita, gitat cap per avall mentre rebia un reconfortant massatge tailandés. El party prometia un final brillant, un final que la realitat, la puta realitat, s'encarregà de difuminar, com boira matinera.

Sonà el telèfon. El dring sobresaltà el gos, que lladrà esverat a l'aparell telefònic. El telèfon campanejà repetidament i el gos pujà damunt el llit, sense aturar la cridòria i cabriolant emocionadament.

Trilita acarona la tòtina de Perdut, intentant tranquil·litzar la turbulència del gos. Despenjà el telèfon.

— Sí — féu amb veu rogallosa.

— ¿Trili? — digueren.

— Jo mateix. ¿Què passa?

L'expressió de la telefonista adquirí un to patètic.

— Acabo de sentir per l'escàner que ha aparegut un cadàver al port...

— Jo no estic de guàrdia.

— Ja ho sé, però Jesús està malalt. Sento treure't del llit, però aquí al davant tinc un paper que posa que en cas d'urgència s'avisí el Trili.

— La puta mare...

— Que en sou, de malparlats; els valencianets — féu la recepcionista, carinyosament indignada.

— Està bé, està bé — prosseguí el fotògraf —. ¿A quina banda del port he d'anar?

— Sembla que és per l'entrada principal. De totes maneres, Hèctor Barrera ho sap amb seguretat. T'esperarà al final de l'avinguda. Vés-hi aviat, abans que s'emportin el cadàver.

— Cony! No aneu donant presses de bon matí! La recepcionista penjà.

Trilita es quedà amb la mà dreta aguantant l'aparell, l'esquerra acariciant la cabota del gos i la mirada clavada en la paret, on una foto del llegendari Bakunin li recordava les urgències de la classe obrera. Però no hi havia temps per perdre, no pel Bakunin, que això d'ell ja era crònic, sinó pel Barrera, que ben segur esperava impacient.

— Reputa professió la meua, Perdut — digué al gos.

Pocs minuts després, Trilita es desvetllava parcialment sota una tonificant dutxa d'aigua tèbia. Una tovallola de frec aspre li foguejà el cos, que, encara humit, rebé una camisa de quadres excessivament grans i colors exageradament vius que li donaven un aire de primavera permanentment nebulosa, atés el migrat aspecte físic del propietari de la peça.

El gos tombà el cap i menejà la cua: una urgència biològica que el fotògraf copsà a l'instant. Amb rapidesa begué una tassa de café i preparà una llesca de pa amb mantega i melmelada per al gos. Tot seguit fullejà l'últim estat del compte bancari: la Caixa d'Estalvis li anunciava un romanent poc atractiu i la Hidroelèctrica li endossava un rebut de sis mil pessetes. Tornà a mirar el compte bancari: li'n quedaven onze mil. Mirà el calendari; faltaven deu dies per acabar el mes i el rebut de la Telefònica maldava per fer-se un lloc en la llibreta. No pogué evitar un pensament maliciós dedicat als familiars dels directius dels monopolis protagonistes. Tirà els rebuts per la finestra del desllunat i agafà la bossa amb els aparells fotogràfics.

— Au, Perdut.

El gos acudí a la porta com impulsat per un llamp.

Eren les vuit en punt del matí. Les set a Canàries.

Hèctor Barrera esperava fumant una cigarreta i llegint el diari a l'últim semàfor de l'avinguda del port, pocs metres abans de l'entrada al recinte portuari. L'aparició d'un cadàver cosit a punyalades donava

ocasió al redactor d'inserir a les pàgines de successos titulars de primera plana escandalosos, a què tan aficionat era Barrera. Això i un parell de fotografies marca Trilita era periodisme, i no els parlamentaris valencians anunciant noves competències relatives a l'ordre públic: dos-cents minyons que no hauria admés ni Panxo Villa, i que dies abans encara eren municipals, rebien orgullosos el diploma que els acreditava com a forces d'ordre locals. «En vosaltres — els digué el conseller de la Governació — confiem els valencians.» Si es porten bé, l'any vinent Madrid els transferirà les municions, pensà Barrera.

El Dos Cavalls del fotògraf aparcà prop del semàfor.

— Bon dia, Trili. Hola, Perdut. ¿Com estàs avui, Pulitzer?

— Fotut, Hèctor.

— Folles massa, Trilita — digué Barrera per dir alguna cosa, però li palpejà el punt clau.

— Quina nit, Hèctor. Vaig agafar per banda dues monyicotes que...

— Tens més fantasia que Walt Disney.

— No t'ho creus, ¿eh? Tu mateix. I t'assegure que la nova recepcionista la tinc a punt de caramel. És catalana...

— Li diuen Montse.

— Exacte. ¿Com ho saps?

— Intuïció masculina. ¿Està bona?

— Com la mula Francis, Barrera.

— No sigues bèstia.

— La culpa és d'ella.

— Resumint, Trilita; en dos dies que la noia és a la redacció ja la tens apuntada.

— No tardarà una setmana a passar pel catre, ¿eh, Perdut?

El gos no contestà. Ell no se'n feia responsable.

— Tomba a l'esquerra — indicà Barrera així que traspassaren l'entrada al port —. Tira cap al Mosca; és possible que allí ens conten alguna cosa. A més, vull fer-me un café. Vaig buit.

La Estrella del Marino, més conegut pel bar Mosca, pertanyia a eixa mena de locals on els clients, hòmens de la colla de càrrega i descàrrega del port, compartien la taula amb els animalets que tan popular havien fet el bar. L'irregular ritme de faena dels treballadors de la colla feia que passassen grans estones a La Estrella, matant l'avorriment i, de tant en tant, alguna mosca, dípter en perill de desaparició al districte marítim. Jugar al dòmino o xafardejar amb les putes del districte constituïa l'altra animació. D'un temps ençà, com si de sobte s'haguessen posat d'acord en un pla de reconversió humana, dones d'edat avançada es dedicaven a la prostitució de cara a la tercera edat, òbviament diürna. L'espectacle, el de les putes i els iaïos, era una representació fercermundista no exempta de patetisme, deguda a les apostes que es creuaven els de la colla, relatives a la duració del polvo de qualsevol client, i l'escepticisme en allò que pertocava a la resistència coronària del jubilat. Però tornaven, ben contents de comprovar que encara podien estirar-lo un parell de

vegades més, abans d'enfilar l'autopista dels ovnis. Una vida de treball s'ho mereixia.

Hèctor Barrera es dirigí a una prostituta d'indesxifrable edat que estimulava cantonada a la vora del bar, vella coneguda de reportatges al barri xinès. Madame Bovary se sacsejà el cabell.

— Hello, Lou Grant — saludà la professional —. ¿Véns a veure el fiambre, o a escriure sobre les meues qualitats?

Barrera no pogué evitar un calfred. De seguida es va refer.

— Dels teus numerets, tinc previst parlar-ne un dia. ¿Què em dius del mort?

— Poca cosa, només que té més forats que la comptabilitat de Rumasa. Fa una hora que l'han tret. Està estés allà, vora els contenidors.

Trilita li féu una fotografia. Perdut aprofità per pixar en una roda del Citroën.

— Ei, tu! — cridà la puta al fotògraf —. Posa que tinc trenta anys i que vinc disposada a triomfar.

— ¿No estigueres anit per ací? — li preguntà Barrera.

— Servidora faena de dia, la clientela arruga l'orella ben prompte. A més, templat, o amolles la paperassa o s'acaba la conferència.

L'explicació tocà fi, no per qüestions monetàries sinó perquè s'apropà un client al qual la Bovary féu una benvinguda que ni al delegat del govern.

— Emiliet, carinyo, quant de temps sense vindre a veure la teua Eulàlia. Que abandonada em tens!

Sense més preàmbuls, tots dos feren camí cap a l'avinguda. Abans d'entrar al bar, Barrera encara sentí les premonicions de la puta, que tota melosa assegurava al iaio que l'anava a fer volar, cosa que el periodista no dubtà ni per un moment. Ja al taulell, Hèctor i Trilita demanaren dos rebentats ben carregats d'anís. El Chato de Utrera, una figura del cante sense sort, s'arrencà amb un fandango des de la màquina giradiscos que algú havia fet funcionar. Una coral de fulanes i descarregadors del port s'hi solidaritzaren. «Me comí los pimientos y ahora me pica la boca», es queixava el Chato, amb més raó que un sant.

Barrera, després de l'explicació detallada que li féu Trilita del seu estat de comptes, pagà els rebentats. El presumpte cadàver tenia un llençol per damunt. Al voltant, vuit bòfies d'uniforme esperaven l'arribada dels seus superiors. Periodistes i fotògrafs intercanviaven comentaris; els uns sobre la víctima i els altres sobre la nova adquisició del València CF que, segons Trilita, supporter del Levante UD, tenia tant de futur com un karateca manco. Un cotxe oficial de la DGS féu l'entrada per la porta principal. Els bòfies s'arranjaren la vestimenta i el que estava fumant llançà la cigarreta. Trilita s'adonà de la situació.

— Barrera, el mariscal ha arribat.

Del cotxe oficial baixà el comissari García. Darrere d'ell, el sots-comissari Tordera repartia somriures i efusives encaixades als xicots de la premsa fins que ensopegà amb la cara d'Hèctor.

— Vosté i jo hem de parlar — l'amenaçà.

— ¿I això? — requerí el periodista.

— Primera — contestà el sots-comissari amb llet agra —: és la tercera estadística sobre l'augment de la delinqüència que vosté publica en sis mesos, amb el consegüent clima d'inseguretat que això genera entre la població. Segona: n'estic fins als ous, de tant de reportatge sobre el SUP, com si la resta de les Forces d'Ordre Públic no fóssem demòcrates.

I el míting es féu inevitable.

— Sàpia — continuà el sots-comissari — que la policia valenciana es mantingué fidel el 23-F. És més, jo mateix...

El mariscal García sol·licità la presència de Tordera i aquest marxà sol·lícit i obedient. Barrera no pogué as-sabentar-se, de viva veu, del rumor insistent que corria pels cercles periodístics en el sentit que alguns oficials i sots-oficials de la policia havien demanat carnet del PSOE. Ho feien amb l'esperança d'arribar, si això de les autonomies funcionava com cal, al grau de generals o coronels de la minyonada valenciana.

El comissari ordenà llevar el llençol que cobria la víctima. Els ric-racs de les màquines de fotografiar començaren a dringar per damunt del soroll llunyà de les grues del port. Estirat de bocaterrosa el cadàver enrevessava, a colp d'ull, la seua identificació. En aquelles condicions era pràcticament impossible d'encertar l'edat aproximada del mort. Però Tordera és així: ell sempre disposat a marcar-se un punt en benefici de l'eficàcia, de la premsa i de García, per ordre invers. És per això que, d'immediat i, abans que ningú no

s'avançàs a fer un comentari, el sots-comissari amollà la seua opinió.

— Vint-i-sis anys i hi va una paella — sentencià, i desafià passejant la mirada pel rogle de periodistes. Ningú no gosà dir res i el sots-comissari donà la volta al cadàver. La meitat dels periodistes feren unes passes enrere, els fotògrafs s'aproparen una mica més. El comissari encengué una cigarreta i féu un senyal amb les celles a Tordera, per tal que expliqués als treballadors de la premsa les característiques de les ferides.

Mentrestant, Hèctor s'apropà a un home que, amb semblant seriós, contemplava a certa distància el ritual policíac. Alt i amb la pell cremada pel sol, duia el nom de Greta tatuat just en la posició del cor, que l'obertura de la camisa deixava al descobert.

— Bon dia — saludà el periodista —. Em diuen Hèctor Barrera.

— Ja ho sé — contestà el tatuat.

— Vaja — se sorprengué Hèctor —, és difícil trobar un lector de successos.

— No conec el redactor Barrera, recorde un tal «Copes» Barrera, la millor esquerra europea wèlter.

El periodista adoptà una cara de circumstàncies.

— No em retraga la història, mestre. Fa temps que la tinc oblidada.

— És possible, però jo la recorde sovint, sobretot quan veig els quatre carcamals que ara pugen al ring. Ni punt de comparació. Desconec les raons de la seua espantada de les cordes, però un grapat d'aficionats bé que ho vam lamentar. Quaranta dos combats: vint-i-

nou per KO, quatre nuls i nou per punts. Tot un historial per terra. La gran promesa, Copes Barrera, desaparegué un dia sense dir ni pruna. Ni un motiu aparent, ni una explicació.

Anava a preguntar i es trobà amb una demanda de justificació; el sobtà l'historial. Per un moment clavà la mirada a l'horitzó, seguint el vol de les gavines. No reflexionava, simplement l'havien desconcertat. La ment en blanc, el mateix efecte que un directe a la barbeta. Es posà una cigarreta als llavis. L'home li donà foc.

— No sé com li deien — féu el marí assenyalant amb la mirada on era el cadàver — Venia per ací amb un camió de l'empresa PRODUCOSA. Era un xicot prou alegre.

— ¿El coneixia?

— Sí, de prendre cafés al Mosca. Només d'això. No puc dir-li més.

— Gràcies, és suficient.

Hèctor s'apuntà el nom de l'empresa i es disposà a marxar. L'home el retingué agafant-lo pel braç.

— No s'enfade, «Copes», però no he conegut ningú com vosté: la millor esquerra europea que mai no arribà a disputar el títol.

— M'haurà de concedir el benefici del dubte — contestà, forçant un somriure, mentre anava a reunir-se amb Trilita.

— ¿Per què es retirà? — insistí el tatuat. Però Hèctor no es va girar.

Trilita escoltava atentament les explicacions de Tordera. El sots-comissari, com li era habitual, féu una

dissertació tècnica i pesada sobre tots els colps de punyal incisos horitzontalment, de baix cap dalt i de costat, que havien obert ferida en la víctima, la qual després de la comprovació oficial, es convertia en mort d'arxiu policíac. Per si la tesi no havia quedat clara, Tordera anuncià que el gabinet de premsa emetria una nota a les cinc de la tarda. Tot seguit agrai l'assistència dels periodistes i no es privà de fer recomanacions.

— Procureu no ser escandalosos en els titulars, la gent s'escamna i hem d'evitar, entre tots, la sensació d'inseguretat al carrer. Hala, hala, a treballar, gandullassos!

Trilita, mentre es dirigien al cotxe, intentà resumir-li a Barrera, de la millor manera que podia (cosa ben difícil), l'explicació tècnica del sots-comissari.

— Deixa-ho córrer, Trilita, ja llegiré la nota oficial. ¿Has tret bones fotos?

— No hi ha problema. Les més escabroses seran les meues.

— Això és el més important. He parlat amb un tipus que m'ha dit l'empresa en què treballava el mort: PRODUCOSA. ¿Saps on és?

— No, però podem buscar-la en la guia.

Entraren dins del cotxe.

— Dinamita, o com collons li diguen! — escrijà Tordera gesticulant estridentment amb els braços —. T'emportes el gos o l'afuselle: se m'ha pixat damunt el cadàver!

— La mare que el va parir! — es queixà el sots-comissari.

III

La barberia de Pepe el Gepa no té res a veure amb la d'El Corte Inglés de València, la Llongueras de Barcelona o la de Tito en Madrid.

— Allí no tallen el cabell — explicava ardorosament el Gepa a Butxana —. Allí et fan una série de virgueries, que si jo volguera també les faria, que te'l deixen igual de llarg que quan entraves i t'arreen mil o dos mil peles. A més, m'han dit que els perruquers van vestits com astronautes. I eixe Tito, ¿tu has vist com es pentina el Tito dels collons? Si sembla un sioux! La mare que l'abocà al món! — Gepa retocà la patilla del client —. Però, mira — prosseguí —, a la gent jove li agrada això.

— Hauràs de fer alguna cosa, Gepa.

— Ja tens raó: la joventut són els clients del futur, però a la meua edat no tinc massa ànims d'aprendre l'alta escola perruquera, que diuen ells.

— Pots vestir-te d'apatxe i afaitar amb una destrat.

El barber deixà les tisores i amollà una gran riallada que, a l'instant, es convertí en una tos prolongada amb perill d'esdevenir crònica. Toni Butxana, en vista que la cosa afectava els dos pulmons i una part important de la tràquea, decidí intervenir donant-li un parell de cops just al cim de la gepa. Durant breus segons, Pepe aspirà profundament.

- Gràcies, Toni.
- No tornes a riure.
- No és cosa de conya, no. Si el Tito i derivats no la palmen em veig més arruïnat que el xalet de Blasco Ibáñez.
- No exageres. Ara et convé estar calladet una estona. A mi també; passa'm l'«Hola».

Pepe li allargà el setmanari. En portada, una gran foto de la Infanta Cristina al costat d'un jove pertanyent a una família de nobles europeus, que dedicaven un somriure a un objectiu poc sospitos d'indiscrècia. La periodista, repòrter de temes del cor, deixava caure, amb l'habilitat que caracteritza la premsa xafardera, que el xicot en qüestió anava de possible promés de la jove adés alludida.

- Se'ns casa la Infanta, Toni.
- Ho celebre. Em tenia preocupat.

Butxana passà uns fulls de la revista i es topà amb les memòries de la Marujita Díaz. Hi fixà la vista; no sols per donar-li una oportunitat a l'ex-actriu, sinó perquè la cosa prometia estar a l'altura de la moixameria ibèrica. L'artistassa assegurava que William Holden la invitava a la seua suite. Ella, en definitiva, volia dir que es tirava el William, home que era molt aficionat als pots de cervera. No resulta estrany, doncs, que el Holden, en un atac de delírium trémens, decidís ventar-li canya a una tan rebel·lant relíquia. L'alcohol porta aquestes conseqüències i la Marujita no perdona.

Pepe el Gepa tampoc:

- Caguelaputa, Butxana, la gent jove és la llet. Mi-

ra que deixar-se dos mil peles en una barberia d'astro-
nautes! La cosa té collons! No me se'n va de la terrassa.

— Tu sempre la portes reivindicativa, quan no gremial política. El cas és amargar el client. Acaba prompte, que se me farà de nit en ta casa.

— Paciència, home. La recta del bescoll és important. En la recta és on es veu si un té manetes o no. Ací m'agradaria a mi veure el Tito de l'hòstia. Et va a deixar el tio Gepa un retoc de bescoll que se te van a tirar pel carrer. Per cert, ¿com vas de dones?

— Puta mare, no en tinc cap.

— No fotes, jo a la teua edat...

— Ni un pensament, Gepa. No m'endinyes ara una de Valentino, que em puc cagar en els pantalons.

— Ja et pots cagar, templat. Pregunta-li a Carassa, que férem la mili junts a Melilla, les moretes que caigueren. Ell i jo causàrem més baixes en les files morunes que l'exèrcit espanyol.

— Esgotaríeu la penicillina.

— Aguanta que no aguantares res, Butxana. Que el condó no l'inventares tu!

— Déu, quina representació, el Carassa i tu!

— Ben alt que plantàrem el pavelló.

El barber féu les últimes tisorades, espolsà la tovallola i fumigà el coll de Butxana amb una mena de pólvores que haurien sembrat el terror entre els cítrics de la comarca. El detectiu s'alçà.

— M'imagina que avui no és el dia del client, així que ja em pots dir què et dec.

— Una gallega. El gremi està per la cultura.

De la cartera de Butxana isqué el bitllet, que anà a parar a una caixa de fusta. El detectiu no s'acomiadà, es va aturar a la porta.

— Gepa, tu, quan feres la mili, ¿on duies la motxilla?

En principi, el barber no pogué contestar: li entrà l'atac de riure. Butxana esperà una mica per si la cosa derivava en complicacions pulmonars, però el Gepa aguantà com un home. Això sí, panteixant encara pogué articular algunes paraules que intentaven resoldre, a la seua manera, el problema suscitat: «En la figa ta mare, en la figa...», sentí Butxana quan reprengué el camí de tornada al seu pis. Quan volia, el barber s'explicava com un missal. Però, boqueta, allò que se'n diu mui d'altura, la del Carassa, desfeinat i sempre disposat a dir-hi l'última.

— Vaja quin tos t'ha deixat el Gepa; com si te l'haguera tallat a corbella.

— I, damunt, cada dia més xulo — afegí Butxana, que tenia ganes d'embolicar-la.

— ¿Què diu, ara? — s'interessà Carassa.

— Que alçà Melilla potes amunt, i que tens les cames tortes perquè et va empalar un moraco.

Un gra massa per a Carassa. Allò li noquejava la moral.

— El fill de la gran puta eixe només es tirava la cabra del capità. Hauries d'haver-lo vist com bramava el dia que va morir la cabreta. «Però, Pepín, ¿per què plores?», li vaig preguntar, i ell: «La cabreta, Carassa, que s'ha mort la cabreta.» Jo pensava que li havia agafat ca-

rinyo a l'animalet. D'això res: a la nit es va bufar i em contà l'idilli. Estic segur que la matà ell de tant que li ho feia! Agarrà tal sufocament que ni menjava. Molt fort, Butxana, això del Gega; la cabreta era la mascota de la companyia. Quin aire tenia quan desfilava!

El detectiu se n'anà un moment abans que Carassa mamprengués a delectar-lo amb les qualitats militars de la cabra. A més, l'interlocutor tenia una extraordinària facilitat per canviar de tema sense preocupar-se massa de la varietat de la conversa. D'una cabra castrense, Carassa podia passar, i passava, a fer un judici temerari de política internacional, a profunditzar rigorosament en el cicle de l'economia mundial, en franca recuperació, segons ell, o a analitzar el nou esquema de futbol-associació implantat per Terry Venables al Barça. El Carassa, de cognom Ràdio Marxalenes, donava informació puntual cada quinze minuts.

Butxana no és que tingués un quefer precís, però necessitava una bona dosi de masoquisme per tal d'aguantar, a mitjan matí, la xerrameca incontenible del veí. Es disposà a entrar al pati de la finca. Abans, però, féu una mirada enrere vigilant que Carassa no hagués iniciat el seu seguiment. Sense problemes. De moment, Ràdio Marxalenes s'enfilava cap a la barberia del Gega, entestat, ben segur, a un combat dialèctic sense precedents de rècords en el *Guinness*.

Tingué sort de pujar l'escala i salvar l'obstacle de la portera, immersa de tot cor en les notes musicals de «Plena de Seny», versió Camilo Sesto, que reproduïa un dels dials d'una FM cada dia més desbaratada. Ca-

milo Sesto havia decidit musicar alguns poemes d'Ausiàs Marc i, de passada, fotre l'estocada final a la nova cançó. La culpa és de la Conselleria de Cultura per promocionar el valencià. Així, doncs, salvada la portera, i després de l'interrogatori a què havia estat sotmés en favor de la convivència del barri, Butxana cregué oportú gaudir del film *Llega Sartana*, un western clàssic que la Mostra de Cinema del Mediterrani encara no havia homenatjat. Els de la Mostra prefereixen donar la conya amb la «Nouvelle Vague», cinema excessivament sobri que no omplia els delers filmics de Butxana. L'Atlàntic és una altra cosa.

El detectiu s'encengué un Camel, obsequi per cartons del seu amic Penjoll, aspirà profundament i retingué el fum durant uns moments: Lee Van Cleef rematava d'un tret al cap. «Quan li dispares a un individu assegura't que l'has mort. Si no ho fas, ell et matarà a tu,» amollà el Cleef a un vaquer inexpert, des de la pantalla del vídeo. Frase que Butxana celebrà assentint amb lleus moviments de tòtina, mentre amollava una fumarada grisa, que es difuminà en la penombra de la saleta. El dring de la campaneta de la porta pertorbà la comunicació establerta entre Nebraska i Butxana; s'alçà a obrir. Lee Van Cleef continuà augmentant l'índex de mortalitat adulta, sense que el sheriff del comtat pogués fer gran cosa per evitar-ho.

Primer que res, Butxana acoblà la retina a l'espiera de la porta: ni Ràdio Marxalenes ni el Gega eren al davant. Era un home desconegut, un homenet d'escassa estatura i celles poblades, que gambava impacient al replà. Desganat, el detectiu decidí obrir.

- Bon dia, ¿puc passar?
- Segons per qui pregunte.
- Per Antoni Butxana, ¿és vosté?

Feia molt de temps que el detectiu no sentia que algú l'anomenàs Antoni. Però això no era una excusa. Era ell.

- Sóc jo. Passe.

Fumava un d'aquells purets amb envoltori de paper, que semblen embolicats artesanalment. En el rostre, l'expressió d'alleujada expectativa recollia tots els fils d'un malson. Una expressió a què Butxana estava acostumat. Eren poques les persones que es mostraven tranquil·les davant un detectiu com ell, ja que la majoria de clients que reclamaven els seus serveis havien estat víctimes de robatoris d'importància.

Butxana desconnectà el vídeo en el moment que l'ajudant del sheriff enviava Lee Van Cleef al barri d'Orriols. Féu passar l'home al despatx. Aquest romangué dret, observant el mobiliari de l'habitació, ben migrada de detalls luxosos, tret d'un parell de butacons giratoris de cuir negre de dubtosa procedència, regal del seu amic Colometa. El detectiu li assenyalà un conyac a l'home.

— ¿Va bé aquest? — digué enlairant una botella de Torres.

— Tant hi fa, gràcies. — I afegí —: Sóc Ricard Solapenya.

Butxana li allargà la copa i invità Solapenya a seure en el butacó de l'altra banda de la taula. No li calgué preguntar-li quin era el seu problema. Després del pri-

mer glop de conyac, l'home s'asserenà com passa a totes les persones que estan terriblement astorades. Amb pausa, diposità el petit puret al cendrer i es disposà a parlar sense que el seu rostre hagués experimentat un canvi d'expressió.

— Necessite la seua ajuda, senyor Butxana. La meua filla se n'ha anat de casa.

El detectiu es remogué al seient.

— ¿Qui l'ha enviat al meu despatx, Solapenya?

— Manuel Alavedra, un industrial que quedà molt content amb vosté.

— Ho recorde. Alavedra li hauria pogut advertir que el seu problema no és la mena de treball que faig. La meua especialitat són robatoris, allò que la policia és incapaç de recuperar en la majoria de casos. El seu cas és diferent. Una desaparició és competència policíaca.

— ¿Vol dir que he d'anar a la policia?

— No seré jo qui li avale l'eficàcia policíaca, però és indubtable que compten amb una xarxa de serveis molt aprofitable en aquests casos.

— És possible que siga així, pero això no em compensa tant com evitar que la foto de la meua filla estiga a totes les comissaries, al costat de la d'altres joves, esperant que li arribe el torn.

— Bé, pot anar a qualsevol de les agències d'investigadors privats que hi ha a València. Li puc recomanar...

— Escolte — Solapenya agafà pel canell Butxana —, no m'ho pose més difícil. No m'interessa una agència,

preferisc una sola persona, i discreta. Una persona que em diga com està la meua filla, què fa, a què es dedica, que puga convèncer-la que torne a casa.

El detectiu esbufegà.

— ¿Quina edat té? — preguntà.

— Dèssset anys.

— Vaja, una edat difícil de persuadir.

— Efectivament. Si volguera obligar-la a tornar haucia anat a la policia. Però, diga'm, ¿de què serviria? Només li demane que m'informe de la seua vida, que em tranquil·litze; fa un mes que no sé res d'ella.

— S'acabà el conyac que restava a la seua copa —. Li pregue que m'ajude.

El detectiu encengué una cigarreta. Mirà a un costat de l'habitació amb gest resignat; el color gris obscur del sostre de l'arxivador mostrava una lleugera capa de polsim. També la taula presentava símptomes de la descuidada neteja de l'encarregada del manteniment. Segons ella, la casa quedava punt en onze d'acord amb la plus-vàlua aplicada per hora de treball. Amb les dones cal la neteja ja se sap; són el gremi més reivindicatiu de l'ala prosoviètica de CCOO. A Butxana no li convenia exigir-li més punt d'honor en la faena, ja que allò significava no trobar cap paper en el seu lloc.

De sobte, Butxana s'adonà del silenci que mitjançava entre Solapenya i ell. L'home el mirava, com esperant una resposta. Ja feia una estona que el detectiu havia resolt de dir-li que sí, que l'ajudaria. La papeleta no l'entusiasmava, però no tenia faena. Tot i que de pasta no anava malament; l'últim treball li havia

reportat un xec una mica més agraït del normal: el vídeo i les reformes que havia fet en la casa n'eren les proves. Però no convenia allargar el braç més que la màniga, i menys un detectiu com ell, sempre en el perill que el comissari García li retiràs la llicència. El mariscal no li feia concessions. Era hora de pensar.

— No li assegure l'èxit, però faré el que puga per trobar la seua filla.

— Li ho agraïsc enormement — féu l'home, molt reconegut.

— Jo tinc una minuta...

— És clar — s'avançà Solapenya — que pense pagar-li la faena. No repararé en despeses.

— Entenga'm — intentà aclarir el detectiu —, açò és un treball nou per a mi. Fins ara jo treballava al tant per cent del material recuperat.

— Comprenc. No sé... vosté mateix — es torbà l'home.

— Ensenye'm una foto de la seua filla.

Ricard Solapenya escampà quatre fotografies de distint tamany per damunt la taula. Una a una, el detectiu les observà minuciosament. Tant amb l'arriscat minitanga, com abillada amb la minifaldilla de quadre escocés, la doneta presentava bones maneres, si més no per la indumentària. Molt apropiada a l'obsessió masculina; un cum laude per al gust de Butxana, paladar que no exigia excessives qualitats fora de les necessàries. ¿Quin preu podria demanar per recuperar una joia com aquella? Tampoc no era qüestió, d'altra banda, d'exigir minuta per aptituds físiques.

Mirant aquelles fotos, una xiconeta de dèsset anys amb tots els atributs d'acoblament d'una doneta, el detectiu corroborà que el pas del temps resulta cruelment inexorable: ell tenia just el doble d'edat. Podia fer-li de pare i, tanmateix, la doneta li despertava sensacions no massa recòndites. Per curiositat, i només per això, preguntà l'edat a Ricard Solapenya.

— Cinquanta-dos anys.

Toni Butxana es tranquil·litza; Solapenya podia fer-li de pare, a ell.

— Mire — s'explicà el detectiu —, sempre he treballat a comissió, no m'agraden les assignacions mensuals. Si allò que esbrine de la seua filla li resulta gratificant, doncs això, vosté em gratifica d'acord amb els dies emprats. Si no trobe res d'importància em done per satisfet cobrant simplement les despeses que puga haver.

— Si vol, li avance ara mateix...

— No és menester. Ara el que necessite, a banda de les fotos, és que em diga un poc les amistats de la seua filla, els ambients que freqüentava. Per cert, encara no m'ha dit el nom d'ella.

— Sara.

— Doncs bé, diga'm alguna cosa de Sara.

L'home es tragué de la butxaca interior de l'americana una petita carpeta de cartró.

— Ací dins hi ha tres folis escrits a màquina on li detalle les senyes físiques de Sara, així com les amistats i els distints col·legis on va estudiar. Dels ambients no li puc parlar: entre Sara i jo no hi ha hagut massa co-

municació. La meua filla tenia una amiga, una tal Marina Aleixandre, amb qui s'avenia bastant bé. Jo no la conec. Potser ella podria contar-li coses que jo ignore.

— ¿On viu, Marina?

— Em pense que a Jaume Roig. Dins trobarà l'adreça i el telèfon. — Solapenya lliurà la carpeta a Butxana —. ¿No vol saber res de les relacions entre la meua filla i jo?

— No m'interessen — respongué el detectiu amb un gra de sequedat —. M'estime més que em facilite la seua adreça i el telèfon.

L'home li allargà una targeta: Ricard Solapenya Vivó, director gerent de Mobles Solapenya, SA, amb adreça particular al carrer Garrigues. Butxana introduí la targeta en una petita cartera de pell de porc, obsequi del Penjoll en un memorable dia de processó del Corpus, manifestació religiosa que exaltava el neguit de la delinqüència autòctona.

— Si necessite alguna cosa, o bé si hi ha alguna novetat, l'avisaré per telèfon — indicà el detectiu al seu client.

— Prenga's el temps que necessite, però diga'm alguna cosa de Sara.

— No es preocupe, tindrà notícies.

Butxana acompanyà Solapenya fins a la porta d'entrada al pis. Després de l'encaixada de rigor, el detectiu li retingué un moment la mà. Al detectiu no li agradava preguntar més del compte, només allò que considerava necessari. Pura rutina professional.

— ¿Com és que ha tardat tant — inquirí — a iniciar la recerca de la seua filla?

— He deixat passar un temps prudencial, atés que no era la primera volta que s'escapava. Però aquesta vegada dura massa; fa trenta-un dies que se'n va anar.

— ¿No li ha telefonat?

— Sara mai no telefona.

— ¿Quants fills té, Solapenya?

— Dos.

L'ascensor es parà al pis, Butxana li obrí la porta. L'expressió de malson havia desaparegut de la seua cara quan l'aparell inicià la baixada. Solapenya tenia, ara, un rostre més seré, potser més sotmés a les circumstàncies, resignat a les trapelleries d'una doneta eixerida, segons el somriure d'una de les fotos que contemplava Butxana. Allò li recordà que l'esperava un dinar familiar amb la mare i els germans; un bon plat de calent envoltat de nebots i nebodes. La cridadissa i les col·loques dels xiquets eren cosa que encabritava l'individualisme del detectiu. Decidí sotmetre's a la responsabilitat familiar.

IV

L'entusiasta vigilant de la planta baixa on radicava la redacció d'«El Camí» saludà el pas del periodista com era habitual en ell.

— Bon dia, Juanito — complimentà Barrera.

— Huuummm... — respongué el vigilant sense alçar la vista del setmanari «El Caso», que fullejava atentament.

— ¿Alguna novetat? — insistí Barrera.

I Juanito posà la directa.

— En Albacete, un parat mata la dona i els fills perquè no tenia faena. En Badajoz, un xicot obre en canal la nòvia perquè l'enganyava amb un mariner i després li demana perdó a la difunta. En Alacant, se suïcida una iaia per no ser un destorb, deixant trenta quilos d'herència. Bona xica, sí senyor! I aquesta última sí que té collons — prosseguí el vigilant assenyalant la contraportada del setmanari —. Moren tres dones en afonar-se el local del Club de Viudas de León. Encara els passa poc: estaven celebrant la festa anual.

— Les viudes també tenen dret, Juanito.

— ¿I els hòmens, eh? ¿I els hòmens? ¿Reposant la cornamenta dins el taüt, no? ¿Et sembla bonico? Tota la vida treballant i quan ve la jubilació, nyaca!, dos pams de terra damunt. I les viudes de festa. Que els donen pel serengue!

— Al que anàvem, Juanito: les novetats.
— No res, el director ja és al despatx.
— Gràcies, figura.
— A manar — s'oferí el vigilant alhora que tornava la vista a «El Caso».

La sala de redacció d'«El Camí» semblava una companyia de l'Exèrcit de Salvació. Des de les primeres taules fins a les últimes, la paret de la sala estava recoberta de nombrosos pòsters que feien referència als sofriments dels redactors del diari: «Salvem l'Albufera», «Salvem les Columbretes», «Salvem el jaç del riu Túria», «Salvem l'idioma»... L'exèrcit no era massa quantiós, en material humà, però la infanteria valenciana té la moral alta.

No tant com Montse, la telefonista, pitrera apuntant a un infinit prèsoner d'un sostenidor que a penes podia contenir l'alegria pulmonar de què feia gala. Amb la seua presència, la redacció havia guanyat, si no en espai, sí almenys en horitzó paisatgístic, atesa la circumstància que la representació femenina del diari feia poca taula a la redacció.

Era impossible no adonar-se del canvi que s'havia produït en la centraleta telefònica. Situada a l'entrada de la redacció, dins d'una cabina de vidre, la telefonista llegia els titulars de primera plana del diari. Barrera li féu senyals.

— Hola — li digué alçant la veu —. Sóc Hèctor. Tu ets Montse, ¿no? Tant de gust.

— Igualment. Aquest matí he passat una nota al fotògraf.

— Sí, ja queda clar. Després prendrem un cafè, ¿val?

— Hauré de cuidar-me la salut; és el tercer cafè que intenten que em prengui — contestà amb la complicitat d'un somriure.

— Mira que en siguen quatre; encara falta el Trilita.

Més que cafè, Trilita necessitava un poal de tilla. Era la segona volta que feia per l'avinguda amb l'esperança de trobar un buit on deixar el cotxe. Finalment, i en contra de la seua voluntat, no tingué més remei que entrar a l'aparcament privat de Baró de Càrcer, entre rialletes de perversitat de l'encarregat del pàrquing.

— Entra, entra, disposes de tot el solar. ¿Què vol el senyor marquès: ombra o sol?

— ¿No podries fer-me una rebaixeta? Aparque quasi tots els dies...

— ¿Rebaixeta? Mira, mira — l'encarregat li exhibí una papereta amb segell de l'ajuntament —. Cent cinquanta mil clàudies d'impost de radicació i altres tantes de contribució del solar. ¿No volíeu ajuntaments democràtics? A pagar, que hi ha molt de fill de puta amorrat a la mamella. Tanta empresa pública i tanta hòstia, hala, a tirar-li garrofes al pessebre del Boyer! — Tot seguit, l'encarregat ventà un informe de l'actual situació econòmica —. ¿Qui pagarà Rumasa?: el tate; ¿qui pagarà Banca Catalana?: un servidor; ¿qui pagarà la reconversió industrial?: ídem. Mentrestant, «los siete grandes de la banca española» repartint-se bitllets a mans plenes. Encara diuen que hi ha crisi. I una merda! Que li pregunten a Oriol y Urquijo per la crisi eco-

nòmica. ¿Saps què et dic? Ací fa falta un Khomeini amb un parell d'ous.

— Un Castro, Paulino, un Fidel Castro.

— També és bo, també. Caguenelcopó, Trilita. Ara han retallat les pensions, just quan em falten tres mesos per jubilar-me. Quin *cambio*. Calderilla ens han arrebatat! — Paulino deturà el míting —. Agarra aire, Trili, que ve l'amo.

— Paulino, i tu ¿per què et preocupes tant per l'empresa?

— Enca a em deuen la paga de juliol.

— La del divuit, ¿eh, malparit?

— Vés i que te la pique una foca, mamó!

— Més consideració, que sóc un client — requerí el fotògraf, mentre engegava el cotxe.

Perdut esperava la presència de Trilita assegut a la vora d'un arbre, a escassa distància d'una caseta de l'ONCE, parada obligatòria que el gos se sabia de memòria, com la dels bars que es topava el fotògraf en el trajecte de l'aparcament a la redacció.

Deu o dotze cafeteries, el Banc de Santander, grans magatzems de roba, la redacció del setmanari «El Temps», l'orxateria de Joan Monleon, el Mercat Central i la seu provincial d'Aliança Popular donaven al carrer, durant el dia, un aire de Galerías Todo. A la nit, el carrer prenia un caire més unidimensional amb la furtívola compareixença de travestís i prostitutes del barri xinés, que havien eixamplat cap al centre el seu horitzó de treball. Crida l'atenció que l'índex de preus al consum no haja afectat les tarifes de les professio-

nals de l'amor, molt estabilitzats en l'última dècada. Una ruïna. Si continuen així, a l'INI.

Perdut bambolejà la cua: havia reconegut l'amo.

— Dóna'm un dècim — demanà Trilita al propietari de la caseta de l'ONCE, que, agençat amb ulleres opaques i amb els timpans convenientment obstruïts per un walkman, comunicava amb la llista dels quaranta millors de Radiocadena, restant abstret de la realitat. El fotògraf insistí, remonent-li el cap —: Nano, necessite el número que ha d'eixir.

— Ja va home, ja va. El tretze mil tretze.

— Déu, quin numeret. ¿No en tens un altre?

— Sí, però està copat per la clientela.

— ¿I jo qui sóc? ¿El que fa saltar boles del bombo?

— ¿Què vols? Si compres un dècim al trimestre! El tretze mil tretze o agarra vol.

— Bon vent.

Stevie Wonder tornà a col·locar-se les orelleres de la ràdio. Li costà una mica, però de seguida les seues cames reprengueren el ritme de «Quiero matar a un jubilado», un rock d'allò més alegre i combatiu que escallava llocs en la llista d'èxits.

El fotògraf intentà salvar l'últim obstacle amb dignitat: li mostrà al vigilant l'aspecte jovial que requereix el començament d'una jornada de treball.

— ¿Alguna novetat, Juanito?

— Només una: ta mare festeja.

A l'altra torna, Trilita:

— Collons, quin geni més cagat tens — es queixà el fotògraf.

— Quines novetats ni quines hòsties! Entre els uns i els altres encara no he pogut acabar «El Caso». Pregunta-li-ho a la telefonista.

I dirigí la mirada a la cabina de la centraleta. Montse sostenia una agradable conversa amb Miquel, adscrit a la secció de comarques, que, junt amb la de cultura i política, s'esgarrinxava constantment amb les d'esports, reportatges i successos, l'altre bloc de la redacció. Trilita s'endinsà pel passadís disposat a ficar-hi cullerada.

— Miguelín, ¿avui no hi ha notícies de poble? — xulejà el fotògraf.

— Doncs mira — replicà Miquel —, ara que em recordes les obligacions et diré que has d'anar a Xàtiva. El virrei inaugura un mercat.

— Això no t'ho creus ni bufat. Barrera! — requerí ajuda el fotògraf —, aquest tio diu que he de pirar-me-la a Xàtiva.

— D'això res — protestà Hèctor —. A Trilita el tinc ocupat tot el dia.

— Un moment, Barrera — féu Miquel mentre es dirigia a la taula on era el de successos, ocasió que aprofità Trilita per enlairar Perdut a l'altura del vidre de la cabina.

— Digues-li bon dia, Perdut — obligà el gos que saludàs la telefonista.

— Uuiii, que maco! ¿És teu?

— Tot senceret. — Trilita penetrà dins la cabina. Montse alçà Perdut prement-lo contra el seu pit i fent-li petons — ¿Que no farem un cafenet, Perdut, tu i jo?

— Uuuiii, quin gosset tan maco — repetí la telefonista, entusiasmada —. ¿Per què li dius Perdut?

— És un pendonàs. Me'l vaig trobar pel carrer.

— M'encanten els animalets. Jo tinc una setter.

Revelació que a Trilita li suggerí una idea:

— Magnífic! Podríem fer una excursió la setter, Perdut i nosaltres dos.

La proposta no era excessivament original, però, almenys, permetia l'entrada. I hauria calat si no hagués estat per la mediació de Marga que, camí de l'arxiu, sentí l'última parrafada del fotògraf.

— Trilita — li digué —, de sobte t'ha agafat una inusitada dèria pels animalets, molt sospitosa. Compte, Montse, va molt de bragueta ràpida solt per la vida.

— Clava't en els teus assumptes — li recriminà el fotògraf.

— Això mateix. Miquel i Hèctor són al despatx del director, esperant-te. M'han dit que t'avisàs.

Trilita observà que cap dels dos redactors no era a la sala de redacció. S'enfilà cap a la seu direccional, remugant vocables inaudibles a les dues dones, que, en cooperació explícita, somrigueren.

Quan el fotògraf franquejà la porta del despatx, el director, amb una decisió salomònica, ja havia resolt el problema entre la secció de comarques i la de successos. Tant Hèctor com Miquel quedaren satisfets del dictamen, d'altra banda inqüestionable, a què havia estat sotmés el desdoblament de treball de Trilita. Aquest estaria a disposició de Barrera durant tot el matí i, a la tarda, immediatament després de di-

nar, cobriria la informació governativa de la Costera.

— Bo, Miquel — féu el director, que a mitjan matí semblava dur una jornada sencera de treball —, això teu ja està arreglat. A coordinar la secció, que hi ha faena. Quant a vosaltres dos — digué, dirigint-se ara a la secció de successos —, ja se'n podeu anar a PRODU-COSA. Hèctor, indaga tot el que pugues del desgraciat xicot, parla amb els familiars. A la tarda t'allargues a Xefatura i completes la informació. La plana de successos no porta publicitat, així que tens una pàgina completa. Ah, i deixa tranquil·la la bòfia; el sots-comissari Tordera m'ha trucat dues vegades exigint una rectificació.

— Quin plom de bòfia! Anem, Trili.

I se n'anaren. Amb prudència, sense demanar-li novetats a Juanito, que, capficat, intentava descobrir la identitat de Paquita «la Extremeña», brutalment assassinada a la banyera.

Tot i que l'Ajuntament hi posava voluntat, trobar l'empresa càrnica no fou massa espinós. Una vegada salvat el compromís de la circulació urbana, la carretera d'Alacant acollí el Citroën de Trilita enmig d'un turbulent trànsit atipat de camions TIR en ruta. El fotògraf tombà a la dreta introduint-se per Forn d'Alcedo, un poble sortosament desconnectat de la ciutat per les obres de desviament del Túria, que encara conservava, barrejades amb les noves construccions, nombroses alqueries dels antics pobladors. L'amalgama urbanística havia despersonalitzat el poble, però el riu i les grans extensions de terrenys sembrats creaven

una prudent separació dels delers administratius de la capital, obstinats a planejar la «gran València».

L'empresa estava emplaçada al polígon industrial de Forn d'Alcedo, confrontant amb el poble de Sedaví. La majoria de les naus estaven o bé abandonades o bé no s'havien arribat a ocupar. La flaire industrial ressaltava per la seua absència, llevat de la flota de camions isotèrmics de PRODUCOSA, que entraven i eixien de les tres naus on estava instal·lada l'empresa càrnica. Trilita resolgué aparcar a l'altra banda de l'ample carrer, enfront d'una fàbrica de teixits aparentment deshabitada.

Hèctor s'encaminà vers un conductor que manio-brava un isotèrmic al cap del carrer.

— ¿On puc trobar l'encarregat de l'empresa?

— A la divisió de congelats. És la primera nau — barbotejà l'empleat, amb la cigarreta a la boca.

La porta de la nau estava gairebé obstruïda per un camió que, aculat cap a l'interior, era buidat de mercaderia per homes d'aspecte bregat enfundats en granotes blau obscur. Grans quartons de vedella eren transportats al muscle fins al fons d'una sala de congelats, prèvia comprovació dels quilos en una mena de balança elèctrica que reproduïa el pes en una pantalla. Hèctor decidí esperar que l'home que dirigia la balança anotés a la llibreta l'últim pes que marcà la pantalla.

— Busque l'encarregat de l'empresa.

S'avançà el periodista a un quart de vedella predisposada al consum.

— Sóc jo.
— ¿Em pot concedir cinc minuts?
— No.
— Escolte...
— Escolte'm vosté a mi — l'interrompé l'encarregat —. No perda el temps, ací no tenim faena.
— No busque faena, estic intentant fer-la.
— ¿Aleshores?
— Un xicot que treballava en aquesta empresa ha aparegut mort aquest matí al port, assassinat. M'agradaria que em facilitaren una mica d'informació. Sóc periodista.

L'actitud de l'encarregat fou de resignació. Es guardà la llibreta a la butxaca del davantal i oferí una cigarreta que Barrera acceptà de bon grat.

— La veritat és que no li puc dir gran cosa — encetà la conversació l'home, després d'una llarga pipada —. Manuel Baixauli sols treballà dos mesos a l'empresa, com a conductor.

— ¿Quina edat tenia?
— Vint-i-quatre, em sembla.
— Concretament, ¿en què consistia el seu treball?
— Nosaltres enviem carn congelada a Mallorca i a Canàries — explicà l'encarregat, traent de nou la llibreta per tal d'apuntar el pes en canal d'una vedella reproduït a la pantalla —. Vaca asturiana que comprem a l'Alt Pirineu i que distribuïm a una cadena de carnisseries. Algunes setmanes, segons les vendes, hi ha un excedent de carn que retornem a la divisió de congelats i que posteriorment enviem a les Balears. El treball de

Baixauli era recollir els quartons sobrants de les carnisseries i dur-los ací, al magatzem, i transportar-los, una vegada congelats, al port.

— ¿Com es diu la cadena de carnisseries?

— COPCARNSA.

— ¿Que tal era Manuel Baixauli? Vull dir si tenia enemics, actituds rares...

— Mentre treballà ací no hi hagué cap problema amb ell. La seua vida privada no la conec.

— ¿Com s'han assabentat dels fets?

— A primera hora del matí ens han telefonat.

— Quan la policia era al port no hi havia cap directiu de l'empresa...

— Això no és assumpte meu. L'únic que sé és que la direcció ha donat part a la família de Baixauli. La policia, a hores d'ara, encara no ens ha dit res, oficialment.

— ¿On viu la família?

— No ho sé, pregunte-ho en administració. I ara, disculpe'm, hem d'entrar tota aquesta carn al congelador — digué l'encarregat, assenyalant l'isotèrmic de la porta. I afegí —: Les oficines de l'empresa són a la tercera nau. — Anava a apuntar un pes a la llibreta, però mirà el periodista — ¿Com li diuen a vosté!

— Hèctor Barrera; treballe al diari «El Camí».

L'encarregat esbossà un mig somriure.

— Els periodistes només feu que preguntes.

— Sí, semblen comissaris — s'acomiadà Barrera.

Hèctor trobà Trilita a la porta de la nau de congelats, canviant l'objectiu de la Nikon. El fotògraf havia tret algunes instantànies de la flota de camions i de rè-

tols de l'empresa, i algunes més de naus mig derruïdes per tal de fer-li arxiu al redactor d'economia.

— Trili, seria interessant que feres alguna fotografia de l'interior — li indicà Barrera.

— ¿No s'emprenyaran?

— No crec, l'encarregat és una persona bastant receptiva. Jo vaig a la tercera nau. Ens trobarem al cotxe d'ací a deu minuts.

El fotògraf penetrà a la nau en el moment que un treballador se situava davant la balança elèctrica. Trilita el confongué amb l'encarregat i el va saludar. El treballador no s'adonà de la seua presència, atrafegat com estava a prendre bona nota del pes que indicava la pantalla. El capatàs es dirigí a un petit despatx.

Els intricats passadissos de la nau de congelats oferien un ample camp d'acció a Perdut, el qual s'enfilà apressadament cap a l'interior de la sala. Trilita no pogué evitar la sobtada fugida del gos, malgrat els crits d'ordre que li féu. El gos era un cap calent. Anà a buscar-lo tot remugant algun dels acostumats apel·latius de confiança.

L'encarregat marcà un número de telèfon interior.

— ¿Sí? — contestà una veu femenina.

— Posa'm amb Màrius.

Aguardà impacient la veu del seu director, teclejant la taula amb les ungles.

— Digues.

— Màrius, es dirigeix a administració un periodista que acaba de ser ací.

— ¿Què vol?

— L'adreça dels familiars de Baixauli, però és possible que faci alguna pregunta més.

— Sense problemes, jo me n'encarregue. ¿T'ha fet moltes preguntes?

— No, però si el deixes es fa pesat. De totes maneres, jo l'he tractat amb correcció.

— Perfecte.

— ¿Va tot bé, Màrius?

— Sí, home, sí. Asserena't. Tu ocupa't de les teues coses.

El director penjà.

El fotògraf s'obrí camí pel passadís fins que una cruïlla li suscità un dilema. No sabia si continuar recte o buscar pels dos corredors que a banda i banda li oferia la intricada sala. I per una vegada l'encertà: el gos no era al fons de la galeria per on decidí encaixar-lo, però allò que veien els seus ulls tenia el valor periodístic d'una exclusiva.

Visiblement excitat, recolzà un genoll a terra i féu funcionar la càmera fotogràfica per l'escletxa d'una porta que donava a un pati interior. Trilita ajustà l'objectiu fins que es cerciorà que la instantània seria precisa.

Diversos empleats baixaven d'un furgó uns barrils sota l'atenta mirada d'uns altres, a un dels quals se li feia evident una pistola a la cintura. És possible que tots estiguessen armats, però la prova era aquell gras d'americana oberta, que brindava un objectiu impecable al fotògraf. Aquella gent, pensà Trilita sense deixar de prémer el piu de la càmera, estava descarregant mer-

caderia sospitosa o, en cas contrari, l'Acord Econòmic i Social obligava les empreses a disposar de caps de colla dissuasoris. Siga com siga, el fotògraf buidà el rodet.

Amb sigil tornà a reprendre el passadís que menava a la sala d'entrada. Fou prop d'allí que trobà el gos, flairant un petit fetge ennegrit pel temps. La malifeta mereixia un toc repressiu a l'animalet, que s'ho ensumà, perquè mamprengué de bell nou la cursa, aquesta vegada en direcció a l'eixida. Un lleuger error per part de Perdut, ja que l'amo anava disposat a felicitar-lo per l'oportuna fugida.

Inevitablement, el fotògraf havia de passar per davant l'encarregat si volia eixir de la nau. En pocs segons decidí simular traure unes instantànies de l'ampla sala, mentre preparava mentalment una resposta ràpida per un cas d'urgència. L'esforç fou inútil; després de pesar l'última vedella, el capatàs es dirigí a l'interior de la cambra de congelació. Sense mostrar presses, Trilita abandonà la nau, avivant el pas i amb incontenibles ganes d'arribar al cotxe, on Barrera i el gos l'esperaven.

Així que entrà al vehicle s'abalançà sobre Perdut. El gos intentà fugir per la finestra.

— Però ¿què collons et passa? — protestà el company davant l'esvalot que presenciava.

— No res, el vull felicitar!

— No sigues tan efusiu.

— Barrera — féu Trilita, desistint d'encalçar el gos —, gràcies a l'animalet he descobert uns quants tios

amb pistola que entraven barrils per la porta darrera de la nau.

— Quan vaig de feina no m'agraden les conyes, Trili.

El fotògraf va fer cara de circumstàncies.

— Que palme el Wojtila si és mentida.

Si Trilita feia sortir el Pare Sant, Barrera no tenia inconvenient a concedir-li un pam de confiança.

S'obrí un silenci. El gos estava ara més asserenat.

— ¿Què fem, Barrera, què fem? — preguntà Trilita, neguitós.

— Primer que res, aploma't. A continuació, fes-me el fotut favor de tancar el pap i no dir res a ningú. I ara, escolta'm: a la nit t'espere a la redacció, a última hora.

— ¿Per què?

— Perquè anem a entrar a la nau.

V

El plat d'arròs caldós acompanyat de la copiosa tassa de maduixes amb suc de taronja i un rebentat casolà acabaren per minar la vitalitat de Butxana, que, immediatament després de la inevitable tertúlia familiar amb cunyats, germans i nebots i una mare sempre ben disposta a guarir la grogosa cara del fill, sentí la imperiosa necessitat d'estirar-se al sofà matern. D'aquesta forma, el detectiu es concedia un merescut descans posterior a l'allau de consells, no cal dir que ben intencionats, sobre la conveniència que es tornés a casar, o la utilitat d'un treball segur. I, d'altra banda, satisfesia el desig de la mare, contenta amb la presència del fill més pròdig a casa, tot i que estigués dormint i rinxolant al divan.

De tant en tant, sense aturar la tasca mecànica del punt i ganxo, la dona mirava embadalida el seu fill.

Aquell era el seu Tonín, un xicot templat i amb bon aspecte físic, treballador i llest com un llop. Però sense massa sort, es repetí interiorment. Ella l'hauria volgut veure casat i amb xiquets, gaudint dels avantatges de la tradicional vida casolana. I així hauria estat si aquella maleïda Marta, l'ex-dona del seu xiquet, no hagués picat sola de casa, deixant-lo desemparat. La mare féu un moviment negatiu amb el cap, indicant una resignació enutjada. Fet i fet, la dona recuperava, a falta

del seu marit, a hores d'ara viatjant per l'infinit, el fill major.

Butxana féu un sospir llarg i canvià de posició. La mare, atenta al remeneig, per si el fill necessitava alguna cosa. El xiquet continuà bramant.

La dona aprofità el canvi produït en la postura per tal d'apropar-se amb la costura del jersei i amidar la seua llargària. Amb prudència gairebé reverencial, comprovà que la peça s'ajustava a les característiques anatòmiques de Butxana. Després, amb suavitat, féu lliscar la mà al llarg de l'esquena del detectiu. Se'l mirava, i no se'l veia. I ella sabia que era allí. Però no per massa estona. Aquest xicot seu portava ben a fons el neguit. Dissortada joventut i, sobretot, dissortat treball el del seu xiquet: perdiguer a comissió.

Toni Butxana es desvetllà suaument, amb la tranquil·litat de qui se sap a bon recer. No podia ser menys: sa mare li acaronava les galtes.

— Això està bé, mare — somrigué el detectiu —. Un fill, se l'ha de cuidar.

— Més encara un fill que ve poc per casa.

Semblava un retret, i evidentment ho seria si no fos pel soroll càlid que produïen aquelles paraules.

— No comencem, bonica — conclogué la qüestió Butxana, fent uns colpets al muscle de sa mare. Mirà el rellotge —. Uf! Són prop de les vuit. He d'anar-me'n.

— M'has dit que et quedaves a sopar.

— T'ho raonaré — digué Butxana, alçant-se del sofà —. Cuines tan bé, que amb el dinar que has preparat

és possible no menjar en una setmana. Encara tinc l'arròs ací — i s'assenyalà l'esòfag.

La mare decidí resignar-se.

— ¿On vas? — preguntà.

— A parlar amb una joveneta.

— ¿Nòvia?

— No. Assumpte de treball.

— ¿En què treballes ara, fill?

— Se m'ha extraviat una xiqueta de dèsset anys.

— Com està el món!

— Realment està despistat. — Es dirigí a la porta —. Xiquetes, homes, dones... tot desapareix com per art d'encanteri.

— Bé que ho saps tu.

Ho digué i adoptà un semblant seriós.

— Mentre no desapareguen les mares...

— No sé què faràs el dia que falte jo.

— Em tornaré a casar — bromejà Butxana abans de fer-li dos besos al front. Obrí la porta de l'ascensor.

— Cuida't, fill — el previngué la dona —. El personal està marejat.

L'ascensor baixà.

Assegut al cotxe, el detectiu fullejà la carpeta on eren les dades de Marina Aleixandre, amiga de la desapareguda. D'acord amb l'adreça que li havia facilitat Solapenya — el carrer Jaume Roig —, Butxana especulà amb la possibilitat que la tal Marina pertanyés a una família militar, o bé fos filla d'un executiu empostissat, d'aquells que l'expansió industrial dels seixanta responsabilitzava del miracle econòmic.

L'hora punta dificultava el moviment del cotxe.

Però tampoc no calia buscar justificació al vehicle: la ciutat és una hora punta contínua, a més d'irrespirable, estressant i desconeguda en la seua totalitat i, per això mateix, atractiva.

El model d'arquitectura de les finques del carrer Jaume Roig és disseny Manhattan, però en baixet. Cada cos de pisos té el seu jardí particular, petit, però amb suficient extensió per tal que els gossets del barri depositen allí la cagada reglamentària. Una de les precaucions que cal tenir en compte quan es xafa asfalt de classe alta és mirar el terra. Taulellet sí, taulellet també, la voravia reflecteix la formidable salut d'un pastor alemany, o la feblesa d'un intestí de caniche.

El detectiu deixà el cotxe en un carrer paral·lel a Jaume Roig.

La composició ideològica del barri es reparteix entre Aliança Popular, Solidaridad Española i algun extremista afiliat al PSOE.

L'excursió de Butxana cercant la porteria corresponent a Marina Aleixandre no fou gaire afortunada. El detectiu, poc avesat al quitrà de pedigree, esclafassà un excrement que, faustament per a ell, presentava la durícia típica del pas dels dies. Els pocs metres que el separaven del número vint-i-dos els féu amb diligència digna d'investigador. Va entrar al pati i encarrilà les passes a la renglera de bústies situades al racó del hall: pis vuité, porta setze.

— ¿Desitja alguna cosa? — s'oferí, voluntariós, el porter, que baixava per l'escala.

— La porta setze.

— Ah, la senyoreta Marina. ¿És amic d'ella, vosté?

— Sí, però no crec que em recorde. Fa molt de temps que no ens hem vist.

— ¿Com li diuen?

— Toni Butxana.

El porter marcà el número de telèfon de la porta setze. Mentrestant, el detectiu premé el botó de l'ascensor que el menaria al pis vuité. Quan arribà dalt, Marina l'esperava a la porta del pis amb uniforme domèstic. Duia un batí color d'ou d'ànec, confiadament generós i obert a l'altura de l'entreuix. Cabell ros, rebolicat i llarg fins al muscle, llavis carnosos i estatura actualitzada. Fet i fet, l'amfitriona s'ajustava als mínims exigits.

— ¿De què et conec, jo, a tu? — se sorprengué ella en veure el detectiu.

— De res.

— M'ha dit el porter...

— Li he dit que érem vells coneguts per estalviar-li la curiositat. Voràs, el pare d'una bona amiga teua, Sara, m'ha facilitat aquesta adreça perquè m'ajudasses.

— ¿Ajudar-te? ¿Tu qui ets?

— Em diuen Toni, sóc investigador privat i estic buscant Sara Solapenya, amiga teua.

— Conec Sara, però no son pare.

— Perfecte. Jo conec son pare, ara ens coneixem tu i jo, i només falta Sara. Ja queda menys. Bo, ¿parlem?

Butxana fou ràpid en les contestacions. Marina no allargà el dubte.

— Passem al saló — digué.

Intencionadament, Butxana cedí el pas a Marina. L'allargassat passadís que conduïa al gran saló, li concedia el marge de temps necessari per a un estudi més detingut de la reraguarda de la dona. A la banda esquerra del corredor s'arregleraven diverses habitacions amb la porta oberta, que el detectiu no es prengué la molèstia de guaitar, aqueferat com estava amb l'agitat moviment de malucs d'aquella rosseta.

El saló era espaiós, excessivament il·luminat i fàrcit de mobles tradicionals que marcaven una diferència amb l'esclat de colors vius dels canapés del centre de la sala. La disparitat de colors i estils, però, li donava un aire d'equilibri al conjunt. Marina assenyala el sofà a Butxana.

— ¿Vius sola? — preguntà el detectiu, seient en una punta.

— Sí. Els meus pares es traslladaren a un xalet de la zona del Vedat. — Obrí la porteta del moble-bar —. ¿Què t'abellix de beure?

— Ginebra amb gel.

— T'agrada l'alcohol pur?

— Sí, tinc ferides interiors.

Marina somrigué.

— És cosa teua — digué —. Jo em faré un combinat. També fumaràs, és clar.

— Només ros.

Li allargà una copa al detectiu. Ella es mesurà el contingut d'una ampolla de Seven-Up mesclat amb una mica de whisky. Segué en un sofà individual, davant per davant de Butxana.

— ¿Des de quan coneixes Sara? — preguntà el detectiu.

— Fa un any, aproximadament.

Pensava que éreu companyes de col·legi.

— ¿Col·legi? Sara no deu posseir ni el graduat escolar.

— Segons son pare va cursar estudis en un internat de monges — Butxana desplega el paper que s'havia tret de l'americana —, el Jesús i Maria. Un col·legi que és al carrer Ferran el Catòlic.

— Doncs que li tornen els diners — ironitzà Marina —. Sara és una persona agradable, físicament bella, però d'una instrucció normal, fins i tot diria que baixa.

— Estàs molt segura.

— Les meues companyies es reparteixen entre persones com Sara i amistats del meu barri. La majoria són amics que han estat alumnes del Col·legi Alemany, l'Aliança Francesa o els Jesuïtes. A colp d'ull, hi ha una diferència palpable.

— La forma de vestir — apuntà Butxana.

— Per exemple. Però no sols això, també el comportament. És allò dels petits detalls, ¿m'entens?

— Alguna cosa capte. ¿No estigueres mai a sa casa?

— No sé on viu.

— Aleshores, ¿quina classe de relació manteniu?

El detectiu esperà la resposta. Marina féu un glop del combinat i s'encengué una cigarreta.

— Superficial i intensa alhora — contestà, retirant-se el cabell de la cara amb neguit —. Jo sóc una persona

que m'agrada canviar d'ambients. Fins fa dos anys, les meues amistats es limitaven a la gent del barri. No em sentia malament, però m'avorria. Així que vaig decidir conèixer altres indrets de la ciutat. En realitat ho desconeixia tot, tret dels cafés del barri i els hotels del Pirineu aragonés.

— ¿No queda una mica lluy, el Pirineu?

— Anàvem a esquiar.

— Comprenc.

— Era monòton. Vaig descobrir la part vella de la ciutat.

— El barri del Carme.

— Sobretot, però també la plaça Xúquer i la part de la Malva-rosa. Allí vaig conèixer Sara i d'altres. No era un cercle tancat ni reduït. Són colles d'aquelles que coincideixen als mateixos llocs, però on ningú no sap res de l'altre exceptuant les confessions a què t'abochen les copes. L'ambient m'agradava perquè no obligava a res. Ningú no t'exigeix una explicació. Conec un grapat de gent que no sap el meu telèfon i amb alguns d'ells he estat al llit. D'una banda tenia la relació intensa del moment, la que desitjava. Per altra part, l'amant esporàdic no representa cap compromís. Si hi ha ocasió ens tornarem a veure.

— ¿Sara tampoc no sap on vius ni el teu telèfon?

— Sí, ella sí. Un dia em va telefonar perquè havia oblidat la bandolera al taulell del Tropicana. Dins tenia l'agenda.

— ¿Fa molts dies que no us heu vist?

— No recorde quants dies, però ja fa temps que no

ve pels llocs habituals. Havia fet amistat amb un xicot. Semblaven enamorats.

— ¿Quin aspecte tenia?

— ¿Ell?

— El xicot, sí.

Marina begué del combinat i sospirà, donant a entendre fatiga per l'interrogatori. Butxana li compensà l'esforç oferint-li un Camel, que ella acceptà tot esclafant el que tenia a la boca. Li aplicà l'encenedor a la punta de la cigarreta, moment en què ella notà el contacte suau de les seues mans, i les mirades coincidiren. Només fou un instant, però tots dos s'adonaren que el joc de seducció trobava el seu punt de partida.

— Veuràs — féu ella, deixant-se caure sobre el respatller del sofà —, tenia mala pinta, com agitanat. D'una trentena d'anys i maneres aparentment brusques. El tipus d'home que enlluerna les dones que els agrada de ser dominades. D'altura és si fa no fa com la teua i té el cabell lleugerament cargolat. Sara és de gustos volubles, segons les necessitats econòmiques que té en determinats moments.

— Amants de Gran Via.

— Com a punt de referència geogràfica és possible. Algunes vegades he coincidit amb ella en restaurants. Sempre ben acompanyada, i algun d'ells ben conegut del meu pare, de relacions comercials. No era difícil endevinar la classe de relació que mantenien.

— ¿Qui era?

— ¿És imprescindible que ho sàpigues?

— Simplement necessari.

En creuar les cames se li obrí una mica més el batí. Amb les mans intentà ocultar la part de les cuixes que havia quedat al descobert. Res més que un gest instintiu.

— Hilari Boix — digué, i deixà les mans als braços del sofà —. Del Consell d'Administració de Bancafrans.

Butxana ho anotà en un paper.

— Convindràs amb mi que és confidencial, això que et dic — previngué Marina.

— Jo sóc investigador privat, no xafarder — respongué l'altre amb serietat.

— No pretenia molestar-te.

— Un poc més i ho aconsegueixes — contestà el detectiu, ara amb el semblant més relaxat —. Digues-me, ¿quan els vas veure junts?

— Una nit dels últims dies d'estiu, al restaurant El Condestable.

— ¿Us vau saludar?

— Sí, intercanviàrem algunes paraules. Res transcendent. El senyor Boix mantingué una actitud discreta. No badà boca. És casat i amic del pare.

— I Sara, ¿et comentava alguna cosa sobre les relacions que mantenia amb Boix?

— No. Ni m'interessava. Tanta evidència feia inútils les paraules.

— És obvi — féu el detectiu, i tot seguit buidà la copa d'un glop —. Crec que ha estat una conversa molt útil, i agradable. — S'alçà del sofà. Marina l'imità, plantant-se davant d'ell   T'ho agraïsc, sincerament.

— M'agrada ajudar en el treball dels altres. Tan bon punt sàpies de Sara no t'estigues de telefonar-me.

Butxana mirà l'aparell telefònic.

— És una llàstima saber el teu número.

En un primer instant, Marina no captà la indirecta de Butxana. Fou breus moments després que ella ho reparà. La lentitud en la rèplica, però, li donà més força a la incitació.

— Hi ha excepcions que confirmen la regla.

— Ho tindrè en compte — rematà tot d'una el detectiu, dirigint-se cap a la porta, aquesta vegada per davant d'ella i deturant la vista en l'interior de les habitacions del passadís. La curiositat el menà a una ràpida conclusió —: És bonic, el pis, però un pèl estirat.

Ella s'hi mostrà d'acord.

— Per cert — féu Butxana, amb el pom de la porta de l'ascensor a la mà —, ¿on podria localitzar Hilari Boix?

— En la central de Bancafrans, en Marqués del Túria.

L'ascensor s'aturà al pis. El detectiu s'endinsà en la plataforma, tenint la porta oberta.

— Aquestes coses sempre passen per casualitat; igual un dia ens veiem en la barra d'una cafeteria. Ja saps, la regla necessita confirmar l'excepció.

Marina anava a dir-li alguna cosa, però Butxana premé el botó de baixada. El replà restà buit, tret d'una rossa que mirava l'ascensor i un lleuger tuf de ginebra pura que l'envoltava, com una ferida empallegadora.

VI

Barrera féu un extens article sobre el cadàver aparegut al port, afegint manifestacions de la mare de la víctima i els detalls tècnics — absents encara els detalls d'investigació — que facilità la nota policiàca. Tot i això, la secció presentava alguns buits per omplir, i el redactor resolgué ampliar una mica les fotografies — esborronadores com sempre — i cobrir els marges amb un seguit d'esdeveniments breus, relatius a la secció, que el tele-tip vomitava. Òbviament, no escrigué res de l'incident al magatzem de càrniques, llevat de la condició d'assalarariat de Manuel Baixauli en l'empresa.

Tret dels dos maquetadors, el cap de política internacional (atabalat amb la modalitat del burro-bomba al Líban i el càncer de Reagan, que, tot i que benigne, no deixava de ser un càncer) i la presència de la sots-directora, no quedava ningú a la sala de redacció. Barrera mirà el rellotge: Trilita l'aguardava a les deu de la nit a la cafeteria Oeste, enfront de l'eixida del diari. S'apropà a la taula de la sots-directora i li mostrà l'article.

— Fes una mirada — li digué.

Ella llegí l'article per damunt, a corre-cuita, però sense deixar-se escapar els detalls més interessants.

— Estàs perdent facultats, Hèctor. Esperava un article més sensacionalista. Vaja, en la línia de les fotos de Trilita.

— Trili està en forma. El text l'he suavitzat per tal de no empenyar el Tordera.

— Ben fet, ens du fregits.

— Què m'has de dir! Cada vegada que me'l trobe m'amolla el míting. Bo, Maru, me'n vaig a tastar copes.

— Tu que pots. Adéu, Hèctor.

Barrera sorprengué Trilita compartint la taula amb dues personalitats d'excepció: la Vivaldi i l'Autèntica de Beniopa, dos travestís d'allò més feiners que, com cada nit, havien eixit a l'avinguda a mamar-se el pa. La Vivaldi gesticulava explicacions a Trilita, mentre aquest, sense parar esment en les queixes, trinxava un tros de carn.

— Compte, Trilita, que el Gesmiler de l'avinguda tira mà a la panera sense avisar ni res — bromejà el redactor.

— Avui tenim un dia de valent — contestà el fotògraf —. Segons aquests geranis, una banda de macarres els espolia totes les nits el cinquanta per cent dels beneficis.

— Això és cosa del Solchaga, Vivaldi. Les IBM del ministeri controlen fins les fogonades clandestines — Barrera s'assegué al costat de l'Autèntica —. Que bona estàs, Beniopa — li digué, palpant-li el clatell —. Si no fos pel bigot que et gastes i els «dos pams» que t'estires, m'abelliries tant com l'Assumpta Serna.

— El porte replegadet — parpellejà l'Autèntica.

— El fa servir de faixa — digué Trilita, i esclatà en una rialla.

— Mira qui parla, el baixotet de collons! — recriminà la Vivaldi, en pla solidari.

— Ei, ei, un moment — alçà els braços Barrera —. Prohibit esmentar els defectes físics. Hala, anem al gra: el Gesmiler mediterrani ací present és extorsionat per una banda de macarres, cosa que no es deu consentir, atesa la feixuga tasca que representa amorrar-se al piló. Per cert, Vivaldi — féu un incís Barrera —, a la ciutat només hi ha tres estacions.

— Més una altra d'autobusos, quatre — replicà el travestí, amb fermesa.

— Se m'oblidava. Bo, continuem. Heus ací el problema. L'executiva del gremi ¿què planteja?

L'Autèntica anava a exposar la seua opinió, però li caigué una pestanya dins el got de vi de Trilita.

— La puta mare, Beniopa! — protestà el fotògraf —, em vas a intoxicar. Enganxa-te-les amb cola, hòstia!

— És que no són meues — s'excusà l'Autèntica —. Me les ha deixat la Colorines. Perdona'm, Trili.

El fotògraf continuà remugant a cau d'orella després de tornar-li la pestanya. A falta de l'adherit en un ull, la cara de Beniopa era tot un poema. Tragué un espillet d'una bosseta de mà de plàstic enrogit i s'apegà com pogué l'eina de treball.

— Mira, Hèctor — prosseguí la Vivaldi —, hem pensat que tu pots ajudar-nos. Nosaltres volem fer-los front, però ens manca un home enèrgic. — El travestí acaronà els bíceps del periodista —. A un home com tu, tan fort i acostumat a les trompades, no deu ser-li difícil...

— Senyor, senyor... Si em costareu de parir! — es lamentà Barrera en to paternal —. ¿Quants en són?

— Dos i xicotets — s'apressà a revelar l'Autèntica, més presentable amb les dues pestanyes.

— ¿Només dos? I necessiteu...

— Hauries de vore'ls: són molt violents — tallà la Vivaldi —. Vinga, Hèctor, tira'ns una maneta, home!

— Val, val, aviseu-me si vénen — resolgué el redactor, solidari amb el veïnat. L'Autèntica i la Vivaldi s'acomiadaren afectuosament. Fora, la Colorines, la Xon i la Fogó esperaven notícies. La Vivaldi informà el grup de la presa de resolucions mentre caminaven cap a la voravia de l'antiga seu del sindicat vertical, esplanada laboral del travestisme autòcton.

— Ximo! — cridà Barrera —, aparca'm el plat.

— ¿Quin número, senyor? — preguntà el cambrer, que sempre tenia ganes de conya.

Estranyat, el periodista mirà el cambrer i aquest li féu l'ullet. La cuina disposava d'un sol plat combinat.

— En marxa un especial del seixanta nou! — requerí Ximo al cuiner.

Una dona d'edat que prenia café al taulell féu un comentari en to baix.

— ¿De beure, senyor? — insistí el cambrer.

Prou sabia Ximo que havia de dur-li una cervesa, però aquesta era una conya traca, prolongada.

— Suc de figa — demanà Barrera, seguint el joc.

— ¿Palera o normal?

La dona no pogué aguantar-se més, pagà el compte i escampà el poll.

— Quin pes m'has llevat de damunt — agrai el cambrer —. La beata dels collons intentava vendre'm loteria de San Martín de Porres. No veges el careto que llua el santet. Ni la pedrea, nano! Que si els negrets d'Etiopia, que si *los huerfanitos*... Ni negrets ni el copó en bicicleta! Ni un duro per a la multinacional de l'estampeta!

— Valent, Ximo, valent, fins ací podíem arribar — animà Trilita.

— Lenin, quan se't passe el sofoco m'enrefiles el sopar — reclamà Barrera —. Bo, Trili, hem de parlar de la qüestió de PRODUCOSA. ¿Estàs decidit?

— I tant. Em pica la curiositat.

— M'imagina que t'adones de la situació. Si algú ens sorprén allí dins, la cosa es complicaria.

Barrera interrompé la conversació; Ximo li serví el plat combinat i una canya de cervesa.

— Bon profit — complimentà el cambrer, i retornà tot seguit a la barra.

— Hi ha una cosa que em preocupa — féu el fotògraf —: si ens agafen li causarem problemes al director.

— Tenim les fotografies. Direm que decidírem investigar arran de les proves fotogràfiques.

— Ací rau la qüestió: la pel·lícula ha eixit fatal. Així que, de provar, res.

El redactor es cabrejà.

— Que burro ets, Trili!

— Para i fuma, Barrera — contingué l'atac el fotògraf —. No tots els articles que fas són bons. El moment i la situació no eren els més idonis per a captar

una bona imatge. Comprendràs que no podia utilitzar el flash.

Barrera reflexionà i féu un gest de disculpa.

— De totes maneres, avui podrem saber-ho. — afegí Trilita.

— Això, si encara hi són els tonells.

— No tardarem a saber-ho. Acaba de sopar.

Dit això, Trilita sollicità del cambrer un rebentat ben carregat de rom i una fària.

La Vivaldi féu uns tocs neguitosos al finestral del bar, cridant l'atenció dels periodistes. Barrera comprengué la inquietud: dos macarres arraconaven la resta de travestís contra la paret de l'edifici del sindicat. El periodista féu un gest de resignació mentre s'alçava de la taula.

— ¿Véns? — invità el company.

— Ja ho crec. No em perdria l'espectacle «Copes» Barrera per res del món.

Tampoc Ximo no s'ho volia perdre; es llevà el davantal i s'uní a ells.

Hèctor aspirà diverses vegades profundament a fi d'asserenar el desfici, tal com mana el codi de les persones professionalment nervioses. Sabia que havia d'aparentar la placidesa necessària en el moment que calia, element que li donava una visió exacta de l'estratègia a adoptar. Es tragué la jaqueta i la deixà damunt del sostre d'un cotxe aparcats prop d'on eren els dos macarres, que, adonant-se de l'actitud i presència de Barrera, se situaren enfront d'ell, separats l'un de l'altre. El redactor s'afluixà el nus de la corbata.

— Mantingueu-vos a distància — indicà a Ximo i a Trilita. Els travestís ja ho havien fet. I s'aturà a dos metres dels recaptadors—. El meu amic Vivaldi diu que això del cinquanta per cent és abusi — digué, dirigint-se als dos joves amb pantaló de cuir i patilles estil Curro Jiménez, que exhibiren dues fulles de navalla automàtica.

Feren una passa endavant. Barrera mantingué la calma. No reculà.

— Nene, t'anem a tallar el piu — l'amenaçà un d'ells.

Però Hèctor no ho va escoltar. Tenia la vista fixa en el moviment de les cames. Havia de col·locar el directe en la barbeta del que iniciés el primer pas. Un colp a mitja distància. Alçà el cap i somrigué.

— Després t'arrancarem els ous a tires — afegí l'altre, ratificant l'afició del company.

— Podeu fer-vos uns calçotets amb la pell: tinc material per a les dues peces — contestà Barrera, mostrant un somriure obert. El començament hauria de ser cosa d'ells. Sempre utilitzava la mateixa tàctica: provocar i esperar—. A més, vosaltres dos sou molt poqueta cosa. M'hi jugue el que vulgues que tu et torques el cul amb un confetti — els escarní, assenyalant el que era a la seua dreta.

La planificació isqué perfecta. L'alludit s'abalançà cap a ell, navalla en mà, deixant al descobert la dentadura. El fatxenda tingué la sensació que damunt la boca li havia caigut un edifici sencer i rodolà pel terra com una poma madura, vomitant sang per la boca.

L'altre, que no era idiota, aprengué la lliçó ràpidament i dificultà la mitja distància a Barrera, maneiant la navalla en cercle. Hèctor no era partidari de la guerra bruta, però si l'andova continuava amb la tàctica no tindria més remei que emular la interior dreta del Minglanilla, un xicot amb aptituds que encara és a la Regional Preferent. No fou necessari. La Colorines descarregà la seua bossa al tos del macarra. Un colp fluix però que permeté l'entrada de l'u-dos, dreta-esquerra de Barrera, fent possible un KO tècnic fulminant.

Entusiasme general per part d'un públic que, òbviament, no era neutral.

Hèctor respirà profundament, engolint part de la bafarada tòxica del tub d'escapament d'un autobús municipal. «Mi barrio tiene arbolitos», deia un cartell de l'ajuntament adherit al vidre de l'autobús. El redactor cridà un taxi i, agafant els fatxendes per la solapa de la caçadora, els introduí al vehicle.

— Porte-los al Clínic, els ha entrat una lipotímia.

— ¿Són drogaaddictes? — preguntà el taxista, preocupat per la moral pública.

— No senyor, aquesta parella viatja en tercera — Barrera li allargà un bitllet de cinc-centes pessetes —. Prenga's una copa, mestre.

— Gràcies — digué, i engegà el treballador del volant.

Hèctor es posà l'americana i menejà els braços per tal de distendre els músculs. La colla s'acostà per felicitar-lo. Ximo fou el primer a arribar.

— Quin directe, Barrera, quin directe! Ni Joe Frazier! — s'entusiasmà el cambrer.

— En ma vida havia vist hòsties tan arredonides — pronuncià Trilita, embadalit.

Els travestís s'havien quedat muts, més aviat perplexos. Barrera hi digué la seua com a cloenda de l'espectacle:

— Xiquets, tinc una esquerra que no me la meresc.

Li donaren palmadetes al muscle, aprovant l'ocurrència. La Vivaldi, en representació del grup de l'esplana, agrai una tan bona defensa de la dignitat del gremi. A cau d'orella li digué a Barrera:

— Hèctor, si tu vols, jo... jo... et faig una mamadeta. Gratis, és clar.

— No, que me la desgastes — s'excusà diplomàticament el redactor, que tot seguit es dirigí a la Colorines —: Regira't la bossa, t'hauràs fotut el pintallavis.

El travestí tragué de la bossa un enorme fallus de plàstic endurit.

— Xiques — exclamà la Colorines, enlairant la verga de recanvi —, mireu el pardal de Goliat.

— Uuuuiiii...! — admiraren totes.

Barrera, el fotògraf i el cambrer reprengueren el camí de la cafeteria, el finestral de vidre de la qual havia facilitat la visió de l'incident a la clientela, que encara seguia els moviments d'Hèctor.

— Barrera, el sopar te'l paga la casa — invità Ximo.

— Gràcies, però se m'ha passat la fam. A més, ja és tard. Hem de marxar a una cita que tenim pendent.

— ¿A mi també, Ximo? — provà sort Trilita.

— ¿A tu, tros de penco? — s'enfurismà el cambrer —. Em deus tres sopars! Enfila recte, que t'amolle una hòstia que les orelles et piquen de palmes.

— Ja serà menys, ja serà menys... — s'envalentí el fotògraf, no sense precaucions, mentre s'encarava al cotxe.

Féu una volta pel xamfrà i estacionà el vehicle vora la cafeteria, on esperava el redactor. Barrera s'assegué buscant una posició de relax, estirant les cames — fins on podia — i reculant el cap enrere, amb els ulls tancats i les mans en la butxaca de l'americana. Tan bon punt Trilita observà que Hèctor aconseguí la parsimònia cercada, i després del silenci obligat, gosà fer-li la pregunta que un dia o altre hauria de dissipar-li l'interrogant i que Barrera evitava contestar.

— Hèctor — pronuncià suaument —, ¿per què et vas retirar de la boxa?

El redactor sospirà, potser perquè la qüestió ja resultava inevitable, tot i que tenia esperances que ni tan sols Trilita li ho preguntés. Fità la cara del fotògraf, atent a la conducció urbana.

— Pobre Trili, el que haurà patit aquests anys la teua curiositat.

— Home, no, si és cosa personal, a mi tant me fa. Per mi no ho faces.

— Sí, Trili, sí, ho vaig a fer per tu. Una amistat com la nostra bé es mereix una petita part d'intimitat. ¿No creus?

— Home, jo sí que et conte les meues coses.

— Ja ho sé, però això meu és un punt d'amargor.

Una trista etapa d'illusions trencades i esforços que no valgueren de res. Volia oblidar-ho. Vaig començar una nova vida com si allò no hagués succeït. «Copes» Bar-
rera mai no existí, em repetia constantment, pensant
que això seria el millor remei contra la impotència
acumulada. — Hèctor canvià de posició, mig incorpo-
rant-se en el seient i encenent una cigarreta. De sobte,
li havien entrat ganes de parlar —. Quan era més jove,
als divuit anys, jo era d'aquella mena de xicots que cla-
ven una potada a una pedra i baix apareix una merda.
Tot un futur. Un dia, per desfici (no tenia cap quefer
precís), vaig decidir entrar a un gimnàs de boxa, que
era prop del barri. L'ambient em va agradar, potser in-
fluït pel fet que coneixia alguns dels que hi anaven. Ei-
xe mateix dia, un amic em va presentar a Xato Salcedo,
l'amo del gimnàs i ex-boxador de renom. Xato m'ani-
mà a practicar el seu esport favorit, al qual havia dedi-
cat tota una vida, argumentant que jo tenia una bona
disposició muscular per al pes wèlter. Calia polir-me,
em digué. Al sentdemà em vaig presentar al gimnàs.

»Poc temps després, Xato comprovà que havia en-
certat la seua recomanació. Jo no era allò que es coneix
com un estilista, però tenia una pegada inhabitual en
el wèlter, que em feia temible a la mitja distància, se-
gons les apreciacions dels entesos. Res millor per com-
provar-ho que un campionat entre els gimnasos de Va-
lència. El debut.

— ¿Estaries nerviós, no? — féu Trilita, desitjós d'en-
trar en matèria.

— ¿Nerviós, dius? El Puma de Sant Cugat no féu

res al respecte. Puma isqué al ring per exhibir-se, tot fent joc de cames i cintura. I jo quietet, mirant vindre. Era pura filigrana, el Puma, comentava la gent. De sobte, s'obrí un gran silenci en la sala. En un descuit, Puma baixà la guàrdia, ocasió immillorable per col·locar-li la dreta en la part del fetge. Uf!, féu el de Sant Cugat. Però, per poc de temps, ja que tot seguit la meua esquerra li palpà la boca de tal manera, que el protector de les dents li anà a parar al pati de butaques. Allò, més que un Puma, era un gatet, li vaig dir al Xato, que m'abraçà entusiasmat, mentre la gent començava a reaccionar, dedicant-me una sorollosa ovació.

— Albiraves la glòria, vaja! — apuntà l'incís Trilita.

— Més o menys. La cosa anà amb molta rapidesa. Cada quinze dies se celebraven combats d'aficionats i en tots els cartells figurava el meu nom, arran de les dues hòsties que li vaig aventar al Puma. Divuit combats en aquesta categoria, dels quals vaig guanyar tretze per KO i quatre als punts. Només un combat nul.

— ¿Qui fou?

— Un bon amic meu — somrigué Barrera —: el Tigre de Sedaví. Al paio aquell li'n vaig pegar més que a una estora, però el fill de gossa aguantava fins al punt que en l'últim assalt vaig desistir de dur l'ofensiva. Ja no em quedaven forces ni per alenar, i el Tigre, amb la cara com un mapa, provocant-me: «Rema, "Copes", rema, a vore si et rebenten els braços.» Tenia el terrat esventat, el Tigre. Un encaixador d'aquests que un dia els entra una embòlia cerebral. ¿Saps, Trili? — Barrera canvià el to de la veu —, quan estàs dalt del ring l'única

obsessió és esclafar el rival, tombar-lo a terra, humiliar-lo. El públic crida, enfollint d'entusiasme, però tu no t'adones de res i, tanmateix, series capaç de matar l'altre. T'envaeix una estranya sensació d'odi, que desapareix tot just quan sona la campana. És com un sedant, el dring. Aleshores, tots dos ens mirem com si volguéssim donar-nos una explicació, que no és altra que la bossa de calés del guanyador.

— Bona paperassa, ¿no?

— Més endavant sí. Un any després de boxejar en aficionats no tenia contrincants, i Xato Salcedo decidí traure'm la llicència professional. Des d'aquell moment tot el que no era boxa era relativament important per a mi. Dieta alimentària, entrenaments diaris i tot allò que anés en benefici de la meua forma física es convertí en una obsessió. Tot plegat, representava un gran sacrifici, però em compensava l'esperança de retirar-me amb uns bons estalvis. A poc a poc em vaig fer un lloc en el ranking dels millors. Xato m'aconseguia contractes arreu de l'Estat, fins que em vaig proclamar campió d'Espanya del pes wèlter i «Copes» Barrera començà la carrera vers el títol europeu. I l'hauria assolit si no hagués intervingut el braç ocult de la boxa: la màfia.

— ¿La màfia?

— Voràs — Barrera es disposà a aclarir l'estranyesa del company —, no és exactament la siciliana, però orgànicament és semblant. Són empresaris de boxa que afegeixen als seus negocis, a més de la recaptació que els pertoca, un seguit de beneficis entre els quals es tro-

ben bona part de la bossa dels boxadors que promoci-
nen i les apostes. Òbviament, el meu historial era un
bon negoci per a ells, si jo acceptava el suborn que em
proposaven. Vaig ser escollit per disputar el campionat
d'Europa wèlter contra el francès Philippe Giovanni.
Les apostes estaven totes al meu favor i la màfia prete-
nia, m'exigia, que em deixés guanyar, ja que d'aquesta
manera ells s'embutxacaven més de cinc milions de
pessetes (dels de fa deu anys), perquè apostarien fort
pel francès. Xato Salcedo i jo ens hi vam negar, i una
nit vam rebre la visita d'un conegut empresari que,
acompanyat de dos gorilles, intentà convèncer-nos de
l'encert d'acceptar la proposta. Nosaltres, segons ell,
tindríem el quinze per cent de les apostes més la bossa
del perdedor. En canvi, si no acceptàvem, les pèrdues
serien més quantioses: «El gimnàs de Xato s'incendia
amb molta facilitat, i a tu,» digué referint-se a mi, «et
poden caure els braços en una cantonada.» La màfia
aconseguí deixar-me KO.

— Perderes el combat.

— Pitjor encara: vaig decidir retirar-me. Ningú no
havia aconseguit derrotar-me, ni tampoc anava a con-
sentir que fossen ells els primers. Però totes les illu-
sions, els esforços i els sacrificis que havia fet em servi-
ren de ben poc, atés que quan començava a guanyar
diners de valent s'interposaren ells en el meu camí.
«Copes» Barrera, la millor esquerra d'Europa, tenia
por d'enfrontar-se a Philippe Giovanni, digueren els
mamons de la premsa esportiva. Jo no vaig dir res, no
podia ni tenia ganes de dir res. El francès es proclamà

campió d'Europa a causa del meu abandó. Mentrestant, els mateixos que s'entusiasmaven amb mi, ara m'insultaven. Diàriament rebia cartes amb fotos meues esquinçades, em telefonaven per dir-me que era un covard malnascut i ni tan sols s'atrevien a mirar-me pel carrer. Només em va quedar la ràbia i la impotència. I el Xato, és clar, que sabia la veritat. M'envaí una gran i desesperada solitud. Al meu entorn, el silenci i l'amargura substituïren els crits d'admiració. Em sentia vençut. Potser allò fou una gran derrota.

Trilita xafà els pedals de fre i desvià el cotxe a una vora.

— Ni ho somies, Barrera — digué el fotògraf gairebé enutjat —. Continues sent la millor esquerra euro... mundial!

El redactor, que havia adoptat un semblant seriós en l'últim tram del relat, no pogué evitar un somriure de complaença.

— Arranca, manàger, que tenim faena.

Just a l'entrada del polígon industrial, Trilita s'endinsà per la bifurcació de l'esquerra, donà la volta a les tres naus del magatzem de PRODUCOSA i estacionà el vehicle a una distància prudencial de la porta per on devien saltar, ja que la porta d'alumini, tal com Barrera va comprovar, era tancada.

El redactor ajudà a pujar el fotògraf. Aquest, una vegada dalt, s'assegurà de l'absentisme laboral dels del gremi de Perdut.

— No veig cap gos.

— Endavant.

Amb cura, Barrera introduí les distintes màquines de fotografiar entre els barrots de la porta i llançà per dalt la bossa i l'americana. Pegà un fort impuls i s'atansà a la barana, deixant-se caure a l'interior del pati. Tot seguit es dirigiren a la porta que donava entrada al magatzem. El redactor féu uns tocs a la porta i confirmà la debilitat de la fusta. Féu una potada a l'altura del pany i la porta s'obrí.

— Bona nit — digué una veu des de la foscor. S'encengué el llum i la situació es féu més diàfana: un desconegut els apuntava amb una escopeta de canons retallats.

Entraren.

VII

El maître del restaurant s'acomiadà cortesament de Toni Butxana:

— Bona nit, senyor. I gràcies per haver vingut.

— No es mereixen.

El paladar de Butxana no exigia excel·lències culinàries. Però, de tant en tant, el detectiu no defugia el plaer de la bona cuina ni, tampoc, el sabor sec d'un Davidoff. Aquestes incursions alimentàries, que ara prodigava sovint, l'havien menat a un estat de deixadesa física confirmada en els canvis d'estació, quan, d'un any a l'altre, li havien d'eixamplar els pantalons per la cintura. Amb una mica de constància, si fos voluntariós, practicaria l'aeròbic i el vegetarianisme. Però Butxana sustentava la teoria segons la qual la brossa era més apropiada per als conills, que, sanament alimentats, produïen una carn saborosa. A fi de comptes, ell volia ser incinerat; així que tant li feia anar-se'n un pèl gras a l'altre barri. Quant a l'aeròbic, tenia la sensació que es tractava d'un esbargiment per a dones obsessionades a disposar d'un bon cos, mentre els seus marits s'obsessionaven a beneficiar-se'n d'un altre de ben diferent. Ben mirat, ell no era home de sacrificis terrenals.

Féu una gran xamada del Davidoff, mirà el rellotge i decidí parlar amb Colometa.

El Palau del Xulo quedava prop del restaurant Cabillers. El detectiu resolgué de fer el trajecte a peu, i engolfar-se pels carrerons del casc antic. Ja en el carrer Avellanes, a l'altura del número setze, dirigí la mirada als finestrals del tercer pis, habitatge del seu company de professió Pere Coll. Els llums interiors del pis eren apagats i Butxana s'estalvià les despeses que hagueren comportat els whiskies de Coll, un esquerp, que també figurava en la llista del comissari García. L'entesa i amistat dels dos detectius venia configurada per una premissa que tant l'un com l'altre respectaven: la no col·laboració amb la policia, transgredint, així, els estatuts del gremi d'investigadors privats. El comissari mai no pogué provar que els dos detectius col·laborassen amb els delinqüents, però això no era cap obstacle perquè, prou sovint, els retiràs la llicència pel fet d'entrebancar la tasca policíaca. Aquesta suspensió temporal no els feia res. Els clients mai no demanaven credencials: exigien resultats. I amb això quedaven contents, entre altres coses perquè la majoria de vegades el robari era retornat al domicili dels detectius mitjançant una telefonada. En allò dels objectes extraviats eren cap d'ala, Coll i Butxana. I és que «les garrofes cal guanyar-les com siga», repetia Pere Coll.

El carrer La Mar era un bon exemple. Sense pretendre-ho, el carrer s'havia convertit en centre mundial dels professionals de la xapa. A banda i banda, a les voravies, joves de mediocres qualitats físiques oferien les seues especialitats per mil pessetes. La tarifa no era excessiva, però Butxana era ben lluny de voler ex-

perimentar noves sensacions, si és que alguna vegada fou innovació l'esport preferit de la Grècia clàssica.

El detectiu preferí ignorar els «numerets de rabiosa actualitat» que un xapero de la divisió juvenil estava disposat a servir-li. En el fons, això de fer xapa bé podria ser una de les eixides a les darreres reticències del sexe femení, molt preocupat per conservar el virguet intacte. Modes. D'altra banda, en la ciutat dels jardins no era estrany que alguna flor resultàs picada. Si els tòpics són certs, el País Valencià serà un gessamí o no serà.

A fora, al carrer, eren els de la xapa brutal; aquells que acompanyaven el numeret d'una sessió de masoquisme no exigida pel client. Dins, al Palau, coexistien homosexuals i xaperos de bona conducta.

El local reunia tots els ingredients que requereix una nova sensació: gairebé fosc, emboirat de Ducados, amb la clientela xapera en un racó del bar, com si esperassen rematar un còrner. Quan Butxana entrà, se sentí una remor bellugadissa. Un nouvingut sempre pertorbava el clímax de mirades i insinuacions. El detectiu s'adreçà a un extrem de la barra, on la Panteones i Fatxelli intercanviaven algunes paraules, més avorrits que en un simposi de poetes.

— ¿Què, de gresca? — Butxana saludà els dos homosexuals.

— Ja veus, Butxi, poca cosa duu el mercat — condensà Panteones.

Un client del racó s'apropà on eren ells i demanà foc a Fatxelli. Mentre encenia la cigarreta dirigí tres

mirades intermitents al detectiu. L'ascendent de Fatxelli al local — caçadora negra, condecorada amb la gallina inconstitucional a una vora — féu que un senyal d'ell fos suficient per tal que el xapero retornàs al punt de partida.

Butxana aprovà l'autoritat de Fatxelli amb un somriure. Aquest restà importància al fet, estirant els braços amb un gest característic de sobirania i mostrant un altre escut imperial adherit a la corretja del rellotge. La granja avícola de Fatxelli s'estenia al llarg de la seua vestimenta.

— ¿Vols prendre alguna cosa? — inquirí Fatxelli a Butxana, quasi obligant-lo.

— Un vodka.

Fatxelli li demanà Coca-Cola amb ginebra, visiblement molest pels gustos del detectiu.

— ¿On és la Colometa? — preguntà Butxana a Pan-teones.

— Ve poc per aquí. La Coloma pica ben alt, ara. Algun negoci deuen dur entre mans, ja que tant ell com el Nevera i el Penjoll fan vida de marquesos. El Nevera s'ha deixat l'electrodomèstic. Això és simptomàtic.

— S'ha de progressar.

— Droga — intervingué Fatxelli, que no perdia detall —. La degradació humana.

— La gent ha perdut el sentit de la moral, Fatxelli — se solidaritzà Butxana.

Germanor que aprofità el *jefe de centuria* per fer un repàs a l'estat de la nació:

— La corrupció és la norma. El poble ja no té orgull

ni alegria. L'absentisme laboral és cada dia més patent. Europa ens ha perdut el respecte. Es permet l'avortament i es destrossen les famílies...

— I el Madrid fa un segle que no guanya la lliga. Però que remamó m'has eixit, Fatxelli.

— Mamó, sí que ho és, sí — confirmà Panteones.

— Tu calla, maricó — s'enutjà Fatxelli.

— Jo maricó, sí senyor, però demòcrata. No com tu, que ets un *prietos-los-culos* reprimit.

De l'estat de la nació el debat passà a l'estat de la panera. Mentre Fatxelli defensava la seua homosexualitat des de la postura del que dóna, conservant així la seua condició de mascle, Panteones li desmuntava l'anàlisi per falta de proves, ja que, segons ell, Fatxelli no era assidu de les saunes, local on els numerets de falles humanes permetien de classificar el grau assolit en el gremi de la mariconeria autòctona.

La dissertació gremial no interessà gaire al detectiu, que, mentrestant, seguí amb la mirada la recerca i captura d'un xapero per part d'un intel·lectual eminent de la ciutat. Dissimuladament, l'acadèmic en qüestió s'endugué un escarransit jovenet, que més aviat semblava un romà desnodrit, d'aquells que es lloguen per a les processons de Setmana Santa, que no pas un partenaire de la felicitat esporàdica. Potser la deformació estètica li venia donada per l'escassa llum del bar i pels vidres de cul de got de les ulleres que usava. Ell tampoc no era Imanol Arias. Fet i fet, allò era un treball pesat, pensà Butxana, observant el poc entusiasme de la víctima elegida.

A Panteones no se li escapà el detall.

— Mare de Déu del Roser, quin cràpula s'enduu la Gorki!

— Mentre no s'enduga el Tarzan... — Fatxelli féu una mirada al racó. Una mà descomunal i maldestra el saludà a l'estil reina Fabiola. Fatxelli sospirà.

— ¿Què et sembla, Butxi? — interrogà Panteones —. Encara diu que no en pren. Al Tarzau aquell li deu penjar una safanòria com un piano.

Butxana féu un gest d'escepticisme. En realitat, el detectiu preferia no opinar sobre les grandeses o misèries de Tarzan, en un intent de barrar el pas a l'esclat de la polèmica, atés que el Weismüller del racó, o qualsevol dels que eren allí, tampoc no representaven un model de virtuts. L'ambient tenia un aire palés de mal gust, potser no tant com el cubata, que, al primer glop, deixà una mica rasposa la llengua de Butxana, o potser era el Davidoff, més sec i amarg en les últimes pipades. Esclafà el cigar contra el cendrer, féu un altre glop i preguntà a Panteones quins eren els llocs per on picava Colometa.

Panteones mirà el rellotge.

— Si no està a l'Emperadriu és possible que estiga fent-se una copa en un bar que ara no recorde el nom, però que està al carrer Sanmartí, més avall de Claca.

Abans d'anar-se'n, Butxana encara féu un darrer esguard al racó del bar. Des d'allí, algú somrigué i el detectiu sentí un calfred a l'espina. Estava ben segur de la infidelitat de Tarzan.

Bon punt isqué al carrer es dirigí a la discoteca Emperadriu. No li feia massa il·lusió endinsar-se en un ambient on, tot i que de gustos més refinats, el sexe humit era declarat *non grato*. Però aquests eren els tributs que Butxana havia de pagar a la circumstància d'envoltar-se de tants «menyspreables fora de la llei», segons les paraules emprades per mariscal García, referint-se al clan Penjoll. Menyspreables o no, tenia necessitat de saber qui era el tipus agitanat que Marina havia assenyalat en la conversa que tots dos havien mantingut. Els arxius del clan estaven més al dia que els de la bòfia, malgrat els ordinadors de SECOINSA de la Xefatura.

A Butxana se li presentà un dilema: el cotxe era al carrer Cabillers, de manera que, necessàriament, havia de travessar el passadís de xaperos del carrer La Mar. Home poc habituat a les galanteries, el detectiu s'estimà més de fer a peu el trajecte de la discoteca, sota l'interioritzat pretext de rebaixar una mica el sopar.

La discoteca estava animada; si més no la clientela, assaonadament masculina, ballava saltant eufòricament però descompassada la salsa que el disjòquei punxava sense miraments. Entusiasmat i suorós, el personal se sotmetia al cilici rítmic de la música caribenya. Al centre de la pista, un negre amb samarreta d'esport embadalia la resta amb precisos i ajustats moviments de bragueta. El negre intentava guanyar-se el jornal de la millor manera que sabia.

Toni Butxana s'assegué en un tamboret de la barra, a l'entrada del local i de cara a la pista. L'únic cambrer que era darrere del taulell consolava un client a l'altre

extrem de la barra. Duia un jupetí de cuir obscur i una mena de monyiquera romana, que semblava subjectar-li les protuberàncies musculars dels braços. El gladiador s'adonà de la presència de Butxana i s'apressà a atendre'l.

— ¿Què beuràs?

— L'especialitat de la casa.

— Un Titiflai.

— Ja tardes.

El de la monyiquera li féu l'ullet, insinuant-li que no quedaria decebut del combinat.

El detectiu adreçà la seua curiositat a la pista de ball, ensopegant la seua mirada amb els ulls d'una ànima solitària que, a la meitat de la barra, assaboria un Daiquiri. Ulls Solitaris li féu un somriure tímid, tot i que allusiu. Butxana li retornà la cortesia amb un en-surat moviment de cap, mentre encenia una cigarreta. El gladiador li serví el combinat.

— Titiflai afrodisíac — apuntà el cambrer, que rein-cidí amb l'ullet.

El gladiador tenia problemes de retina, pensà el detectiu, que, alçant el got lleument, féu l'afable i obligat brindis. Ulls Solitaris correspongué al seu torn, com si la cosa anàs per ell. Butxana féu un glop llarg.

— Guai, ¿no? — s'interessà el cambrer.

— Guai, nano, guai — mentí Butxana, al qual el Titiflai li deixà un regust amarg de mandarina del FORP-PA.

— Quan te l'acabes no t'oblides de demanar-me'n un altre — insistí el gladiador.

— No t'angoixes.

El disjòquei decidí posar fi a l'exhibició del negre de la pista. La salsa fou reemplaçada per *Begin the Beguine*, de Cole Porter. La melodia convertí el moreno de la bragueta en la peça més sol·licitada de la reunió. Quasi tots volien ballar amb el negre i el negre no sabia amb qui ballar. El detectiu s'ho mirava divertit. Ulls Solitaris estava content de veure Butxana satisfet. El negre, acorralat, però ben cofoi davant l'èxit: València es rendia als seus peus. Uganda quedava lluny, com un malson. El gladiador hagué d'intervenir, a fi d'evitar una guerra fratricida. Com pogué, s'endugué el moreno a l'interior d'una habitació, entre fervorosos aplaudiments de la concurrència i crits de «volem el negre, volem el negre...»

Monyiquera Romana tancà la porta del despatx amb pany i clau, amb la mateixa cura que una iaia guarda en l'armari una relíquia santa. El gladiador intentà calmar la libido de les masses, mai no tan solidàries com ara.

— Digueu-me que us portareu bé, digueu-m'ho i d'ací a una estona trauré el negre.

Però les masses no correspongueren a la declaració d'intencions. La protesta continuà.

Butxana no tenia un especial interès per la protuberància ugandesa; tot i amb això s'endinsà en l'aldarull a la recerca de Colometa. Allí era, a primera fila, escridassant la consigna amb tanta vehemència que la dentadura postissa li ballava en la boca com un flam. El detectiu cregué oportú desmitificar-li l'obstinació.

- És de plàstic, Colometa.
- ¿De plàstic? I uns ous! — Coloma es girà de cara al seu interlocutor —. Butxana! ¿Què fas ací?
- M’han dit que actuava el negre.
- No faces conya: el moreno és cosa a considerar.
- No tant com el que tu i jo hem de parlar. Anem a la barra.
- Pepona — féu Colometa a un company de manifestació —, avisa’m quan isca el negre.
- Tots dos s’allunyaren de l’esvalot i s’assegueren en un racó buit de la discoteca.
- ¿Fem un Titiflai, Butxi?
- No, que trempe.
- El Titi no falla; fas un glop i ja no pararies de car-
dar en ta vida. Anem a pams, ¿què se t’ha perdut?
- Un conill primerenc.
- Uf, quin fàstic. No et puc ajudar.
- No córregues, reina. De moment m’interessa un tipus de la meua altura, de cabell cargolat i aspecte agitanat.
- A mi també m’interessa — s’entusiasmà Colometa.
- Al gra, mariconot.
- ¿De quin sector és?
- ¿Com vols que ho sàpia? A propòsit, m’han dit que tu, Penjoll i Nevera us guanyeu la vida com un conseller autonòmic.
- Coloma deixà escapar una riallada.
- ¿De què es tracta? — comminà el detectiu, però Colometa féu el llonguis —. Raja, malparit!

— D'una cosa semblant a la General Motors, però sense llicència fiscal.

— ¿A gran escala?

— Pregunta-li-ho al meu gerent. Ell i Nevera són el trellat del negoci. Mira, Butxi, jo no vull rajar, que després Penjoll diu que tinc els morros clivellats. Ja sé que tu ets de confiança, però que t'ho explique ell. Tampoc no en sé massa, jo.

— ¿I el tabac?

— Ho hem deixat. Teníem molta competència.

— Una llàstima, ara me n'hauré de comprar. Bo, ¿què em dius del gitano?

— T'ho miraré. Em pots trobar ací totes les nits.

— Nevera i el Penjoll, ¿què?

— A l'Escorpí. ¿Saps, Butxi?

— Digues.

— Sentimentalment, Penjoll està fotut. Ha patit... ¿com es diu això? — Coloma mirà el sostre de la discoteca —. Ah, sí! Una decepció amorosa. Festejava una xicona i, quan més enamorat estava, nyas!, la nena féu fum. Jo ja li ho vaig dir: «Compte, Penjoll, *que por la fi-ga muere el pes.*» Les dones són roïns, Butxi.

— Transmeten malalties. Tranquil·litza't, alçarà el cap.

— El nap, és el que ara no alça.

De la pista de ball se sentí cridòria. El disjòquei féu treballar Pérez Prado, mentre la gent aplegada sota la bola multilluminosa tancà cercle, per tal que el negre reprengués l'exhibició de bragueta. A Butxana no li donà temps d'acomiar-se del seu amic. Com impul-

sat per un ressort, Colometa isqué disparat a la pista i, a empentes i rodolons, aconseguí situar-se en primera fila, no sense prèvies discussions i amenaces amb la Pepona que, traïdorament, no l'havia avisat de l'esdeveniment.

El detectiu es dirigí a la barra per pagar la consumició, però el gladiador estava massa ocupat en la protecció del negre.

Butxana deixà cent duros damunt el taulell i es disposava marxar, quan, suaument, algú li acarona el braç. Era Ulls Solitaris.

— ¿Ballem?

— M'hauràs de perdonar, no em trobe massa bé — s'excusà el detectiu.

— Conta'm, ¿què et passa?

— Mal de panxa — i, a cau d'orella, li afegí —: Tinc la regla.

Fora, una pintada trasbalsà el cos a Butxana: «SI-DA el plomer, s'agafa en el món sencer.»

No era un desconegut, n'eren dos. El que sostenia l'escopeta de canons retallats comminà els dos periodistes a posar-se de cara a la paret, amb els braços estesos i les cames obertes. Prèviament, Trilita deixà la bossa a terra.

El de l'escopeta ordenà a l'altre que escorcollés la bossa.

— Piru — li digué —, buida això.

No sense cura, l'anomenat Piru mamprenqué a regirar la bossa mentre el que ordenava s'atansà a Barrera i Trilita. Amb passes insegures arribà on era el fotògraf, el clatell del qual notà el contacte fred dels canons de l'escopeta. Amb la mirada, Trilita intentà comunicar-li un missatge anguniós a Barrera. L'esguard del fotògraf duia totes les traces d'un adéu definitiu. Hèctor volia adreçar-li un raig de confiança, però no trobava la manera de fer-ho. Tampoc ell no estava massa segur de les intencions de la parella de cràpules que tenien al darrere.

— ¿On és el Culata? — preguntà el de l'escopeta.

— ¿El Culata? — es preguntà Trilita al seu torn —. ¿Tu coneixes el Culata? — traspassà la demanda a Barrera.

— No. No em sona — contestà Hèctor, amb un gest ben ignorant.

L'altre perdé la paciència. Donà una puntada de peu a l'espina dorsal del fotògraf, caigué a terra, agenollat, i es dugué les mans a l'esquena.

— Són màquines de fotografiar — digué Piru, enlairaant un teleobjectiu —. El Culata s'està tecnificant: passa la cocaïna dins les màquines. — Piru s'encaminà al seu company i li agafà l'escopeta —. Deixa-me'ls a mi — li digué, alhora que li donava una pistola.

Trilita romania agenollat, respirant profundament a causa del dolor. Piru adreçà els canons de l'escopeta a les natges de Barrera.

— Només tens deu segons per dir-nos on podem trobar el Culata — amenaçà, dirigint-se a Trilita —. Si no ho fas, el cul i els ous del teu amic eixiran volant.

A Barrera no li entusiasmava la idea de veure's els testicles en vol charter. A Trilita, molt solidari, tampoc; però no eren els seus. Així que Hèctor intentà guanyar temps:

— Ell no sap res. El que coneix el Culata sóc jo.

Trilita es féu càrrec de la situació. Tot i que pensava que l'estratègia era suïcida, preparà les seues forces a fi d'abalançar-se damunt del que anava amb la pistola. El de l'escopeta era cosa de Barrera.

— Gira't, però sense abaixar els braços — li ordenà Piru.

— Escolta, Piru — féu Barrera, interessant-se per la seua salut —, ¿em deixaràs anar si et dic on és el Culata?

— És clar, home — somrigué Piru.

— Aquest idiota us el podeu polir — digué Barrera, assenyalant Trilita.

L'únic instant d'indecisió que Barrera havia calculat eren només unes dècimes de segon. Amb rapidesa, subjectà els braços de Piru mentre Trilita intentà reduir l'altre, fent-li una mossegada a la mà on duia la pistola i colpejant-li, desesperadament, les cames. El crit de dolor llançat pel contrincant de Trilita no fou obstacle perquè el fotògraf isqués rebotat per l'enorme punyada que rebé en el pit.

Barrera lluitava per la possessió de l'escopeta, que, amb l'avalot, apuntava per damunt del muscle de Piru. Estés a terra, Trilita aguardava, impotent, el tir de gràcia. A poca distància, la pistola li mostrava el camí de la bala. Trilita aclucà els ulls.

El tret produí un gran soroll. El fotògraf obrí les pestanyes just a temps de contemplar el cap del seu executor quasi arrancat d'arrel. La closca de la víctima vacilà un moment abans de restar mig despenjada a un costat, mentre queia desplomat. El tir de l'escopeta sorprengué el mateix Barrera. Piru estirà fortament i l'arma li caigué entre les cames. El periodista corregué cap a la porta, però no li donà temps d'arribar: un altre soroll, més opac i sec que l'anterior, deturà la seua escapada. Hèctor girà el cap: darrere d'ell, Trilita rematava, amb dos tirs més, l'intent de Piru de buidar-li el plom de l'escopeta. L'habitació s'omplí d'una estranya ferum de pólvora festerà. Aquesta fou l'última sensació que sentí el fotògraf abans de desmaiar se.

Barrera palpà tot el cos de Trilita i comprovà que no estava ferit. Llançà un uf! satisfet i tot seguit li galtejà la cara. El fotògraf reaccionà:

— No sé qui és el Culata! No conec el Culata!
Hèctor li sacsejà el cap.

— Aploma't, Trili. Sóc jo, Hèctor.

E fotògraf s'asserenà, féu un somriure i, amb la veu una mica aflautada, digué:

— Barrera, ¿què tenen els teus ous que tots volen fer-te'ls a tires?

— Encara tens ganes de conya, ¿eh?

— Sí... — respongué Trilita, que de nou sentí la síncope.

VIII

La inconveniència d'un supletori telefònic és la inoportunitat d'aquests aparells en els moments menys indicats. El detectiu palpejà de mala gana la tauleta de nit fins que trobà el fatídic senyal, no sense haver-se abans endut per davant *El cuarto protocolo* de Frederick Forsyth, un got d'aigua per aplacar la ressaca a mitjanit i unes ulleres fosques Nikolson que eren damunt la tauleta.

— Sí — féu a l'aparell, amb veu ronca i un xic de mala llet.

— ¿Encara dormíeu, Butxana? — contestà una veu irreconoscible a les atuïdes orelles del detectiu.

— ¿I què collons et fa a tu, això?

— Sóc Tordera, el sots-comissari!

Butxana fità el despertador: eren les deu i quart del matí.

— El comissari García — continuà Tordera — necessita vore'l urgentment.

— Molt bé, no em mouré de casa. Adéu.

La ganyolada de Tordera impedí que Butxana tallàs la comunicació:

— Butxana! Si d'ací a una hora no sou ací enviaré un cotxe Z a buscar-vos.

— ¿En base a què se m'obliga a anar a comissaria?

— En base a una llicència que jo li retire en un mi-

nut. ¿Entesos? ¿Què passa? ¿No li agraden les comissaries?

— Hi ha bòfies.

El detectiu penjà el telèfon.

Tordera es quedà mirant l'aparell.

— No puc evitar-ho, senyor García; aquest tio em trau de polleguera. Em bombeja la sang al cap.

— Penge el telèfon — ordenà el comissari —, que m'aïlla de la humanitat.

Tordera premé els punys.

— Si no ve, li'l portaré en una furgoneta cellular.

— No faça el soca, Tordera. ¿No s'adona que el que pretén Butxana és enervar-lo?

El sots-comissari reflexionà les paraules del seu superior. Per a ell, i mentre no li quedàs més remei, els pronunciaments de García eren consells a seguir. Indubtablement, a Tordera li'n fotia d'allò més que el comissari el prengués per un babau. Així que intentà guanyar punts per la via més ràpida i habitual.

— ¿Què li sembla si esmorzem, senyor comissari?

— Bona idea, Tordera.

El propòsit no era fulgorant: eren les deu i mitja del matí i cap dels dos oficials no havia pres ni un café. Però un costum respectat exigia pagar les despeses a qui n'havia tingut l'ocurrència. El comissari ratificà interiorment la seua impressió: Tordera era un soca, mèrit del qual era conscient el sots-comissari, que preferia pagar abans de morir d'inanició. D'intractable qualificava l'opinió general de la comissaria la cartera de García.

Aquell no era un dia lluit per a Tordera, ja que Butxana, mentre es duxava, li dedicà un seguit d'exabruptes que assolien la quasi totalitat de l'arbre genealògic del sots-comissari.

El detectiu s'empassà un got de llet i dues valencianes, que pogué engolir gràcies a l'envoltori de plàstic que s'oblidà de llevar. Ja en el carrer, Ràdio Marxalenes l'acompanyà fins al cotxe, fent-li una síntesi dels millors esdeveniments del dia, incloent la secció d'esports i l'apartat eclesiàstic. Després d'escoltar Marxalenes, a Butxana no li calia comprar-se el diari. Carassa, a més de Ràdio Marxalenes, era conegut en el barri com l'agència EFE.

Tot just el policia de l'entrada comprovà la identificació, el detectiu s'encaminà al despatx de García escortat per la sintonia del fil musical de la comissaria. La boqueta de Sara Montiel rajava *fumando espero al hombre que más quiero*, lletra d'indubtable missatge, atés que Butxana recordà haver deixat el tabac a casa, i no damunt del piano.

Entrà al despatx sense l'obligat avís i anà directe al paquet de Ducados del comissari, que jeia innocentment a la taula. Tragué una cigarreta, l'encengué i féu tres pipades, si no presumptuoses, almenys poc discretes. García no tingué temps de reaccionar, no esperava aquella irrupció. Tordera observà el comissari.

— Bon dia a la gent d'ordre — saludà Butxana, mostrant un somriure festiu.

El comissari perdé l'oremus, cosa molt habitual en ell quan tenia Butxana al davant.

— Isca d'ací i demane permís!

El detectiu tornà al passadís ben disposat a fumar-se la cigarreta amb placidesa, però la Montiel li féu canviar de plans: comptat i debatut, preferia el perfum de bòfia.

— ¿Què, entre o no, mestre? — provà sort de nou.

García no contestà: intentava tranquil·litzar-se contemplant per la finestra l'actuació de la grua remolcant un cotxe.

— Passe — resolgué Tordera.

Butxana s'assegué en una cadira prop de la taula de García.

— ¿Què hi ha de nou, comissari? — digué, i estirà les cames.

— Res d'agradable estant vosté ací. — García prengué possessió de la butaca de la taula —. Però, com a ciutadà, està subjecte a normes d'actuació policíaca. Així, doncs, vaig a fer-li algunes preguntes sobre determinats aspectes que són de la meua curiositat, i, lògicament, vosté ha de col·laborar. — El comissari canvià el to de la veu per un de més cordial —. Voldria que açò fos el principi d'una ajuda mútua.

El detectiu intuï que García estava necessitat d'informació. Aquelles darreres paraules eren d'una tendresa exagerada.

— ¿En què treballa ara, Butxana?

— No penque, comissari. Hi ha poca faena.

— ¿I de nits, què fa?

— Addicció al vídeo.

— ¿Només?

— Home... — Butxana li féu l'ullet a Tordera —. De tant en tant piuege. No tot el que jo voldria, però em defense.

— No ens interessa la seua vida privada — tallà el sots-comissari, empipat per la insolència del detectiu.

— Ha, ha, ha... — rigué el comissari, falsament, tot i que aconseguí estirar la boca —. Que bandarria és! Segur que totes les nits... ¿eh, Butxana?

El comissari féu mímica obscena amb les mans.

— No tinc ciri per a totes.

— No cal que s'estenga en detalls, Butxana — digué amicalment García —. Bé, el cas és que m'agradaria que m'explicàs alguna cosa sobre robatoris de cotxes de luxe. Hi ha una màfia organitzada a València que fa desaparèixer uns quants Mercedes, Volvos, BMW... en fi, vehicles de gent que s'emprenya molt fàcilment. Ja fa temps que anem darrere de l'assumpte i sols tenim indicis.

— Ja tenen alguna cosa. Jo no sé res al respecte.

— ¿Ni tan sols ha sentit res?

Butxana arronsà els muscles.

— ¿No? ¿I què feia anit, preguntant pel Nevera i companyia?

— Hem fet una penya quinielística. Fatxelli li ha mamonejat malament.

— A mi no em mamoneja ningú. Com a mínim podria distingir entre ciutadans que col·laboren i altres que entrebanquen la tasca políciaca.

— I vosté, Butxana, és dels segons — intervingué Tordera, alçant-se de la cadira.

— Faça el favor de seure, Tordera — ordenà García —. Mire, Butxana, estic segur de la participació del clan Penjoll en l'afer dels cotxes. Ja no estan en el contraban de tabac, i aquest és un clan que treballa de valent. Per força han d'estar implicats i necessite saber alguna cosa, per petita que siga, a fi de no perdre temps.

— Vaja al gra, comissari. Pregunte directament als implicats.

— Ho neguen!

— M'ho temia — rigué el detectiu.

— Conteste'm només una pregunta, Butxana.

— Bo, si només és una...

— ¿Per què els buscava anit?

— Li ho he dit adés...

— Missió impossible, comissari! — colpí la taula Tordera —. Vosté està interrogant el cap de la banda.

— D'acord, Butxana — féu García, estenent els braços i llançant un llarg sospir —. No puc obligar-lo a facilitar-me informació. Vivim en un estat democràtic.

— Per desgràcia — afegí Tordera.

El comissari li envià una mirada dura.

— Per desgràcia en tipus com aquest — rectificà.

— Però no ho oblide — continuà García —: enguany ha de renovar la seua llicència. Certes peculiaritats personals de vosté m'evitaran donar el vist i plau a la seua renovació.

— Déu, quin contratemps! — es lamentà Butxana.

— Tipus com vosté són els que fomenten la inseguretat ciutadana. Vaja-se'n! — cridà el comissari.

— Fora! — repetí Tordera, comprovant la seua prò-

pia autoritat; i, girant-se de cara a García, digué —: A les seues ordres, senyor comissari. ¿Vol alguna cosa de mi?

— Deixe'm tranquil, collons!

Tordera envermellí. Butxana féu un esforç per tal de no esclatar en una rialla. Considerà que l'esforç valia la pena, atés el sentiment de ridícul que atenallava Tordera. No digué res, se n'isqué cautelosament per la porta, seguit a poca distància per Tordera, que, ja en el passadís, advertí el detectiu de la seua intenció d'arribar al fons de la qüestió en l'afer dels cotxes:

—Fons de la qüestió que inclou la seua persona. Ordenaré que em tinguen informat de les seues passes.

— Tinc dret a la meua intimitat.

— Vosté no té dret ni al pa que es menja. És la deshonra de la professió.

El detectiu s'estalvià la incontinença moralista de Tordera i accelerà les cames a la recerca del carrer. Fora, consultà el rellotge i convingué que era una hora adient per mantenir una conversa amb Hilari Boix.

Es dirigí al cotxe, però el 4-L no hi era. En el seu lloc, un paperet adherit al terra de forma triangular li detallava la nova adreça de la grua municipal. Primer, recordà la mare de García; després, la del sots-comissari i, per últim, envià un salut no massa fraternal als familiars de l'alcalde. Finida l'evocació, decidí fer-se un rebentat i calmar l'empipada.

Trilita i Barrera arribaren més tard que de costum al diari. La redacció estava reunida a l'entorn del director, que, al centre de la sala, explicava als periodistes les dificultats financeres que tenia l'empresa. Redactor i fotògraf escoltaren encara les darreres paraules del conseller delegat, que féu, després de l'exposició del director, una breu però crua dissertació sobre el moment econòmic del diari. El conseller delegat exigí un esforç de voluntat a tota la nòmina. És a dir, que s'oblidassen del proper conveni.

— És l'hora del sacrifici — digué —. Aquesta empresa sols pot tirar endavant amb la vostra i la nostra, abnegació, i amb el crèdit de cent milions que tenim demanat i que esperem que siga concedit. Així, doncs, els pregue una mica de paciència i, això sí, que continuen treballant amb la major normalitat possible. Vostés busquen les notícies, que nosaltres ens ocuparem de les fonts financeres. Bon dia a tothom.

L'eloqüent explicació del conseller delegat no arrencà els aplaudiments de la redacció, lògicament poc entusiasmada amb la crua realitat. El director acompanyà fins a la porta del carrer el conseller delegat, un home d'edat avançada i, per això mateix, dels que toquen de peus a terra.

Hèctor aguardà el director en el seu despatx.

— ¿Algun problema, Barrera? — digué el director només veure'l.

— Necessite tres o quatre dies lliures.

— Vols buscar-te faena en un altre diari, ¿no?

— Si fos això necessitaria més d'un any.

— Dignes, doncs.

— Voràs, Ismael: l'afer del xicot assassinat, Manuel Baixauli, sembla que té implicacions de droga amb una empresa valenciana.

— Compte amb la fantasia, Barrera. No estan les coses per a jutjats de guàrdia.

— Em faig càrrec. Però açò ho hem vist Trilita i jo. Sabem on és l'empresa. Hem estat allí. Encara et diré més: dos pinxos intentaren enviar-nos a l'altre barri, però ells han anat per davant.

— ¿Què vols dir?

— Vull dir que ens els carregarem nosaltres.

Barrera observà com la cara del director agafà una tonalitat grogosa.

— Déu meu, quin desastre...! — murmurà Ismael, duent-se una mà al front.

— Tranquillitza't, ningú no sap res. Fou en defensa pròpia.

— ¿Com puc estar tranquil, amb una empresa quasi en la ruïna i dos periodistes d'aquesta implicats en un cas d'assassinat doble? Déu, Déu, quin escàndol...!

— No hi haurà escàndol. A ells no els interessa la publicitat.

El director encengué una cigarreta i es deixà caure en el sofà. Féu una profunda pipada mentre es treia les ulleres. Després es passà el mocador pel front. Barrera intentà atenuar-li l'evident angúnia.

— Ismael, tenim el reportatge de l'any. És l'ocasió del diari per guanyar prestigi. Dóna'm uns dies i esbrinaré què hi ha darrere de tot això.

— ¿Prestigi? ¿Com és possible explicar a l'opinió pública la investigació d'un afer, obrint-se pas entre els cadàvers?

— Et repetisc que ha estat en defensa pròpia.

— ¿Defensa pròpia? Explica-li-ho a García, això! Amb les ganes que ens té, no li'n caldrà una altra de millor per tal d'enfonsar-nos.

— Els cadàvers no parlen — afirmà Barrera amb un gest de paciència.

El director s'apropà a Hèctor.

— ¿Esteu segurs que eren ben morts?

— ¿Què vols? ¿Que et duga un certificat de defunció?

— No, no... — El director tornà a seure al sofà. Mirant el sostre, reflexionà en veu alta —: Fet i fet, aquesta desgràcia és ja una realitat tangible.

— Exacte. Un fet consumat que ens impedeix de tornar enrere. — Barrera s'assegué al costat d'Ismael —. Tot eixirà bé. Només vull uns quants dies lliures per dedicar-me plenament al cas.

— ¿Quantes persones ho saben en la redacció?

— Trilita i jo. Tenim molt a guanyar i poc a perdre, ¿no creus?

— Sóc incapaç de fer-me una idea de la situació. De l'única cosa que sóc conscient és del perill que comporta un reportatge d'aquesta mena. I no sols periodístic.

— De la salut de Trilita me n'ocupe jo. I no cal dir que de la meua.

Pensatiu, el director s'alçà del sofà.

— ¿Quants dies necessites?

— Pocs, no serà més d'una setmana. Primer, ens adreçarem al Registre de la Propietat Mercantil. Allí treballa una bona amiga meua que ens obrirà els arxius a la tarda, quan no hi treballa ningú. Després serà qüestió de seguir la pista a alguns membres del Consell d'Administració de PRODUCOSA. I de COPCARNSA.

— ¿COPCARNSA?

— És una cadena de carnisseries que depén de PRODUCOSA.

— ¿Quina relació mantenen?

— Encara no ho sabem. Vorem què diuen els arxius del Registre. Sembla que és una empresa filial.

Amb aire capficat, el director s'acaronà el bescoll.

— Barrera...

— Digues.

— Tant me fa que tardes un parell de setmanes a enllestir el reportatge, però assegura't de lligar-ho tot ben lligat. Un descuit, alguna cosa no comprovada suficientment ens seria fatal.

— No l'espifiaré. Ja saps que tinc una bona esquerra.

El somriure del director a penes fou una ganyota discernible.

L'administració municipal es modernitza. La cara de l'home de la finestreta recordava la d'un guàrdia ci-

vil retirat: cabell estil Rodríguez Sahagún i un bigoti rectangular, marcialment estirat per damunt del llavi superior. La veu, legionàriament rogallosa, indicava, a colp d'ull, que aquell era un ofici, el de cobrar multes, que li causava una estranya sensació libidinosa. Amb autoritat, arrancà un parell de rebuts:

— Són tres mil tres-centes. Dos mil vuit-centes de la grua i cinc-centes de la multa.

Butxana s'escorcollà la butxaca i li allargà quatre bitllets de mil pessetes. El funcionari li'n retornà set-centes i ni tan sols tingué el detall de dedicar-li un somriure agre.

— Bon profit — s'acomiadà el detectiu.

Isqué del garatge municipal i travessant el pont s'endinsà en la Gran Via del Marqués del Túria. A mà esquerra, al començament de la Gran Via, fità l'enorme rètol de Bancafrans.

La Gran Via i els carrers adjacents eren indrets on l'actuació dels empleats de la grua assolien les majors glòries municipals. A aquesta dificultat se li afegia ara l'ocurrència consistorial dels contenidors de fem que, a més de proporcionar una ferum de connotacions eròtiques al veïnat, entrebancaven un pèl massa la soferta recerca d'un buit on deixar allò que es coneixia per «l'utilitari». El detectiu creuà per tres vegades la Gran Via a la recerca d'un aparcament, travessia que li oferí l'avinentesa de conèixer, de passada, els xicots de la movida valenciana, estacionats en la plaça Cánovas. Monyicots abillats amb pulcritud esportiva prenien gerres de cervesa, recolzats sobre els xassís dels cotxes

de la placeta. Eren joves, adolescents no excessivament preocupats per futurs incerts. La movida valenciana és cosa de Gran Via, referent inequívoc de qualsevol estupidesa que vinga per la N-3. Tots els camins porten a la perifèria, barrinà el detectiu.

Butxana llançà una escopinada per la finestreta del cotxe; tenia la boca agra de tant de fumar. Engegà per un carrer paral·lel i descobrí, gràcies a un repartidor de butà aparcat en doble fila, quatre metres d'asfalt despoblat. Això del repartidor era tota una altra movida, deduí el detectiu, mentre observà la pell xopa de l'empleat del gas.

El hall de Bancafrans es componia d'un pis i unes parets de marbre lleugerament fosques amb esguits de color gris, envoltat de ficus i palmeres de plàstic i un vigilant jurat amb aire de fisonomista de casino de joc. La solitud del guàrdia venia avalada per dues portes automàtiques: una donava al carrer i l'altra a les oficines interiors, que estava tancada. S'obrí quan el guàrdia li féu un senyal a l'empleat de la taula d'informació. Franquejada la porta, s'acabava la responsabilitat del guàrdia.

Butxana es dirigí a informació.

— Hilari Boix, per favor.

— Tercer pis. ¿Té horari de visita, vosté?

— No.

— Serà difícil que el reba.

— ¿Té alguna visita avui, el senyor Boix?

— Cap.

— Apunte la meua, mestre.

L'empleat abdicà de la pretensió de barrar-li el pas,

vista la caminada autoritària del detectiu cap a l'ascensor. La telefonada del comissari i la grua municipal havien guarit la cordialitat de Butxana, almenys per aquell matí. Per això no li somrigué a la secretària quan aquesta intentà dissuadir-lo de passar directament al despatx d'Hilari Boix.

— No el pot rebre si no té visita concertada — digué la secretària, visiblement molesta —. En tot cas, done'm una targeta seua i voré què puc fer.

— No en gaste, de targetes.

— Ho sent. No deixem passar desconeguts...

La dona digué alguna cosa més, possiblement. Però Butxana no ho va escoltar. Amb pas decidit penetrà al despatx del conseller, una habitació gairebé quadrada de mobles victorians color avellana. El detectiu sorprengué Hilari Boix d'esquena a la porta i ordenant un ram de flors que hi havia en un gerro damunt la taula.

— Perdone'm — digué el conseller, girant-se —, no m'han anunciat la seua entrada.

— Són uns descuidats — afegí el detectiu.

El conseller no arreceirà un gest anòmal mentre s'eixugava les mans amb un estripall que tenia tota la traça d'un oblit de la dona de la neteja.

— Sóc Hilari Boix — saludà, allargant-li la mà.

— Tant de gust. Jo, Toni Butxana.

La cara d'Hilari Boix era d'aquelles cares en què aflora la supèrbia. És a dir, una mena de cara que no agradava gens a Toni Butxana, d'altra banda predisposat, d'entrada, al fet que la cara d'un banquer no li fos carismàtica. Tampoc no li agradava la seua figura, arro-

donida, ben segur, per l'esquash, esport preferit pels executius d'edat aproximada a la d'Hilari Boix. Cinquanta anys sostinguts amb dignitat jovenívola.

El conseller assenyala el moble-bar.

— ¿Una copa?

— Un xerés.

Boix tragué una botella de Marqués del Real Tesoro i en serví dues copes. S'assegué enfront del detectiu, que ho féu a l'altra banda de la taula.

— Bé — digué, i obrí les mans Hilari Boix —, vosté dirà en què puc ser-li útil.

— Estic buscant Sara Solapenya.

Butxana no observà cap sorpresa en les faccions del seu interlocutor. Més aviat curiositat.

— Ah, ¿vosté és d'una agència de detectius?

— No, senyor; l'agència sóc jo.

— Advertesc orgull en les seues contestacions — somrigué el conseller.

— M'ha costat molt d'arribar-hi.

— Totes les professions són dures.

— Volia dir al seu despatx.

Per primera vegada l'executiu mostrà el seu aspecte més seriós. Butxana no s'immutà. Aprofità el parèntesi per tastar el xerés i tot seguit comprovà que la copa contenia quina. El sabor era amarg. Tot allò li semblava desagradable. Fins el respatller del seu seient, que, d'un esguard ràpid, aparentava còmode, resultava fastigós a causa d'un moll descol·locat. El detectiu incorporà el cos endavant.

— La seua feina li deuria exigir ser més amable — di-

gué per fi Hilari Boix —. Al capdavall depén de la informació dels altres. Uns mínims principis requereixen una mínima educació.

— Jo no tinc principis, senyor Boix, ni tan sols mals principis. I no crec que siga vosté l'home que haja d'explicar-me'ls. Però situem la conversa. M'interessa trobar una dona de dèsset anys — Butxana subratllà la paraula *dona* —, ben feta i d'encants irresistibles. — El detectiu deixà una fotografia de Sara damunt la taula. El conseller no gosà mirar-la —. ¿La coneix? Sí, la coneix. Mire, Boix, hi ha un pare preocupat per saber on és la seua filla. Fins i tot és possible que el senyor Solapena siga client del seu banc. ¿S'imagina l'escàndol?

— Vosté no té suficient credibilitat.

— Jo no, però un pare indignat sí.

— ¿Què pretén, un xantatge?

— La història és comercial, sens dubte.

— Jo no tinc res a vore amb la seua desaparició.

— Però mantingué relacions amb ella. Era una menor.

L'esquena de Butxana buscà el respatller i ensopegà de nou amb l'insuportable moll descollocat. Es tornà a fer endavant i apuntalà els colzes en la taula. Hilari Boix absorbí una mica de xerés i es tragué dos cigars que el detectiu refusà amb cortesia.

Prop de mig minut tardà el conseller a encendre el cigar. Les profundes xamades escamparen pel despatx un inevitable ambient de Consell d'Administració.

— ¿Com podria saber jo que aquesta nena era una menor? — digué Boix, assenyalant la fotografia.

— He d'admetre que és complicat, però això no és de la meua incumbència.

— Aleshores, ¿què li interessa?

— ¿Quant de temps va mantenir-hi relacions i quan va ser l'última vegada que estigué amb ella, per exemple?

— D'acord, li ho diré. Això sí, m'ha d'assegurar la seua discreció. Si transcendeix alguna cosa a nivell públic el denunciaré per difamador. Mai no havia parlat amb vosté. No el conec de res, senyor Butxana.

— Dorga tranquil. És improbable que m'atribueixen la seua amistat.

Hilari Boix s'arrepapà una mica al seient i estirà les cames.

— És obvi que ometré alguns detalls que pertanyen a la meua intimitat. Només li diré allò que puga ajudar-lo en el seu treball, i molt breument. — Boix féu una xamada i continuà parlant —. Vaig conèixer Sara en un pub de la Gran Via. Allí ens reunim alguns amics, per fer una copa. Son pubs d'ambients selectes, gairebé privats, tot i que les senyoretes d'estimables figures poden entrar-hi amb tota llibertat. Allí acudeixen jovenetes a la recerca de l'amant executiu. Res de prostitució; diguem que és com una mena de centre de relacions amoroses entre persones madures ben situades i dones de bones maneres. El primer dia que vaig vore Sara confesse que em va entusiasmar. Anava vestida senzillament, però deixava entreveure unes formes temptadores i, sobretot, em captivà aquella mirada innocent. Un cambrer de la barra m'informà tot

dient-me que Sara era nova al local. Dues hores després anàrem a sopar plegats i, a partir d'aleshores, isquérem molt sovint. — Boix féu un somriure somiador —. Tenia un gran poder de seducció, Sara. La vaig farcir de regals i fins i tot m'acompanyà en alguns viatges a l'estranger. A cap altra dona no li vaig consentir tant com a ella. Un dia desaparegué i mai més no he tornat a saber-ne res.

— ¿Quant de temps fa que no l'ha vista?

— Un mes i mig, aproximadament.

— ¿No ha intentat buscar-la?

— Ni tan sols no sabia on vivia. D'altra banda, aquestes senyoretes canvien d'amant molt sovint. De totes maneres, avise'm, si sap alguna cosa d'ella.

— ¿No li va parlar Sara d'un tipus de la meua altura, de cara agitanada i cabell cargolat?

Boix adoptà un gest de sorpresa.

— No, no... ¿Qui era?

— No sabia dir-li ben bé si l'amant oficial o l'altre.

— Tant me fa — resolgué Boix —. Supose que deuria tenir una vida privada. També jo la tinc.

L'interfon féu un senyal i el conseller s'apressà a atendre la trucada. Hilari Boix féu uns lleugers moviments de cap en sentit afirmatiu, mentre la secretària li explicava alguna cosa inaudible per al detectiu.

— Ho sent — digué el conseller desconnectant la comunicació —, m'acaben d'informar que tinc una reunió. Espere que l'haja complagut en tot allò que necessitava saber.

— No és res de l'altre món, però m'apanye. Una úl-

tima pregunta: ¿quant de temps fa que coneix Sara?

Boix alçà el cap en actitud pensativa.

— No sé, vuit o nou mesos — respongué.

El detectiu s'alçà de la cadira i el conseller li estengué el braç, donant-li la mà i oferint-li un somriure.

— Telefone'm, si sap alguna cosa — repetí Hilari Boix—. Per a mi fou una incògnita la sobtada desaparició de Sara.

— No el veig massa nerviós — contestà el detectiu, i tot seguit s'atansà a la porta. Abans d'eixir, les paraules de Boix el retingueren un moment.

— Perdone'm la meua intromissió, però sembla vosté un tipus ressentit.

— La quina m'ha deixat la boca pastosa.

Butxana tancà la porta. La mirada agra de la secretària seguí les seues passes fins a l'ascensor. Des d'allí, el detectiu li féu l'ullet d'una manera indolent, amb aquella passió que desperten les secretàries que estan a punt de jubilar-se.

IX

Com feia cada tarda, puntualment, el porter del Registre de la Propietat Mercantil s'encaminà al bar de la cantonada Navarro-Reverter, amb el propòsit de fer-se l'habitual café i copa diari. L'home abandonava per uns moments les seues responsabilitats, aprofitant el poc tràfec humà en el hall de la finca, plena d'oficines de jornada intensiva.

Barrera, Trilita i Rosa, la bona amiga d'Hèctor que obriria les portes del Registre, isqueren del bar alhora que el porter feia la seua entrada en el local sense adonar-se de la presència de Rosa, dona que li tenia captivada la mirada.

L'empleada del Registre podia alçar la moral a un benedictí. Si més no, ja havia aconseguit que Trilita oblidàs la mala estona que, encara no feia vint-i-quatre hores, havien intentat engorjar-li els tipus del magatzem de carn, en glòria siguen. Des que la va veure, el fotògraf enfocà les retines en les cames de l'amiga d'Hèctor i només aixecava la vista quan la dona i Barrera, que anaven davant, es giraven de cara a ell.

— Nene, alça la tòtina, que ensopegaràs amb un fanal — bromejà Rosa.

— ¿Jo, jo...?

— ¿Qui, si no? Si sempre portes el seguro llevat

— continuà la facècia Hèctor, rient —. Rosa, hauries de festejar unes setmanes amb Trilita.

— No ho sé, no ho sé. Els homes deceben molt.

La plataforma de l'ascensor era més bé reduïda, i el fotògraf s'ho adobà de forma magnífica: tres pertinents colzades a Barrera situaren Trilita adherit com un segell a la reraguarda de la dona, que, per la sobtada circumstància, restà emparedada com un sandvitx.

— Déu, quin ménage à trois! — comentà ella.

— No necessita acompanyament — objectà Trilita. I encara reblà el clau —: Jo, soletes, t'alterava el ritme cardíac, monyicota.

Òbviament, una soflama tan insigne havia d'anar a to amb un grapeig.

— Hèctor, digues-li que no em tire mà — xisclà l'empleada del Registre.

— Amolla el mos, malparit! I respecta les amistats.

— Porte un calentó de colló de mico, Barrera. Que n'està, de bona, la teua amiga!

— Sempre estàs amb la canya a punt. Amolla-la o t'avente amb l'esquerra — amenaçà Barrera.

— Noqueja'm, però d'amollar res. Quina panera més magra tens, Rosita!

El celestial viatge de Trilita finí al sisé pis, on, només obrir-se la porta de l'ascensor, la dona isqué rebotada cap al replà.

— Si serà fill de gossa! Fer-li això a la meua amiga — recriminà Hèctor sense gaire entusiasme.

— Paraula que ha estat un mal pensament! Barrera, tu em coneixes i saps que jo, aquestes coses, no les faig.

Però és que la criatura m'ha desbaratat els ploms. I com que no podia escapar-se...

Hèctor li féu un colp al bescoll.

— Entra dins, malparit!

— Ah, no. Això sí que no! — protestà Rosa —. Si aquest animal entra, jo em quede fora.

— Del seu comportament em responsabilitze jo. Tranquilla, és inofensiu.

— Encara com! — esbufegà ella, obrint l'oficina del Registre —. Espereu-vos ací a l'entrada. Vaig a buscar els llibres de les empreses ubicades en el terme de València capital.

— No tardes, Rosita — l'acomiadà el fotògraf, que, en desaparèixer la dona, es mostrà interessat pel seu currículum —. ¿Tu creus que funciona, Barrera?

— És molt eficient. Ho trobarem amb rapidesa.

— Estigues en la faena, home! Et pregunte si tira de veta, la nena.

— Deixa-ho ja, collons!

— Segur que tira, nano. Li he endossat l'empalme per darrere i no es bellugava.

— ¿I què volies, que es deixés caure pel buit de l'ascensor?

— Excuses. Si em coneixeré jo les ties...!

— A per ella, valent.

— És amiga teua. ¿Podries ajudar-me, no?

— Jo te la fogonege i tu li ho fas, ¿val?

— Sense conyes. Fa tres mesos que no la clave.

— ¿Tampoc no te la meneges?

— Tots els dies.

— ¿Anit, també?

— Jo no perdone, Barrera.

— La mare que et parí! A punt d'anar-te'n a l'altre barri i arribes a casa i palpeges el germanet.

— Si me n'he d'anar, que siga ben a gust.

Hèctor agafà pel coll Trilita i mamprengué a sacsejar-lo. Rosa tornà al vestíbul amb un munt de llibres enquadernats.

— ¿Què passa? — s'astorà.

— No res, que aquest tio és un irresponsable.

— Ja se li veu, ja — afegí la dona, que, dividint els llibres en dues parts, explicà —: Aquests d'ací són d'empreses que comencen per la lletra *C*, i els altres per la lletra *P*. Doneu-vos aire, que el porter no tardarà a arribar. Jo vaig al lavabo un moment.

Si el fotògraf és mut, rebenta.

— ¿T'acompanye?

— Amorra't als llibres i busca PRODUCOSA — s'imposà l'autoritat de Barrera.

Quinze minuts aproximadament tardaren tots dos, amb l'eventual ajuda de la dona quan tornà del lavabo, a trobar el registre corresponent de les dues empreses de càrniques. En el Consell d'Administració de PRODUCOSA només figurava el nom del gerent, un tal Màrius Sorriba. La data de constitució de l'empresa era el 30 d'abril de 1973, i el domicili no coincidia amb l'actual.

— Cosa lògica — aclarí Hèctor —, ja que el polígon industrial de Forn d'Alcedo és de fa poc de temps. El que no comprenc és per què no hi figura la totalitat del Consell d'Administració.

— No tenen cap obligació de posar-ho — intervingué Rosa —, igual que el capital desembossat en el moment de la constitució de l'empresa, que, o bé no s'ajusta a la realitat, o no el ressenyen.

— Bo, tant ens fa, aquests detalls. Si tenim un responsable podem destriar la resta de socis. — Barrera assenyalà un full del llibre que tenia obert —. Apunta, Trili: COPCARNSA: data de constitució: el 16 de maig de 1983; objecte social de l'empresa: venda i comerç de productes alimentaris, especialment càrnics; director general: Manuel Alavedra Pons; adreça: Pintor Sorolla, 210. ¿Correcte?

— Correcte — assentí el fotògraf.

— Que curios! — féu Barrera mirant el registre de COPCARNSA —: una empresa filial amb deu anys de diferència de constitució.

— Per favor, Hèctor — el to de la veu de Rosa era de pur neguit —, cavilleu els vostres assumptes en la redacció del diari. Hem de marxar abans que el vigilant siga a la porteria.

— Au, sí. Ja pots guardar els llibres. Nosaltres eixirem davant.

L'ascensor encara era al pis sisé. Ja en la porteria, Barrera i Trilita s'afanyaren a sortir al carrer, però els dos periodistes ensopegaren amb la malfiada mirada del vigilant a l'entrada de la finca.

— ¿Busqueu algú? — preguntà el porter.

— Sí, però ens hem equivocat de porteria — féu, ràpid, el fotògraf.

— És una mica més enllà. — Hèctor allargà el braç.

— Podeu dir-me el nom. Conec tota la barriada. Allò era un porter amable, però Trilita s'obstinava a posar-li-ho difícil.

— El meu amic està confós — insistí —. No és en aquella direcció, és a l'altra banda del riu.

El fotògraf li féu un senyal a Barrera i s'acomiadaren del porter, que no s'estigué d'adoptar un gest visible de recel envers la parella. Tots dos marxaren cap a la cantonada més propera al carrer, la direcció que havia marcat Hèctor.

El porter seguí amb la mirada el trajecte mamprés pels desconeguts, amb la curiositat pròpia i policiàca del ram. Rosa, que en aquell moment es disposava a eixir de la finca, parà esment en la tasca corporativa del vigilant i decidí entrebancar-li la investigació.

— ¿Ja has pres el cafenet, Lluís?

— Sí, sí. Escolta'm, Rosa. ¿Coneixes aquells dos tipus que van cap allà? — i el porter assenyalà la punta del carrer —. ¿Els has vist per dalt?

— No — contestà ella, gairebé sense mirar —. No he notat res d'estrany, mentre era al Registre.

— No m'agrada gens la cara d'aquells dos... — reflexionà el porter, acariciant-se la barbeta.

— Si hagués sabut que la teua amiga era de tan bon vore m'hauria afaitat — digué el fotògraf mentre pujaven al Citroën —. ¿Cap on anem?

— A casa Pere. Amb una mica de sort ens ampliarà la informació.

— Marres, Barrera. Pere voldrà saber en què treballem. Jo aniria al recte.

- ¿Sí?
- Sí. Investigaria la vida dels dos gerents.
- Amb tu no hi ha manera. Cada dia ets més animal. Passarien setmanes i no sabríem res d'ells. ¿O creus que són els directors generals qui fan els treballs bruts? El que jo pretenc és posseir un mínim dossier dels tios abans d'entrar per la via directa. No estem fent un treball policíac, sinó periodístic. Necessitem saber connexions, amistats, altres negocis... No sé, alguna cosa més que dos responsables. Darrere d'aquestes empreses tapadores ha d'haver gent a l'ombra. Vull arribar al fons de tot i per ara només tenim dos noms.
- Tres. No t'oblides del Culata.

— És del tot inexplicable que una banda dirigida per un furtamantes ens duga de cap, fins al punt de posar en perill una operació planejada de tal manera que la policia ha estat incapaç de sospitar-ne.

Màrius Sorriba suportava amb una certa impotència els retrets que li adreçava Santiago Palanques, l'home que confiava en ell, a fi d'organitzar la xarxa de cocaïna de bona part de la costa mediterrània. En realitat, quan Palanques decidí buscar una cobertura adient, que servís de tapadora al negoci de la coca, pensà més en l'estructura comercial de Sorriba que no en la seua aptitud empresarial.

En això, Sorriba no era pas un model a seguir. La importació de carn argentina, que durant un temps li

reportà excel·lents guanys econòmics, se n'anà en orris a causa de la intromissió en altres terrenys empresarials que no coneixia en profunditat, amb la remesa de les pèrdues a la comptabilitat de l'empresa càrnica. Dia arribà que l'acumulació de deutes superava el patrimoni de què disposava.

Afectat pels deutes de Sorriba, Santiago Palanques resolgué solventar-li la difícil papereta, i li oferí la participació en un negoci on l'estructura comercial de PRODUCOSA jugaria una basa fonamental, tot i que Sorriba no tindria uns guanys d'acord amb el perill que personalment havia d'assumir. Amb tot, Màrius acceptà la responsabilitat. No tenia altra eixida, d'una banda; de l'altra, considerava que l'única forma possible de mantenir l'estatus social aconseguït era la solució Palanques.

— Som en una fase cabdal del negoci — prosseguí Palanques —. Si fallàs alguna cosa, tu, Alavedra i jo perdríem la gran oportunitat d'enriquir-nos. Encara més: els diners que toquem no són nostres. Si no ho aconseguim, algú es pot enfadar. Són gent de pes. Persones que han confiat en mi i no estic disposat a decebre-les. ¿Com els puc explicar que hi ha un tipus, el Culata, que entrebanca una operació de centenars de milions de pessetes?

— Ho sé, ho sé!

— ¿Ho saps? Sou una colla d'inútils! L'únic home que us podia dir on s'amaga i qui és el Culata el matàreu.

Això és responsabilitat d'Alavedra. Va ser ell qui

descobrí les connexions que Culata tenia a l'empresa.

— Les últimes actuacions d'Alavedra no m'agraden. Em posen un pèl nerviós.

— Les meues ordens eren que li traguessen informació sobre el Culata, no que el matassen — s'autodefensà Sorriba.

— ¿I quines ordens tenien els imbècils que es deixaren sorprendre anit? ¿Convidar el Culata que els foradàs la pell?

Màrius Sorriba féu un llarg sospir.

— Està bé, Palanques. Sóc un inepte en la part d'organització que em pertoca. Així que presente la meua dimissió. No m'agrada la cara que ha pres l'assumpte.

— Hi estàs posat fins al coll. — Palanques l'agafà pels muscles. Sorriba estava assegut, amb el cap cot —. Aquesta és una empresa d'aquelles que s'arriba al final o peta tot. Tu estàs en les mateixes circumstàncies. En saps massa.

— Confia en la meua discreció.

— Et preferesc al meu costat. A més, Sorriba, estem exagerant el problema. Un vulgar delinqüent com el Culata no deu ser difícil de trobar si se'l busca insistentment. Empra tots els homes disponibles. Remena la ciutat de dalt a baix fins que aparega mort el Culata. Som en la recta final. Hem d'acabar amb ell. Després... — Palanques aixecà carinyosament la cara de Sorriba per la barbeta —. Després tindrem prou diners per viure tranquils la resta dels dies.

Amb lentitud, Màrius Sorriba féu una curta caminada per l'habitació. Els quadres d'aquelles parets, el

mobiliari, cada detall de la cambra, havien estat testimonis, mesos enrere, de la seua avinença en el negoci de la coca. Aleshores no hagué de meditar-ho profundament. Estava, com ara, entre l'espasa i la paret. Palanques tenia raó: una empresa d'aquestes característiques és una aventura que arriba al final o, si no, te n'ixes malament. La incògnita de Màrius, però, era saber per a qui treballava, perquè de duros n'havia vist ben pocs, els imprescindibles. Gairebé era un pacte de tot o res, el que havia signat. Un pacte que augmentava la seua angoixa. No veia clar això de treballar per a un consorci invisible i lliure de tota sospita.

— Em tranquil·litzaria saber qui hi ha darrere de l'operació — digué Sorriba sense massa convicció.

— Hem discutit algunes vegades aquest tema i t'he donat sempre la mateixa resposta: darrere hi ha els diners. Tampoc jo no ho sé amb exactitud. Només en conec una persona.

— Digues, ¿què ens passaria en cas de caure l'organització en mans de la policia?

— Tenim diners a palades per pagar una bona fiança. — Palanques es posà dret —. Bé, Sorriba, ja n'hi ha prou. El problema és el Culata i la cocaïna que ens ha robat. Un grapat de milions dels quals he de passar factura al consorci. Els nostres beneficis depenen ara del Culata. Així que ja ho saps. O ell o nosaltres. Com voràs, no és la policia el principal obstacle. Perdem el temps en discussions banals. Una altra cosa: vigila'm el periodista aquell que va anar al magatzem a preguntar per Baixauli. Sembla que no és perillós, però no so-

bra controlar-lo. I compte que a ningú no se li'n vaja la mà si no cal.

— Entesos, Palanques — digué Sorriba, displicent.

— ¿Què us pensaveu, que sóc un arxiu humà? Sou collonuts!

Pere Lavaca barrejà la seua gesticulació amb un somriure burleta. Estava d'allò més sorprés per les demandes dels seus col·legues, que, enfront d'ell, posaven cara de beneits.

— Vés a saber — continuà — per què haureu tingut l'ocurrència de preguntar-me per un tal Manuel Alavedra i Màrius... Màrius ¿com?

— Sorriba — apuntà Barrera.

— Això, Sorriba.

— Has trillat la ciutat a reportatges. No veig tan bona la consulta.

— Deixa't de conyes, Barrera. Si volíeu prendre una copa no calien tantes collonades.

— Almenys aprofitarem el viatge — es resignà Trilita —. Mesura'm un Bloody Mary.

— No t'embales, Burton. Amb un Veterano vas que flipes.

— Puta misèria la teua, Pere.

— Parlant d'opulències, ¿quan tanqueu el diari?

— Pelut està — tercejà Barrera —. Segons el conseller delegat, entre tots hem d'arrimar el muscle.

— Déu, quina cara tenen! Quan hi ha beneficis no

donen ni les gràcies, però si és a la inversa fan una crida a la solidaritat. I això que sou un diari d'esquerreres!

La vena àcrata del Trilita se'n ressentí:

— D'esquerreres o de dretes, un patró és un patró.

— La teua clarividència em sorprén -- aprovà Pere —. Però ara el meu amo sóc jo.

— ¿I com et va? — s'interessà Hèctor.

— Al principi la situació es presentà ben magra — explicà Pere mentre omplia tres copes de conyac —. Vaig fer un parell de viatges a Barcelona i Madrid, a fi d'entrar en contacte amb *Interviú* i *Tiempo*. Pretenia ser corresponçal d'una de les dues revistes, però no em feien cas, entre altres coses perquè les places ja estaven ben cobertes. Encetí una altra via: enviar-los cada setmana un reportatge. Alguns els publicaven i altres clapaven en la paperera. Però, fet i fet, amb un sol treball publicat al mes, untava més paperassa que no en la redacció d'un diari. I així continue. Si a meitat de mes m'han publicat un reportatge ja no la dispare la resta dels dies — digué assenyalant la màquina d'escriure —. Bo, i ara brindem.

Pere repartí les copes de conyac. Trilita s'encarregà d'aportar la retòrica necessària. Alçà la copa.

— Col·legues, remullem la campaneta, que la vida són quatre copes.

— Avui estàs agut — l'afalagà Barrera.

— Salut! — brindaren.

Tots tres s'empassaren el contingut de la copa a glop ràpid. Trilita demostrà el seu desgrat pel Veterano

fent un seguit de ganyotes que provocaren la rialla de la concurrència.

— Van a infectar Europa — remugà el fotògraf.

— Pren i beu, delicat! — Pere tornà a omplir les copes —. Calze de pobrets, Trilita. Bé, podríeu dir-me en què treballeu, ¿no?

Hèctor anà amb compte que a Trilita no se li afluixàs el morro i es prengué la molèstia de glossar el treball.

— Res d'importància. ¿Coneixes Lluís, el que porta la secció d'economia del diari?

— No.

— Sí, home, sí. Aquell ex-trotsko que tenia un germà ecologista que ara té una hamburgueseria.

— Ah, sí. El paio que ara és del PSOE, ¿no?

— Exacte. Doncs bé, l'anterior encarregat de la secció, Pau Belda, sociata des del 15-J i que actualment és al gabinet de premsa de la Generalitat, s'endugué una bona part d'estadístiques sobre empreses i tal. Com que a la plana de successos no hi ha massa feina, quan tenim una mica de temps lliure li tirem una mà a Lluís recomponent-li els fitxers.

Pere Lavaca es mostrà incrèdul.

— Barrera, mira'm com cal. ¿Tu em veus a mi cara d'imbècil?

Trilita intercedí. Es begué la copa d'un colp.

— Mesura-me'n una altra, Pere.

Pere li omplí de nou la copa sense deixar de fitar Barrera.

— ¿Per què t'hauria d'entabanar? — digué aquest.

— És a dir, que feu les estadístiques buscant les empreses pel carrer i a casa els coneguts...

— No és això, home. Passàvem per aquí i hem pensat que podies afegir alguna cosa, o donar-nos una idea.

El fotògraf s'entestava a arreglar la qüestió.

— Una altra copa, Pere — demanà.

— ¿Què passa, nano? ¿Vols acabar les existències de Domecq, o què?

— Agarrem aire, Trili — resolgué Barrera —. Encara ens queda tall.

— Mone, a veure si trobem el Culata — convingué el fotògraf.

— ¿El Culata? — preguntà Pere.

Hèctor li dirigí una mirada a Trilita d'aquelles que barrinen l'ambient.

— No li faces cas, porta una bona merda.

— El Culata el conec jo — recalcà Pere.

— ¿El coneixes? — s'aproparen els altres dos.

— Després del Perisó és el mangui més valent del País. Té uns collons, el Perisó, que...

— ¿On el podíem trobar?

— No voldràs dir-me que el necessites per a les estadístiques empresarials. — Pere féu una riallada —. Això sí, té més producció de cotxes el Culata que la Ford. D'ací li ve el nom.

— Fes-me un favor, només un. — Barrera li premé els braços —. Hem de parlar amb el Culata, però no sé on viu, ni per on roda.

— Aguanta, nano. No t'excites. — Barrera afluixà la intensitat de l'abraonada —. Fa temps que no el veig.

És d'aquells manguis que apareixen i desapareixen segons el treball que estiguen fent. De totes maneres, la millor forma de trobar-lo és preguntar en els puti-clubs del port.

— ¿Quina pinta té?

— De mitja alçada i posat de mariner. Pell cremada pel sol, amb el braç esquerre i el pit tatuats.

— ¿Tatuats? ¿Què diu, el tatuatge?

Pere adoptà un gest dubitatiu.

— Recorde que era un nom de dona...

— Greta — l'ajudà Hèctor.

— Això és, Greta. ¿Com ho saps?

— Crec que ja sé qui és el Culata. — Hèctor mirà Trilita —. ¿Què fas que no tens el cotxe en marxa? Espavila't, cony!

Pere Lavaca maldà per assabentar-se d'algun detall més dels que els altres li havien deixat entreveure. Els acompanyà fins a la porta intentant que garlaren.

— Però... però ¿no podeu dir-me de què es tracta?

— Ni però, ni hòsties, nano! Que tenim molta faena — se l'espolsà el fotògraf.

Hèctor i Trilita pujaren al cotxe sense fer cas dels precs del col·lega. Una dona d'edat avançada tafanejava asseguda en un balcó d'enfront amb un xiquet entre els braços.

— T'avise, Barrera — escridassà Pere des de la porta de sa casa —. Per la mare que m'ha parit que vaig a investigar els fulanos de les empreses i trobaré el Culata abans que tu. Mamons! Que sou uns mamons! No m'heu donat ni les gràcies...

— Si claves els nassos en els meus assumptes et foré una potada als ous! — cridà Barrera al seu torn per la finestreta del Citröen.

— Malparlats! — ficà cullerada la dona, empipada per l'espectacle.

— Vosté calle, cony de dona! — contestà Trilita, engegant tot seguit el cotxe.

— Cabronàs! — replicà la iaia, tapant-li les orelles al xiquet.

X

La confiança de Marina Aleixandre l'havia menat a Hilari Boix. Tanmateix, la conversa amb l'executiu de banca no el duia enlloc. Si de cas, i com un element més, Hilari Boix era la mostra de la cursa professional de Sara Solapenya. No era idiota, la nena, pensà el detectiu, mentre sostenia entre les cames una foto de la desapareguda i ocupava les mans a remenar un poc de whisky que els glaçons havien aigualit.

Restava un tercer en discòrdia: el tipus agitanat. Però Butxana no disposava d'una foto de l'artista en qüestió. Així que, necessàriament, l'única eixida possible conduïa a Penjoll i Nevera. Si el comitè nacional dels manguis valencians no coneixien el menda, el detectiu hauria d'iniciar, molt a pesar d'ell, una processó pels llocs que freqüentava Sara.

No l'encisava la faena que havia acceptat. Buscar material humà no entrava en el rànkings de la seua especialitat. Eren recerques més adequades per a agències que disposaven de perdiguers amb ganes de fer mèrits. Butxana ensumava millor un altre tipus de material: joies, quadres, desenvalisaments de pisos i xallets... En fi, tot allò que si no ho trobava ell ho tenia el comitè nacional o pardals similars.

En aquest cas s'imposava una intel·ligent negociació a tres bandes. L'amo pagava un rescat, el Penjoll i

els altres cobraven i Toni Butxana s'enduia la comissió. Una efectivitat tan manifesta havia fet del detectiu l'investigador més sol·licitat per les classes més castigades per la inseguretat ciutadana. No hi havia cap complicitat entre Butxana i el clan Penjoll. El detectiu era com una mena d'interlocutor dels afectats, que, molt sovint, no preguntaven els detalls del problema resolt. Quan es tractava de propietats amb valor afectiu pagaven gustosos la quantitat exigida. I tots contents. Menys el comissari García, és clar, que es moria de ganes per enxampar la transacció que sospitava, però que no aconseguia descobrir.

Cada vegada que se li acudia el nom del mariscal, Butxana esbossava un mig somriure de satisfacció. Gaudia del treball del clan, amb el plaer que li proporcionava veure el comissari i Tordera com cagalló per séquia per la ciutat, buscant, ara, cotxes de luxe.

— ¿Quina collonada haurà inventat Penjoll? — es preguntà en veu alta.

Fos quina fos la invenció, ell volia assabentar-se'n. A més, la visita al clan estava justificada per tal de segar brossa en el camí que el conduiria a Sara Solapenya. No li venia de gust, d'altra banda, ser sospitós per a la bòfia en un garbuix que ni tan sols tenia comissió.

Maldà per fer-li un lloc al got en l'atapeïda pica i apagà el televisor, que, sense veu, retransmetia una salve d'acció de gràcies, a càrrec del cap d'estat, per l'entrada de l'Estat espanyol al Mercat Comú. Toni Butxana isqué del pis sense parar esment en la seua nova nacionalitat.

L'avinentesa també passà desapercebuda a les tre-

balladores i clientela de L'Escorpí, cabaret enclavat en el districte portuari. Aquell local no era ple, però l'embalum dels malucs de les putes compensava l'ambient.

Gairebé amuntegades en l'escenari, just enfront de la porta d'entrada, ballarines en la tercera fase senil es realitzaven artísticament, fent trontollar temeràriament l'entaulat del cabaret, ballant i entonant cançons a to amb la seua edat:

*Al Uruguay, guay,
yo no voy, voy,
porque temo naufragar...*

Una cadena de ferro de grossària estimable separava i salvava les artistes d'una possible invasió del públic. Una obvietat més aviat fantasiosa, atés el poc entusiasme del respectable envers les senyoretes de l'escenari que, malgrat l'èmfasi que posaven, no aconseguien apartar la clientela de l'alcohol.

El detectiu distingí les siluetes de Nevera i Penjoll, subjectant dos gots en la barra. Amb sigil, s'apropà per darrere i, apuntant amb un dit l'esquena de Nevera, féu la broma pertinent.

— Mans al cap!

A Nevera li esclafí el got entre les mans, i Penjoll canvià la primera impressió de la cara, més aviat blanquinosa, per un llarg sospir quan, en girar-se, trobà un somriure conegut.

— La pagaràs, malnascut — digué Nevera, nerviós.

Butxana no hi cabia de goig.

— Sou d'un gallet que foteu el basto — comentà entre rialles el detectiu —. ¿Tinc jo veu de bòfia? Vinga, que tornen a omplir els gots, que pague jo.

— Amparín, tres whiskies de propaganda — demanà Nevera.

— T'acompanye en el sentiment, Penjoll — consolà Butxana a l'amic —. M'han dit que t'ha deixat la nòvia.

— Li l'ha mangat el Jetapolla — aclarí Nevera.

— Calla, mamó — s'enutjà Penjoll.

Amparín serví els whiskies.

— Mil cinc-centes — exigí obrint el palmell de la mà.

El detectiu li donà vint duros de propina.

— La gratificació, per al gimnàs de les xiques — féu Butxana.

Amparín es tragué una mamella i encarà el pit al detectiu, que es quedà sorprés.

— Amorra't — li digué Nevera.

— ¿Que m'amorre? ¿Per què?

— Agraïment de la casa.

— Un altre dia, Amparín — s'excusà el detectiu. Però la cambrera insistí, i Butxana, per no allargar el ritual, mossegà suaument el mugró de la dona ¿Contenta?

Amparín somrigué i marxà a la caixa.

— Has tingut sort, Butxana — explicà Nevera —. Si li arribes a donar quaranta duros s'abaixa les bragues.

— Quines tradicions! — brufolà el detectiu, i tot seguit féu un glop de whisky —. Bo, Penjoll, oblida les

penes i buida el cabàs en la martingala dels cotxes.

— Ha rajat el Coloma, ¿no?

— Alguna cosa m'ha contat. Però el problema és Fatxelli, que té un repertori que ni el festival d'Eurovisió. Al matí m'ha cridat el mariscal, just quan la nit anterior Fatxelli parlava amb mi en El Palau del Xulo.

— Fatxelli és el nostre as secret — dissipà el perill Penjoll —. Es tracta que li faça creure al comissari que Colometa està posat en l'afer dels cotxes. Mentre el vigilen a ell, nosaltres fem la faeneta.

— Òbviament, li donareu comissió a Fatxelli.

— Una propineta — digué Penjoll, sense concedir importància al fet.

— Ves per on, el mamonet té prima doble, perquè us ha involucrat tots tres.

Penjoll féu un gest de fàstic.

— ¿Què esperaves d'un mamó? — digué Nevera al seu soci —. Ja et vaig avisar quina classe de fill de puta és Fatxelli.

— Encara més — prosseguí Butxana —: García pensa que jo hi sóc, també. Almenys, que conec el negoci. Així que ja em pots contar el guirigall.

Nevera volia explicar-se, però Penjoll li féu un senyal, donant-li a entendre que era cosa d'ell.

— Açò és cosa meua. Voràs, Butxana, fa temps que havíem decidit treballar més seriosament. Ja m'entens, curro fàcil i rendible. Hem de pensar en el futur. De fet, Nevera està invertint els guanys en els plans de jubilació del Banc de Bilbao.

— En deu anys em col·loque — féu Nevera, somrient.

— Més o menys — aprovà Penjoll, i continuà —: En el contraban de tabac invertíem massa hores i la pape-rassa no s'amuntegava. En això estàvem quan aparegué Culata i els seus plans de reconversió circulatòria. Té un trellat, el Culata, fora d'òrbita. Ens facilita una sèrie de matrícules de cotxes i direccions on podem trobar-los. L'únic que hem de fer es mangar-los i deixar-los en el lloc que ell ens ha marcat. I no tots els dies. Només un dia a la setmana robem un dels vehicles que tenim a la llista. Cada cotxe aparcat val cinquanta llençols. Per eixe preu li manguem l'helicòpter al rei. El Culata és home de formalitat: paga quasi al comptat. És a dir, ara ens deu els últims dos cotxes. Però no em preguntes què en fa perquè ni ho sé, ni vull saber-ho. Fa més de dos mesos que no li hem vist la facial, al Culata.

— ¿I com us paga, per gir telegràfic?

— Deixa el sobre en un descampat, en la Fonteta de Sant Lluís.

— On aparqueu els cotxes, ¿no?

— Exacte. Però ara haurem d'obrir les pestanyes, si és veritat que Fatxelli se n'ha anat del queixal. No sap gran cosa, però si li ha dit al mariscal que Nevera i jo ens hem aficionat al motor, ens vigilaran.

— García no trobaria un capellà dins d'un sac de farina — tranquil·litza Butxana.

Des de l'entaulat, un presentador molt polit anuncia l'actuació de Paquita Pitassos. Una artista, segons el Matías Prats de l'escenari, que tenia sobrades condicions, de caire libidinós, per botar-li foc a les venes

d'una clientela d'un tan reconegut prestigi i solvència com la de L'Escorpí.

Nevera se sentí alludit i se situà en primera fila.

La prestigiosa clientela, escèptica, aplaudí suau-ment les paraules del presentador. Tota una altra cosa ocorregué quan la Pitassos féu la seua aparició en l'entaulat. Paquita somogué l'escenari amb moviments de mamella hormonal, davant l'entusiasme del personal, que, eixerit, intentà assaltar la vedette. La cadena i un parell de bufetades a l'estil Primo Carnera, a càrrec de la Pitassos, tornaren la placidesa i el bon gust per l'espectacle a l'auditori.

— Música! — digué una veu conciliatòria.

I Paquita Pitassos féu funcionar el refilet:

*Em pica ací,
em pica allà,
¿on li pica a vosté?*

— Acííííí....! — cridaren tots, agafant-se la bragueta.

De nou es produí l'avalot, quan Paquita assenyala el lloc de les seues picors. Però la Pitassos tenia recursos. El carrer de la vida és una universitat.

— M'alegre que et vagen bé les coses — digué Butxana en tornar la calma a la sala —. Però el meu negoci necessita de les teues confidències.

— Tu mateix.

— Busque un tipus amb pinta de macarra. No sé massa d'ell. Moreno i té el cabell rissat. Vaja, un bra-

gueta ràpida que es treballa criatures com aquesta.— El detectiu mostrà a Penjoll una foto de Sara.

Penjoll posà la instantània sota un dels focus que encerclaven un raig de llum en el taulell. L'examinà breument i retornà la foto a Butxana.

— És la nòvia del Jetapolla — digué amb menyspreu evident.

— O siga, la teua ex.

Penjoll no contestà; empresonà entre les mans el got de whisky i començà a remoure el líquid. El detectiu li oferí una cigarreta.

— Fumeja.

L'acceptà. Butxana li apropà l'encenedor aplicant el llumí i observant el canvi de gest produït en la cara de Penjoll, que féu una gran xamada que retingué en els pulmons, i soltà pocs segons després en un broll de fum gris.

— Comprenc que no t'agrade parlar d'ella, però necessite trobar-la. M'han...

— Volia millorar — Penjoll sols escoltava les seues pròpies paraules —, em digué quan decidí anar-se'n amb el Jetapolla, un aficionat que no el coneix ni la bòfia. Dones!

— Tot déu té dret a progressar. Hauran planejat algun treball conjuntament.

— Bah! — Penjoll féu una glopada de whisky —. El Jetapolla és imbècil: molta pantalla de cinemascop, però un inútil.

— ¿I Sara?

— Una pretensiosa i amb el cos sempre per davant.

Una coqueta. Canviar de vida...! ¿Què pot pretendre?

— No ho sé — arronsà els muscles Butxana —. Tu ho sabràs.

— No sé res d'ella, ni del Jetapolla. Per mi se'n poden anar a fer la mà.

Butxana ometé intencionadament la mena de treball que pretenia Sara. Era conscient de l'aparent indiferència que intentava mostrar-li Penjoll. L'amor imbecillitza, pensà aleshores.

— ¿Per què busques el Jetapolla?

— Per trobar Sara. Encàrrec de son pare. Fa uns dies que ha desaparegut de casa i l'home està preocupat.

— Sara no vivia amb els pares.

— ¿Els coneixes?

— No. Ni sabia que en tenia, de pares.

El detectiu acostà el tamboret a la barra i segué.

— Penjoll — digué —, ens estan passant coses rares. A tu et fan robar cotxes de luxe, facilitant-te les matrícules i els dies que els has de mangar; i a mi, un pare amb posat capficat em fa buscar una filla que, segons que sembla, no vivia amb ell. A propòsit, ¿quina edat tenia Sara?

— Vint-i-dos anys.

— ¿Segur?

— Home, segur segur no ho sé. Això deia ella. Però ja saps que les dones es lleven anys.

— Vès per on, son pare encara la feia més jove: dèssset anys.

— ¿Dèssset? — Penjoll agafà la fotografia i l'encarà a Butxana —. ¿Et fa la impressió que té dèssset anyets?

- Jo diria que no.
- Ni jo tampoc — digué Nevera, que ja havia perdut l'interés per la Pitassos —. Hòstia, si és la Sara!
- L'està buscant Butxana.
- ¿Per encàrrec teu?
- No, cara cabró! — saltà Penjoll — De son pare.
- Nano, sense faltar. Ací l'únic que s'endugué el Paquirri per davant vas ser tu — replicà Nevera.
- Ei, ei — intervingué el detectiu —, deixa-li la cornamenta tranquil·la. Aquestes coses s'han de portar amb molta dignitat.
- L'experiència és un grau, ¿eh, Butxana? — féu Penjoll, donant-li uns colpets al muscle.
- Correcte, però sense conyes, que et veig vindre. Nevera se solidaritzà amb el collectiu taurí:
- Això de la cornamenta és com les dents, que quan ixen fan mal, però després ajuden a menjar.
- Canviem de tema — tallà el detectiu, desviant la desafortunada filosofia neveriana per altres indrets —. M'agradaria ser en el moment que li aparqueu un cotxe al Culata.
- Tu sempre ficant la cullera en el plat dels altres — li retragué Penjoll.
- Jo no m'estic de saber què fa Culata amb els cotxes que li entregueu. I a vosaltres us hauria d'interessar, només que siga per curiositat.
- Quina curiositat ni quins collons! El Culata paga, ¿no?
- Sí, Penjoll, sí, però Butxana té raó. Estem expropiant cotxes per a un paio que no sabem què trama.

Per la meua banda, trobe molt poc delicat que Culata no ens explique el programa de festes. Després, la bòfia encén la mascletà i tot cristo a córrer sense saber cap a on tirar.

— Ací volia anar a parar jo — prengué cartes de nou el detectiu —. Fatxelli li ha mamonejat al mariscal la broma dels cotxes, vos hi ha involucrat i m'hi ha col·locat a mi a poca distància. De tal manera que el gerent de l'empresa, Culata, no apareix en pantalla. I ben segur que és ell qui en trau més benefici. Es tracta de saber per on van els tirs.

— Si no tens embolics no estàs content, Butxana — esbufegà Penjoll —. Està bé, demà a la nit hem de portar-li un Porsche matrícula de Castelló. Un descuidat que aparca el cotxe en el garatge.

— ¿On és?

— ¿Tu vindràs?

El detectiu féu que no amb el cap.

— En eixe cas ja saps massa.

— Això teu és professionalitat, Penjoll — el felicità Butxana.

— Estigues ací d'onze a dotze de la nit. Nevera vindrà a buscar-te. Vigila que no se t'oblidi la ferreteria.

— La duc sempre prop del cor. — El detectiu es palpà l'Astra 38 mm., enfundada sota l'aixella.

Davant la insistència del públic, Paquita Pitassos cedí a les coratjoses peticions de la clientela i repetí l'èxit del moment:

*Dame menta,
mucha menta
y un poco de pimienta...*

— La Pitassos em té fins a la soca — s'impacientà Nevera —. Mone a ca la Saida, que ens petrolege els baixos.

— Millor et fas un manual. Les viudes de la Saida valen mil duros — protestà Penjoll, sense deixar de caminar cap a la porta del local.

A l'eixida, Nevera ensopegà amb Trilita, que, davant per davant d'Hèctor Barrera, iniciava l'entrada en L'Escorpí, visiblement distret a causa de l'aparador encristallat, entronitzat en el hall, on fotografies de perfil de la Pitassos anunciaven l'espectacle de la nit.

— Mira on xafes, mig pam — li objectà Nevera.

— Disculpa'm — s'excusà Trilita ben polidament.

Nevera, però, ja era vora Butxana i Penjoll, que es dirigien al cotxe del detectiu.

— Això de mig pam no m'ho diries a la cara — xisclà inútilment Trilita.

— Entra, milhòmens — l'empenyé Barrera cap a dins el local.

Confosa amb la foscor de la nit, una esquifida silueta escodrinava la porta davantera del conductor del 4-L de Butxana. El detectiu i els seus acompanyants, parapetats a l'ombra d'un furgó, observaven la burxada insegura de l'individu. De cop i volta, un estrident xiulit irrompé en el silenci de la nit. La silueta girà el cap a dreta i esquerra i mamprengué una

desesperada correguda cap al lloc d'on provenia el brunzit, que no era altre que el camí que Nevera li havia assenyalat.

El furtiu robacotxes caigué en el cep, al bell mig d'un cercle format per tres persones que desconeixia. Era un xiquet que, perplex i atemorit, alçà les mans en clara i notòria actitud de fracàs.

— Sense ofendre, monyicot, que no som de la bòfia — li abaixà les mans Penjoll.

El xiquet soltà una llarga rebufada.

— Vaja, vaja, mangant cotxes a persones honrades... — etzibà Nevera a l'enxampat —. Identifica't.

— Sóc el Farina i tinc catorze tacos.

— ¿De quina banda?

— De la del Farina — contestà amb un xic d'orgull.

— Un autònom, tu! — se sorprengué Penjoll.

— No senyor: en la banda treballem a mitjes el Pipa i jo. Pensava que era ell el del xiulit.

— Digues-li que vinga — li suggerí Butxana —. Som de confiança.

— Pipa! — cridà Farina —. Acosta't, que són amics.

— I una merda! — se sentí des de la cantonada del solar.

La resposta provocà una riallada unànime.

— No es refia — Farina justificà el company.

— El Pipa té futur — pronosticà Butxana —. Escampa el poll, Farina. I no expropies més cotxes. El meu, vull dir.

— No s'angoixe, mestre. Li acaba de fer un segur al seu 4-L. Que passen molt bona nit, cavallers — s'aco-

miadà Farina, educat i manifestament agraït per la desacostumada deferència que havia rebut d'aquells tres individus. Amb tot, isqué com un llamp, i desaparegué entre la penombra del solar a pas ràpid. Troballes com aquestes eren ben estranyes en el seu ofici.

— Com s'ha accelerat la vida, Nevera! — comentà Penjoll, meditabund —. Catorze tacos i tirant de cotxe.

— Home, més val que s'entretenguin en això, que no fent mal pel carrer. ¿No creus, Butxana?

— Si tu ho dius...

L'actuació de Paquita Pitassos havia tocat fi. Retornaren a l'escenari la colla de ballarines de L'Escorpí, i algunes putes i els seus clients optaren pel joc de manetes en la barra, praxi professional que, a elles, els possibilitava el tant per cent de la copa.

Allí, al recer de dues copes de conyac, Hèctor Barreira rememorà a Trilita les senyes físiques del Culata, per tal que, dissimuladament, fes un tomb pel local mentre ell aguaitava la part dels reservats, situats al fons del club, vora els lavabos.

L'entrefosca de la sala dificultava una mica la recerca, tret de les primeres files, on els raigs de llum intermitents de l'entaulat feien més visibles les cares de l'auditori. Amb la copa a la mà, el fotògraf inspeccionava taula per taula sense massa discreció. El minuciós control que Trilita exercia sobre la concurrència despertà la curiositat d'un cor solitari.

— ¿Vols companyia?

I les mans de la dona acariciaren la cintura del fotògraf.

— ¿Jo? Sí... no, busque un amic.

— ¿I no et serveix una amiga?

La dona féu una ostentosa passada de llengua tot al llarg de la seua boca mentre, lentament, féu relliscar una mà des de la cintura a la bragueta de Trilita.

— Hummm.. que dura la tens — comentà ella com si estigués realment sorpresa. I, amb un encomi professional, afegí —: Em vas a fer perdre els sentits, amor meu.

Allò ben bé mereixia una resposta, però el fotògraf tenia la reproductora de vocals en el bescoll de la dona, que, entresuat, li deixà un regust amarg de colònia de garrafa. Amb pas flegmàtic, la professional conduí el dòcil client a la banda dels reservats, acaronent les parts menys íntimes de Trilita que, sense oposar cap mena de resistència — ni que fos pel preu —, seguí la consigna de la casa.

Els reservats eren com unes cabanetes autòctones, amb una petita obertura que donava al costat contrari del passadís, a fi d'evitar la tafañeria lògica de la gent que entrava i eixia dels lavabos. Arreplegant tota mena d'improperis, Hèctor Barrera fiscalitzava cadascuna de les laborioses cabanetes. Hi ficava la testa amb tanta lleugeresa, que de poc no ensopega amb el tap d'un Benjamí de xampany que Trilita féu volar pels aires.

— Fora d'ací! — s'empipà la dona.

— És el meu amic — encertà a dir Trilita en el moment que pretenia buidar el Benjamí a les copes.

— Et pelaré viu, fill de gossa! ¿No havíem quedat que en els reservats buscaria jo? M'ho podia imaginar!

— No t'enfades, Barrera; pren una copeta de xampany. No he vist el Culata per les taules i...

— Tens més morro que una tuna de negres... O ixes o te tombe la barraca.

— D'això res — protestà la puta —. El senyor és el meu client i no se'n va.

La dona abraçà fervorosament Trilita i viceversa, enfonsant el nas del fotògraf entre el solc dels seus pits.

— Anem a pams, senyora. ¿Què es deu de la consumició? — preguntà Barrera.

— Tres mil pessetes — féu la dona, amb rapidesa i desfent-se de l'amant.

— ¿Ha dit tres mil? — es queixà Hèctor.

— Premi al senyoret. I sis mil si li haguera fet l'Apol·lo dotze.

— No m'ha fet res, Barrera, no m'ha fet res...

— L'Apol·lo dotze te'l vaig a fer jo, perquè et vaig a aventar una hòstia que et col·locaré en òrbita en un segon. Fes via davant meu! — Trilita s'apressa a eixir de la cabaneta —. I tinga vosté, tres mil pessetes.

Barrera extragué de mala gana els bitllets de la cartera, escampant-los per damunt de la tauleta del reservat. Trilita s'afanyà a guanyar el carrer, però Hèctor li aturà la fugida a l'altura de la barra.

— No t'embales, playboy, i apoquina les copes.

El fotògraf s'escorcollà les butxaques i, després d'una conscienciosa inspecció, enlairà dos bitllets de vint duros.

— No en tinc més — afirmà.

— Déu, quin acabacases! — es queixà Barrera, resignat, i tot seguit cridà la cambrera —. Veja què hem trencat.

— Poca cosa: cinc-centes pessetes — demanà la dona.

— No tenen pietat — remugà Barrera entre dents, allargant-li un bitllet de mil pessetes.

La cambrera marcà el teclat de la caixa i retornà a Hèctor el sobrant de la consumició.

— Faça'm un favor — requerí Barrera de la dona —. ¿No coneix un tal Culata?

— Ja no ve per aquí. Potser Penjoll sàpia alguna cosa d'ell. Eren amics.

— ¿On el podem trobar, a Penjoll?

— Complicadet ho tens: València està farcida de bars de putes. Fa just un moment que se n'han anat ell, Nevera i un altre. Demà, si torneu, el podreu trobar aquí.

— ¿Qui era, l'altre?

— No sé, pareixen bons amics.— La cambrera posà les mans sobre el taulell —. Nenes, se m'ha acabat la gramola.

— Gràcies, de totes formes.

— La propina és la norma de la casa recompensada — exigí ella.

— Cosa teua, Trilita.

Amb posat més bé pesarós el fotògraf desplega vint duros sobre la barra. La cambrera féu un somriure amatent i, assenyalant-se els pits, li concedí el dret d'elecció:

— ¿La dreta o l'esquerra, fadrí?

I aleshores fou quan Trilita recordà l'històric dilema del famolenc que, entre decidir-se per un tros de pa o una tassa de caldo que li oferien, s'atreví a demanar humilment una sopa.

XI

El professionalisme de Penjoll només era per moments. Sense pretendre ser reiteratiu, Toni Butxana aconseguí que el delinqüent li facilitàs la llista de cotxes que el clan havia proporcionat a Culata. En el fons, Penjoll desitjava que l'amic detectiu esbrinàs la singular procedència — per bé que no demostràs massa interès —, ateses les desconfiances entre les distintes bandes del ram. Mai no fou vidre transparent, Culata.

D'altra banda, el fet que Penjoll i Sara es conegueren, unit a la falsa paternitat de l'home que li havia encarregat la recerca, despertà la intuïció detectivesca de Butxana. L'anomenat Ricard Solapenya necessitava trobar Sara per alguna qüestió que, ara per ara, li era impossible saber. El detectiu tenia la impressió de ser un esquer. El «pare» de la criatura hauria d'explicar-se. Abans, però, cregué oportú un altre tipus d'indagació.

Marcà un número de telèfon.

— Diga'm — féu una veu femenina.

Butxana se'n sorprengué.

— ¿No és això el despatx de Pere Coll?

— Sí. Jo sóc la seua secretària. ¿Qui és?

— No fotem, que no són hores. ¿Coll té una secretària?

— Li pregue que no em faci perdre el temps, senyor...

- Butxana, senyoreta. Digues-li que es pose.
- El senyor Coll no hi és.
- Eren les deu del matí, comprovà el detectiu.
- Mira, nena, ara mateix vas a la seua habitació, li dius que sóc Toni Butxana i voràs com s'alça.
- És que... — dubtà la secretària.
- Sí, ja sé que encara té whisky a les orelles i la panxa aigualida, però això meu és urgent.

Sentí les passes de la secretària pel despatx. Butxana encengué una cigarreta i, mentre esperava, juguejà amb la capsa de mistos. L'acabava de comprar i ja era mig buida. Fosforera Española. Alçà el rascador i aparegueren dos trèvols: «Premio de otra cajita», li anuncià Fosforera.

— Quina poca consideració pels amics, Butxana. ¿Què vols?

— La Xefatura de Tràfic està baix de ta casa, ¿no?

— Sí, home, sí.

— Allarga't i busca'm noms, domicilis i professions dels propietaris d'una relació de matrícules que vaig a dictar-te. Sé que tens mà a la Xefatura. Hi tens una nòvia.

— Tenia. Bona xica, però filla de guàrdia civil. Constitucional, això sí.

— Ja l'hem cagat, nano. ¿Què fem de les matrícules?

— Dicta, cony!

Una per una, Toni Butxana li anà detallant tota la sèrie de matrícules que hi havia en la llista de Penjoll.

— Vine d'ací a mitja hora — li digué Pere Coll —. Primer vull dutxar-me.

— Perfecte. Jo m'afaitaré.

Després de penjar el telèfon, Butxana escorcollà el calaix central de la taula del seu despatx, a fi de localitzar la targeta comercial de Ricard Solapenya. En aqueix moment pensà en la utilitat d'una secretària, d'una persona amb el sentit suficient de l'ordre que li mancava a ell. Però Butxana, com Pere Coll, no tenia un ofici d'ingressos regulars. L'únic que podia fer era compartir misèries amb l'empleat: ben segur, la nòmina que rebia la secretària de Coll, aficionat al cooperativisme amb les seues amants.

Trobà la targeta amagada entre els fulls d'un petit bloc de notes. Dalt del nom hi havia apuntat un número de telèfon, i al costat dues inicials que corresponien a Marina Aleixandre. S'estirà en el butacó, intentant rememorar el perfum de Marina. Féu propòsit de marcar el seu número de telèfon. I ho hauria fet si no hagués sentit la veu esgarriada de la dona de la neteja, que travessava la porta del pis amb disposició per al consell matern.

— Tonín — digué ella —, no et deixes la roba amuntegada, que la fas malbé. Collons! ¿Quantes vegades t'ho he de dir? ¿Ja te'n vas, Tonín? — va bramar la *asistent del hogar*, estranyada per les presses del detectiu.

— M'estan esperant. — Butxana assenyalà la cuina —. T'he preparat café. Ben carregat, com a tu t'agrada.

— ¿I el conyac?

— Al lloc de sempre. Ah, una cosa: no em toques els papers del despatx. Ja saps, Eugènia: alçar, netejar i deixar el paper on era abans.

— Pica sola, tio!

— Està bé, dona, no t'enfades.— El detectiu tancà la porta.

Des del replà del pis Butxana encara sentí remugar la seua secretària de manteniment. Però això del remugueig suau era de bona hora, perquè a mig dia, després del seguit de copes que s'estacava, a Eugènia li eixia la vena esquerrana i tirava mà de la reivindicació sindical. Només hi anava dos dies a la setmana. Els dos dies que Butxana dinava fora.

Baixà al carrer i, a corre cuita, es dirigí a la barberia. El Gepa mantenia punts de vista diferents amb un jovenet amb pinta de Heavy Metal.

— Bon dia — saludà el detectiu —. ¿M'afaites?

— No et fot el milhòmens! — escridassà el barber mirant Butxana —. Vol que li deixi una trena en el bescoll. — I, dirigint-se al jove, li ventà —: Maricons, que sou uns maricons!

— ¿Què passa, Gepa? — es defensà el rocker —. ¿No et pague?

— Jo sóc un professional. Si te'n vas d'ací amb el ramellet darrere, el gremi m'expedienta.

— El que passa és que ets una glòria de la carrosseria galàctica — féu el jovenet, alçant-se de la butaca i llançant el tovalló.

El rocker abandonà la barberia molest per la poca disposició del Gepa respecte als seus gustos. Butxana segué en la butaca.

— Galàctica... ¿Galàctica...? — repetí el barber, sorprés per l'insult.

— Coses de l'astronomia, Gepa. Treu el geni i afaita'm, però amb una condició.

— Dispara.

— Tinc pressa. No t'enrotlles.

— Jo estic per la faena ben feta. ¿Passada doble o senzilla?

— Cinc minuts.

— ¿Aigua freda o calenta?

— De San Narciso. Fes-me el favor, home, afaita'm ja!

El barber ben xopà la brotxa per la cara del detectiu diverses vegades. Amb neguit d'ofici afilà la navalla i procedí a repelar començant per la patilla dreta. D'immediat, el client va rebre una cruel bafarada tèbia de ceba crua.

— Butxana, vaig a fer un curset de perruqueria postmoderna.

— Et falta planta — es venjà el detectiu.

— Planta, en tinc la necessària, però amuntegada en l'esquena.

— Un consell, Gepa: queda't on estàs. Sigues tu i perdura en la teua essència. A tu et passa com a un amic meu de cognom Barraca, que per molts gratacels que edificuen ell sempre serà barraca.

— Ja sé per on vas.

— No esperava menys del teu trellat.

Gepa féu els últims retocs de navalla en l'espessa barbeta del detectiu, torcà les restes de crema amb un tovalló i li galtejà la cara amb *after-shave* de Williams. La passió artesanal que hi posà convertí el massatge en

una agressió. El barber retirà el llençol-tovallola que cobria Butxana i obrí la caixa de fusta.

— Posa't al dia — volgué cobrar.

El detectiu diposità un bitllet de quaranta duros.

— Adéu, artista — s'acomiadà Butxana.

Caminant, es dirigí al carrer Avellanes, travessant el Pont de Pedra i observant els avanços del Pla Bofill en el jaç del riu Túria. Arbres de taronger i palmeretes. Moltes palmeretes.

Vorejà les Torres de Serrans, porta del centre històric de la ciutat i patrimoni d'escriptors àcrates d'esprai a la mà: «La merda sura. La VI flota», deia una pintada antiianqui, que reposava en una venerable façana amb pretensions modernistes. I una altra, obra furtiva d'un escriptor de la trinxera d'enfront: «Joputa el que lo lea». Doncs això, somrigué Butxana, abans d'entrar en un estanc i aprovisionar-se d'un paquet del tabac que, amb les corregudes, havia oblidat en el pis.

La finca on vivia Pere Coll era ben concorreguda de persones circumspectes i de posat seriós. Nous executius encarregats d'administrar l'autonomia, gerents perifèrics amb carteres de pell d'algun animal il·lustre, que entraven i eixien de la Conselleria d'Indústria, situada al primer pis. Al segon, el rètol runós de l'investigador Pere Coll contrastava amb la placa lluent d'un col·lectiu d'arquitectes. Ambdues portes estaven encarades, per bé que la xapa de novopan de la porta del detectiu no creava confusions. Butxana hi féu dos colpets.

Pere Coll obrí la porta i els dos detectius encaixaren amigablement.

— Avant — digué Coll.

Toni Butxana féu una curosa mirada pel saló-rebedor, tafaneria que no passà desapercebuda al company de professió.

— La secretària se n'ha anat de compres. Ja és primavera en El Corte Inglés.

— Si et compra la roba interior acabarà casant-se amb tu. Després no vages lamentant-te.

Deixem-ho córrer. Damunt la taula tens la llista que m'has demanat. Et dediques ara al sector agrícola, ¿no?

— ¿I això?

— Fes una mirada. Jo vaig a preparar café.

Butxana repassà la llista. La capçalera del paper era propietat de la Xefatura de Tràfic i el tipus de lletra era d'IBM. Llegí l'impres mentre caminava cap a la cuina.

— Açò no té res de coincidència fortuïta. Són tots exportadors de taronges — comentà Butxana.

— Encara més — afegí Coll —: excepte un, tots els altres han denunciat el robatori del seu cotxe.

— El que falta podrà denunciar-ho demà.

— ¿En què collons estàs treballant, Butxana?

— Deformació professional. Porta les tasses al saló. T'ho explique.

El sofà del saló-despatx fou de tela blanca estampada de flors de colors vius durant una temporada. Ara, el blanc havia perdut l'alegria, i les flors, malgrat l'eternitat dels dibuixos, semblaven patir el rigor del temps. Els coixins, però, continuaven sent confortables.

— ¿Què diries tu — començà Butxana — si un pare t'encarrega buscar una filla que, en realitat, no és filla d'ell?

— Jo diria que està utilitzant-me per a un treball brut. Recorda el que em succeí amb el macarra aquell que em féu buscar un tal Ribó. En aquestes coses has d'anar amb compte, perquè si volen la nena per qüestions perilloses et converteixes en un testimoni molest per a ell. Però, d'acord amb això, els interessa un detectiu com nosaltres. Ja m'entens, tu o jo desapareixem i la bòfia no dona un pas per trobar-nos.

— Puc trobar la nena i actuar pel meu compte.

— Ni ho somies, Butxana. Et vigila cada passa que fas. D'aquesta forma tu vas conduint-lo on ell vol, sense esperar que li ho comuniques. Si t'ho ha encarregat a tu és perquè sap que ets l'home indicat. Saben les teues connexions. — Pere Coll engolí un glop de cafè —. I els cotxes, ¿què tenen a vore amb la història?

— Mariscal García creu que sóc un encobridor, o almenys que en sé alguna cosa. En part, ha estat això el que m'ha induït a interessar-me pels robatoris. La nena, que li diuen Sara, l'havien vist darrerament amb un tipus, les descripcions del qual, facilitades per una amiga de Sara, em feren pensar que Penjoll o Nevera el podrien conèixer. D'altra banda, la bòfia sospita que el clan manga els cotxes. Com així és. Però és Culata el cervell de l'operació, que m'ha captivat per insòlita. Culata els dona una llista de matrícules i el clan realitza la part material. Ací acaba el treball de Penjoll i Nevera. Quant a Sara, fou nòvia de Penjoll, fins que

escampà el poll amb el Jetapolla, que és el meu home per tal d'arribar a la nena. O potser tots dos em siguen de profit.

Pere Coll s'adreçà al fitxer metàl·lic i, d'un calaix transversal, extragué una carpeta tota plena de retalls de premsa. Obrí la carpeta i mostrà a Butxana una crònica de successos.

— Ací tens el teu home. Manuel Baixauli és el Jetapolla. Dinyà despús-ahir, en el port.

Butxana llegí àvidament la crònica d'Hèctor Barre-ra, intentant trobar algun detall sobre la dona que buscava. La crònica, a banda unes petites declaracions de la mare de la víctima, que negava cap vinculació del fill amb bandes de delinqüents, no reportava res d'interés.

— No diu que és el Jetapolla.

— Possiblement perquè el periodista no ho sabia. Tampoc no ho ha dit la bòfia. O ho han amagat. Però és ell. Bati, el meu ajudant, el coneixia de prendre copes en el barri del Carme. — Pere Coll encengué una cigarreta. Butxana adoptà un posat pensarós —. Millor que abandones el treball. Et pot perjudicar la salut.

— Ara ja estic dins.

— Si fosses una persona ordenada no t'hi hauries embolicat. Abans d'acceptar un treball, t'informaries.

— Què hi farem, Coll! Tots no tenim secretàries.

— Encara tens un amic. Si vols et guarde les esques.

— No sembla necessari. Ja m'ho faré com puga.

Pere Coll serví dues copes de Mascaró. Tenia ganes de xarrar.

— Aleshores — digué —, ¿Penjoll, Nevera i Culata trafiquen en cotxes de taronjaires?

— El qui trafica és Culata, però no sé de quina manera i com. Penjoll i Nevera van a tant el cotxe. La singularitat del treball ha fet que hi pose el nas.

— Realment és original, però primer hauries de resoldre el teu problema.

— Hi ha temps per a tot. Avui de nit sabré què fa Culata amb els cotxes.

— ¿Com?

— Nevera vindrà a buscar-me a L'Escorpí; és dia d'entrega. Després anirem al lloc on queden amb Culata i el seguirem.

— Més que deformació professional, això teu és un sentiment paternal.

— Si he de ser-te franc, et diré que sí. La Colometa i Penjoll m'han ajudat moltes vegades, traient-me de dificultats. Amb tot, m'atrau l'aventura. És cert. A més, d'embolics, tu i jo en tenim a garberes. Vaja, com si fos una especialitat.

— Jo ja m'estic fent vell, Butxana. Ara pretenc omplir la cartera amb treballs còmodes. Una retirada a temps és una gran victòria.

— Una retirada, a temps o no, és una gran fugida. És inútil, Coll: tots dos estem predestinats al bullit. Som el sector *hard-boiled* del gremi. Hi férem eixa elecció lliurement, per causes que ara no vénen a compte. Confessa-li al Mariscal que t'has fet un bon xic i

l'endemà ja figuraràs en la nòmina de mamons oficials.

— Això seria una contradicció per part meua.

— ¿Què som nosaltres sinó una pura contradicció?
Pertanyem a un gremi que vetlla privadament per l'ordre i quasi totes les nostres amistats són delinqüents.
Explica-m'ho, Coll.

— Potser som uns romàntics.

— O millor som imbècils. Si haguéssim fet l'altra elecció tindríem una bona agència i el respecte oficial.

— A canvi de fer de bòfia paral·lela.

— Exacte. Per això mai no tindrem una agència.
Mariscal García entrebancarà els permisos.

— En el fons, i encara que tu no ho admetesques, mantenim una actitud social.

— No sigues conyàs, Pere.

— Allà tu si no ho vols entendre, però hi ha molt poca diferència entre una subversió de caire revolucionari i la subversió del delinqüent. Totes dues atempten contra la propietat privada.

— Teories. Explica-los a Nevera o a Penjoll que són agitadors socials...

— Els delinqüents, com els revolucionaris, no naixen; els fan.

— ¿I qui ens ha fet així, a nosaltres?

— L'actitud d'ells — contestà amb fermesa Coll.

— Vols dir que...

— Vull dir que tu, d'una manera inconscient, participes de la subversió revolucionària. No m'estranyaria que ho feres amb tota la mala llet.

Toni Butxana llançà una mirada de recel al seu in-

terlocutor, que li somrigué, davant l'expressió d'incrèdula que dibuixà la seua cara.

— Mira, Coll — féu Butxana mirant el rellotge —, me'n vaig; encara he de fer algunes coses. Si estic una estona més m'amollaràs tot allò que et resta al pap, producte de les males companyies. Saluda la teua secretària de la meua part — digué Butxana mentre es dirigia a l'eixida. Pere Coll l'acompanyà fins a l'ascensor.

— Ja saps, Toni: si et veus en perill no dubtes a cridar el teu camarada. — A Coll li isqué una veu sorneguera.

— En això confie.

El taxista estacionà el cotxe enfront de la botiga de mobles antics de Ricard Solapenya. L'aire que es respirava a l'interior del vell vehicle tenia un bon percentatge d'hidrocarbur gasós, a conseqüència del butà que el conductor feia servir de combustible; un home d'aspecte hepàtic, però expeditiu en el treball.

En baixar del taxi, Butxana aspirà profundament l'atmosfera tòxica del carrer Garrigues, que, fet i fet, resultava més natural i agradable de digerir que no les molècules casolanes del taxi. En pocs segons el detectiu quedà arrelat al medi ambient que li era propi.

Creuà el carrer i s'endinsà en el negoci, dominat pels colors de tonalitats greus dels mobles que hi exposava. Un empleat jove conversava amicalment amb una senyora de posat distingit, asseguda en una cadira

isabelina. L'empleat explicava a l'atenta senyora la procedència d'un saló-menjador complet de l'època d'Alfons XII, segons la dissertació que féu en veu alta. Butxana esperà la fi de la xarrotejada, interessant-se pels mobles de l'entrada, dels quals penjaven unes tar- ges que detallaven el model.

Examinà un Bargueño Toledano del segle XVI, ti- pus frailero, segons deia l'etiqueta, amb fusta de no- guera ben restaurada. El Bargueño era d'una elegància senzilla però exquisida, a gust del detectiu. Quan l'ad- quirí, Ricard Solapenya degué pensar el mateix, ja que el Bargueño en qüestió superava les set-centes mil pes- setes. A frec d'ell hi havia un bagul d'alta època, sense nom ni indicació de procedència. I a les parets, qua- dres religiosos de marcs carletins, ben il·luminats per les làmpares modernistes del sostre, posaven voluntat per donar a la botiga el toc de rigor necessari.

Amb polides maneres i somriures mutus, el jove acompanyà la senyora fins a la porta del carrer, i, des d'allí, aixecà la mà i a l'instant acudí un R-25 amb xofer inclòs. Quan el cotxe i la senyora desaparegueren en- tre el trànsit, l'empleat retornà a la tenda, i s'adreçà al detectiu.

— ¿En què puc servir-lo, senyor? — digué amb efi- ciència comercial.

— Vull parlar amb el senyor Solapenya.

— ¿Pare o fill?

— Pare, supose. Diga-li que sóc Toni Butxana.

— Jo sóc el fill. Aguarde un moment i l'avisaré.

Solapenya fill s'encaminà al fons de la tenda, tras-

passant una petita porta que menava a la rebotiga. El detectiu fregà amb el dors de la mà la fusta lluent d'una còmoda isabelina. Tot plegat, aquells mobles valien un grapat de milions, calculà Butxana passejant la mirada per l'ampla sala. De la porteta estant, Ricard Solapenya cridà l'atenció del detectiu. S'hi apropà.

En creuar-se amb el jove el detectiu notà un esguard de pomes agres. Ricard Solapenya mostrà a Butxana la rebotiga, atapeïda de mobles que restaurava ell mateix, a jutjar per la indumentària de treball que exhibia. El seu semblant era afable, ben al contrari de la tibantor del fill.

— ¿Li agraden els mobles antics?

— Una mica cars — contestà Butxana.

— Treball artesà — féu Solapenya indicant-li un taquilló tot de marqueteria —. Allò que encareix els mobles antics és la restauració. S'empren moltes hores i algunes vegades no aconseguim deixar-los en estat perfecte. Però en realitat són els intermediaris i els col·leccionistes els que fan que els preus es desorbiten. Els mobles van passant de mans...

— La conversació és molt didàctica, però parlem dels intermediaris en altres professions.

— No entenc a què es refereix.

— Mire, Solapenya, jo vaig curt de paciència. Que m'engalipe una volta és suficient. No s'encabote.

El fill de Solapenya entrà a la rebotiga amb un pal gros que semblava la pota d'una cadira. Butxana intuï les intencions del xicot, disposat a esclafir-li la venerable fusta en el seu lloc. El pare intentà remeiar l'agres-

sió. El detectiu es féu a una vora i l'atemptat que preveia el pare fou de fatals conseqüències per a l'estètica marquetera. El cos del taquilló cruixí com una magrana, espatarrant-se després de l'etzibada.

Sense donar-li temps a refer-se Butxana li clavà un colp de puny en ple rostre. El jove soltà el pal i es duqué les mans a la cara, retrocedint unes passes. El detectiu féu una puntada de peu al pal, allunyant-lo de l'agressor. Amb rapidesa desenfundà la pistola.

— Vosté, Solapenya — digué al pare —, tanque la botiga i torne ací. Done's aire!

Ricard Solapenya s'apressà a complir l'exigència. El fill alçà el cap mentre es taponava els orificis del nas, que li sagnaven a doll.

— ¿Va a matar-nos? — preguntà el fill, esporuguit.

— Si no ets més educat, ni ho dubtes. Vaig fotut de nervis.

— Nosaltres no tenim culpa de res.

— Això, ho discutirem de seguida.

El pare retornà amb un punt d'amargor reflectit a la seua cara. El detectiu els féu seure en dos butacons, tapissats amb pèssim gust i contornats de xinxetes daurades mig oxidades. Ara, de sobte, trobava la decoració desagradable.

— Bo — sospirà Butxana —, ja tenim la nissaga al complet. Si és que realment esteu emparentats, perquè, tal com van les coses, d'ara endavant hauré d'exigir el llibre de família. Un aclariment, abans de començar: jo no me'n vaig d'ací sense la versió completa. — Féu dos colpets al canó de la pistola —. Aquest

trasto és de la segona guerra mundial; es dispara en un no res. Així que compte amb les interpretacions improvisades fora de guió. I alegria, molta alegria per la boqueta!

— Estic disposat a contar-li fins on sé. — El to de Ricard Solapenya era inquiet.

— Premi al pare de família — concedí Butxana —. Primera pregunta: ¿quines són les seues relacions amb Manuel Alavedra, l'home que li recomanà els meus serveis?

— No conec Manuel Alavedra.

— O siga, que vingué al meu despatx en nom d'un senyor que no coneix.

— Li done la meua paraula que és cert — el pare alçà la veu.

— Mestre, vosté és un cínic de colló de mico. Li refrescaré la memòria.

El detectiu s'acostà al jove i li apuntà el canó de la pistola al pols. Solapenya júnior mirà de reüll el pare, que observà com l'arma feia una petita rellescada entre les gotes de suor que rajaven del front del fill.

— Cinc segons de temps — intimidà Butxana.

— Vosté no s'atreviria...

— Tres segons.

— Hilari Boix em digué que podia parlar en nom de Manuel Alavedra. Jo no el conec. Crega'm, per l'amor de Déu!

El detectiu apartà el canó del pols del fill. Féu unes passes enrere i se situà enfront d'ells. Solapenya júnior bufà llargament. El pare acotà el cap i Butxana encen-

gué una cigarreta. El pròleg donava pas al primer capítol.

— Sols conec Alavedra de referències — digué Ricard Solapenya, ara ben decidit a cantar —. Ell, Hilari Boix i altres persones relacionades amb les finances han format un consorci per comprar uns solars que aviat subhastarà l'Ajuntament.

— ¿Qui són els del consorci?

— No els conec personalment.

— Noms!

Ricard Solapenya aixecà el cap. Tenia un lleuger tremolor a les mans.

— ¿Què li fan a vosté, els noms?

— Vici gremial.

Solapenya es resignà.

— No sé quantes persones formen el consorci — digué —. Sé que la majoria estan relacionades amb la construcció.

— Noms, Solapenya; noms i oficis.

— Garcia Olba, un empresari de productes químics i militar retirat; Vicent Mateu, de la constructora El Paradís; Sebastià Miret, soci de l'anterior; Manuel Alavedra i Hilari Boix. De la resta de gent que hi participa no recorde els noms.

— Bé — assentí el detectiu, satisfet de la marxa de l'interrogatori —, açò ja sembla una conversa entre persones de seny. Anem a pams, però. ¿Quins són els solars que subhastarà l'Ajuntament?

Solapenya se sorprengué per la pregunta.

— Ho han publicat a tots el diaris — contestà.

— Segur que no ho posarien en la secció d'esports. Tinga l'amabilitat d'explicar-m'ho.

L'home tragué un petit puret de la butxaca interior de l'americana. L'encengué donant-li voltes i xamant diverses vegades. El detectiu s'adonà que el seu interlocutor estava més tranquil. Com si la teràpia a què el sotmetia Butxana li llevàs un pes de damunt.

Xamà amb força del puret i començà a parlar.

— Quan s'aprovà el pla de remodelació del riu Túria, les associacions de veïns mamprengueren una campanya per tal que l'Ajuntament traslladàs de lloc el magatzem de Gas Lebón, emplaçat prop del riu. En principi, l'alcalde es va negar, argumentant que en la zona existeixen diverses fàbriques, també de productes altament contaminants, que les associacions pretenien que es traslladassen. L'operació, segons l'alcalde, era d'un important cost monetari que no podien sufragar. Una d'aquelles fàbriques i els terrenys del voltant, enfront de Gas Lebón, és de García Olba. Per relació bancària, Hilari Boix coneixia García Olba, a qui proposà la formació d'un consorci en el qual el militar retirat aportaria els seus terrenys i altres comprarien el solar de Gas Lebón. D'aquesta forma, en mans privades l'operació de desmartellament, al consistori no li costaria un duro la reconversió de la zona, alhora que es guanyava les simpaties de les associacions de veïns.

»García Olba presentà un expedient de suspensió de pagaments, en base a un balanç de pèrdues, després d'un any de tenir l'empresa a un rendiment baixíssim i pagar la nòmina dels vuitanta treballadors. Magistra-

tura de Treball acceptà l'expedient i els treballadors s'acolliren a les mesures de reconversió en el sector químic. A partir d'ací, sota una societat que desconec el nom, García Olba aportarà els terrenys que, junt amb els solars del Gas Lebón, seran un futur complex de grups de vivendes i serveis de tota mena, ajudats per la requalificació de zona habitable que l'Ajuntament ha concedit a aquells terrenys.

Toni Butxana trobà molt interessant l'exposició de Ricard Solapenya. El detectiu féu les últimes pipades a la cigarreta i n'encengué una altra. Amb lleugers moviments de testa donà el seu beneplàcit a l'operació d'Hilari Boix.

— ¿Per què tant d'interés — preguntà — a construir en aquella zona?

— Comercialment és molt atractiva. En el condicionament del riu Túria hi ha prevista la creació de grans parcs i tota mena d'espais verds, amb el consegüent desplaçament de població a aquella banda, buscant sectors descontaminats. Per altra part, Hilari Boix s'ha procurat una societat que, individualment, competiria amb ell en la subhasta.

— Tot al dia, sí senyor — afegí el detectiu —. Hi ha prou metres de solars per a tots, a més dels serveis que necessitaran els milers de persones que hi viuran. — Butxana xamà amb força de la cigarreta —. I vosté, ¿què pinta en tot això?

— Jo no forme part del consorci.

— Però coneix tota l'operació.

— Boix i jo tenim anys d'amistat.

— Pels favors que li demana jo diria que intimen.

Les evasives de Solapenya no agradaven al detectiu. Butxana s'apropà al fill. El pare seguí amb la mirada les intencions del detectiu, que, de nou, apuntà la pistola al pols del jove.

— Pau manté relacions amb Fúlvia, la filla d'Hilari — digué Ricard Solapenya.

— ¿Açò? — Butxana assenyalà el jove amb gest incrèdul. I tot seguit xiulà — Fiuu...! Hòstia, quin braguetasso!

Pau Solapenya premé els punys i dirigí una mirada d'odi al detectiu, que tornà a situar-se enfront d'ells.

— M'agradaria trobar-te sense la pistola — féu el jove, sense poder contenir-se la ira.

— Amb tipus com vosaltres serà difícil. I no t'exaltes: tens molt de futur per davant i no em vindria de gust arruïnar-te la carrera.

— Senyor Butxana — intercedí el pare —, vaja-se'n. Oblide l'assumpte. Estic disposat a indemnitzar-lo molt bé per les molèsties, però deixе'ns tranquils. Demane'm el que vulga i vaja-se'n.

— Impossible, ara ja estic embalat. A més, falta la part més important, l'escena on entre jo d'estrella invitada. Una fatal coincidència per a vosté ha determinat que la seua «filla» Sara haja tingut relacions, no comercials, tot s'ha de dir, amb un amic meu que possiblement mai no arribarà a la gerència d'un quiosc. Al xicot li agradaria saber a què s'ha dedicat la seua ex-amant. — Butxana mirà el rellotge —. Breument, Solapenya: ¿per què interessa Sara al seu consogre?

— Intentava fer-li xantatge amb unes fotos porno.

— Perfecte. Acudeixen a mi, aprofitant que sóc una persona relacionada amb el món de la delinqüència. Jo els dic on és la nena i vostés la liquiden.

— Jo no mataria mai una persona, ni crec Hilari Boix capaç de fer-ho.

— Però jo sí. Un escàndol d'aquesta mena tiraria per terra les il·lusions en la subhasta. Bé, ja tenim el motiu de la recerca. I ara, ¿per què es presentà vosté com a pare de Sara i no m'ho demanà directament Boix?

— És lògic que en un assumpte així no vulga donar la cara.

— Tanmateix, el fet que vosté em facilitàs l'adreça de Marina Aleixandre implicava Boix, ja que Marina coneixia les relacions de Sara i el seu consogre.

Ricard Solapenya no contestà. La resposta fou una llarga pipada del puret, com si no pogués oposar res a les qüestions que li plantejava el detectiu.

— En realitat — continuà Butxana —, no hi feia res que jo arribàs a xopar-me de tot. El fet que no acudiren a una agència de detectius explica la conclusió final: fer-nos la pell a Sara i a mi. Una jugada que no deixaria testimonis.

— Jo no en sé res, de tot això.

— Em queda un dubte, però — féu Butxana —. ¿Liquidarien Marina Aleixandre? També ella coneixia les relacions entre Boix i Sara.

— A Hilari tant li fa que siga públic i notori que té una amante. Era el xantatge, allò que el preocupava.

— Marina i Sara mantenien una certa amistat. Potser s'han contat alguna cosa — insistí el detectiu.

Ricard Solapenya alleugerí el gest del seu rostre. Semblava com si, de sobte, tingués pressa perquè acabàs l'interrogatori.

— Marina és filla d'un dels que formen el consorci — digué.

— Vosté és una caixa de sorpreses familiars — amollà Butxana, una mica fart de la broma.

— Ell no figura directament en el consorci; ho fa a través de Vicent Mateu, un constructor que té negocis d'importació de fusta amb Rafael Aleixandre.

— Collocat i guanyador, vaja. En allò que em pertoca — prosseguí el detectiu, decidit a cloure l'interrogatori — em deslligue de la recerca de Sara. Compte, però, a no dir-li res a l'amo. Ho faré jo personalment, demà. De la seua discreció depén que cap incontrolat no li cale foc a la tenda.

Butxana es dirigí al despatx de la rebotiga, deixà la porta oberta de bat a bat i despenjà el telèfon. Marcà el número de Pere Coll. Amb veu alta li contà a grans trets la conversa, donant-li l'adreça de Ricard Solapenya, per tal que li fes una visita en cas que ell tingués dificultats.

— ¿Estàs segur que no em necessites? — es preocupà Coll.

— Completament. Però si en quaranta-vuit hores no saps res de mi no t'oblides dels tres noms que t'he dit, amb Hilari Boix primer per ordre d'importància.

— I alfabètic.

— Això mateix. Adéu, Pere.

El detectiu isqué del despatx i s'encaminà cap a la porta principal de la botiga. Abans de marxar no s'estigué de donar un darrer consell als Solapenya.

— Mai no vos torneu a creuar en el meu camí. La propera vegada no preguntaré.

Pare i fill assentiren.

XII

Ja feia una estona que Hèctor Barrera aguitava el cotxe que els anava al darrere. Era un Visa amb dos tipus dalt, joves i sense massa pretensions a guardar les formes.

La nit era acceptablement agradable, malgrat la humitat mediterrània. Trilita conduïa el cotxe en silenci, a poca velocitat i abstret del món que el circumdava. A l'entrada de l'Alameda s'aturà en un semàfor vermell.

— Tomba a l'esquerra — li indicà Barrera —. Cap a les facultats.

— ¿No anàvem al Port?

— Fes el que et dic. Ens ensumen la panera.

— ¿Qui?

— No et gires ni mires pel retrovisor. A tocar nostre hi ha un Visa que ens segueix fa una estona.

El fotògraf féu el senyal d'intermitent i s'endinsà per vora el parc de Vivers a l'avinguda de Blasco Ibáñez.

— ¿Què faig, Barrera?

— Mantindre la velocitat i parar en el primer bar que trobes.

Al principi de l'avinguda sobreixia un gran rètol lluminós de cervesa El Àguila, indicatiu evident de la classe de tuguri que necessitaven. Trilita estacionà el cotxe

en doble fila, lentament. El Visa passà de llarg, i trencà a la dreta pel xamfrà d'una residència sanitària.

— Estàs exagerant les coses, Barrera. Han passat de llarg.

— Ara pensaràs que sóc paranoic ¿no? Ja en parlarem després del café.

El local era un self-service escanyat, ample i de mides extenses, excessivament il·luminat. En la buidor de la nit, tenia un to desolat ben diferent del que oferia a les hores d'àpat dels estudiants. De mala gana, el cambrer els serví dos rebentats i tornà a la contemplació de les pàgines centrals d'una revista, fullejant unes fotos convulsionants de la guerra del Líban.

— M'agradaria ser corresponal de guerra — comentà Trilita, convençut.

— Beneit meu — mormolà Hèctor, que, enduent-se el rebentat, s'acostà, sense abocar-se, a la porta. De tornada féu l'últim glop a la barra —. ¿Acabes?

— Sí — contestà el fotògraf, empassant-se tot d'una la resta de la beguda. Després rotà sonorament; el cambrer no alçà la vista.

— Trenca per Cardenal Benlloch i continua fins al final de l'avinguda del Port, directe a L'Escorpí.

Trilita engegà el cotxe i féu una mirada pel retrovisor.

— Barrera, tenim el Visa darrere.

— Bo, ara ja estem segurs que vénen per nosaltres.

— Quina solució!

— No te m'encabrites, cony! Condueix amb normalitat i parla'm, sobretot parla'm.

— ¿Què vols que et conte?

— I jo què sé! El primer que et vinga al magí.

La cara del fotògraf dibuixà un somriure de brivall.

— Anit se m'aparegué la Marilyn Monroe — féu amb posat efectivament somiador.

Hèctor Barrera menejà el cap.

— Ja hi som — remugà. Però qualsevol cosa li servia, per tal de trobar un punt de distensió. Decidí foguejar la conversa —. Ja té collons l'assumpte; amb tots els que som a València i apareix a ta casa.

— Tampoc no som tants, si descomptes la garbera d'impedits...

— Només que hi hagués un heterosexual, i fosses tu, seria per meditar-ho seriosament. ¿Què hi farem? Vinga, ja és la Marylin a ta casa. ¿I què?

— ¿Què vols que siga, home? Doncs això, nyaca a la Monroe! Uf, que n'està, de bona, la tia!

— Em faig càrrec. És curiós, això dels somnis. A tu se t'apareix Marilyn i a l'imbècil d'Arrabal la Mare de Déu.

— La de Fàtima, ens caldria a nosaltres — exclamà el fotògraf, mentre amb les celles indicava el retrovisor.

— Els ninots del Visa ens els deu haver enviat el de PRODUCOSA, amb l'única missió de controlar-nos les passes.

— Igual saben que hem capat els tipus del magatzem.

— No pot ser — assegurà Barrera —. Ningú no ho ha vist. El que passa és que l'únic diari que ha fet una in-

formació extensa sobre l'assassinat del port ha estat el nostre. Simplement ens vigilen. Anirem amb compte. És possible que ens vinguen seguint des d'anit, però amb tant de recorregut pels clubs ni ens n'adonàrem.

Trilita menà el Citröen al pàrking de L'Escorpí, un gran solar que, donada l'hora, encara estava mig buit. El Visa enfilà avinguda avall i retornà pel carril contrari.

— Arrima't tot el que pugues a la porta — l'advertí Barrera —. I encara que resulte paradoxal, t'avise, Trilita: no te'n vages de putes.

— Paraula que m'apalanque a la barra.

— Vorem com queda la cosa — concedí Hèctor escèptic.

Dins el local es barrejaven les cançons de sempre i el personal habitual. La barra enregistrava poca afluència i les cambreres fumaven amb gest avorrit i la vista perduda en l'escenari. No miraven: romanien absents a l'espectacle, que, per reiteratiu, els resultava tediós. L'arribada dels dos periodistes motivà el somriure de la dona que els havia atés la nit anterior. Lluïa un gran escot i llavis carregats d'un carmí roig esfereïdor, moltsuts, sensuals. I embafadors.

Barrera restà atent a la porta d'entrada. Durant un moment retingué la mirada, esperant veure entrar els tipus del Visa, que no franquejaren el vestíbul.

La cambrera aguardava la demanda.

— Bona nit — digué Hèctor.

Ella somrigué.

— Vosté recordarà que anit estiguérem ací — explicà Barrera, i la dona assentí —. Molt bé, esperem Pen-

joll o algun dels seus amics. Li agrairia que ens fes un toc d'atenció si els veu entrar.

— Entesos. I de remullar...

— Dos gin-tònics. ¿Va bé, Trili?

— Tu pagues.

La cambrera dugué dos gots allargassats, hi ficà quatre glaçons i un parell de trossos de llimona i abocà la ginebra de marca davant d'ells, com a prova irrefutable que l'alcohol no provenia d'una garrafa. L'escuma de la Schweppes vessà dels gots i formà un petit reguerol de líquid al taulell. Una baieta absorbí el descuit.

Hèctor Barrera pagà les consumicions i gratificà l'empleada amb tres-centes pessetes de propina.

— Obvie la mamella, senyora, que avui ja he desdejunat — digué Barrera, anticipant-se al possible malentés —. Només pretenc que estiga atenta a la persona que busque.

La cambrera s'introduí els bitllets a la lliga-cama, ben satisfeta i, alhora, estranyada pel desaire.

Els dos periodistes recolzaren l'esquena en la barra i s'esbargiren observant el tràfec del local. Bona part dels clients eren treballadors d'oficis durs, que freqüentaven L'Escorpí com qui sovinteja el bar del barri o el casino del poble. Les putes, d'un aspecte no menys bregat que els clients, se sotmetien a la imperitinència entre ganyotes professionalment resignades. Mantenien, elles, una baralla constant, amb la noble finalitat d'aconseguir una copa de franc, per tal de justificar la feina en la caixa del local. L'estratègia que empraven no resolvava enlluernadora, però per l'enemic

a batre no calien tàctiques originals, ni menys encara enrevessades. Funcionava la mà directa i el deixar-se voler. I així, a força de grapejar a intervals, el personal acabava per refregir-se i exercir un esport històricament de masses.

La cambrera toquejà el muscle d'Hèctor i, amb el cap, li assenyalà la porta d'entrada. Toni Butxana duia una vestimenta composta de suéter, pantaló vaquer i sabatilles esportives. En la mà dreta sostenia una petita bossa. Penetrà en el local fins a la barra, demanà una beguda i es dirigí al lavabo. Barrera deixà el got en el taulell i seguí el detectiu.

Butxana es disposà a alleugerir la bufeta en un urinari d'aquells que tenen forma d'olla on remansa la pesantor alleujada. Barrera se situà a l'urinari del costat, mirant-lo i descordant-se la bragueta. El detectiu se sentí molest per la curiositat del veí que, tot i que el lavabo era buit, l'incordiava tan de prop. Tant que no podia pixar.

— Hola — saludà amistosament Hèctor —. ¿Tu ets Penjoll?

Sense donar-li temps a res més, Butxana tragué la pistola de la bosseta.

— ¿Què vols de mi? — preguntà, i apuntà alhora.

A Barrera se li tallà el fluent. Si alçava les mans perdria el control de la minga, i si se l'espolsava l'actitud podia produir una fatal sospita per part de l'individu que l'amenaçava. Optà per calmar l'altre.

— Sóc Hèctor Barrera, periodista del diari «El Camí». Necessite parlar amb tu.

— Tu has fet la informació del Jetapolla, ¿no?

— Si et refereixes al cadàver del Port, sí. — Hèctor féu una mirada suplicant —. Per favor, apunta a un altre costat.

Butxana guardà la pistola i deixà la bosseta en la pica del lavabo.

— Jo no sóc Penjoll — digué el detectiu mentre es descordava de nou la bragueta —. Som amics, ell i jo.

— És important que parle amb ell. Podries...

— Puc dir-te alguna cosa, però primer vull pixar. Vinc ple.

— Tens raó, a mi encara me'n queda un poc.

Tots dos alleugeriren ben plaents, si no tranquils, per la inusitada presentació de targetes.

— Anem a la barra — féu Butxana, soltant l'aixeta de l'aigua —. Suppose que és un lloc més adequat.

Hèctor celebrà amb satisfacció paternal que Trilita romangués recolzat a la barra. Quan arribaren, Barrera féu les oportunes presentacions.

— El meu company Trilita. És el fotògraf.

— Tant de gust. Jo sóc Toni Butxana. Tens un nom ben estrany, ¿no?

— De més jovenet tenia afició pels còctels molotov — contestà Trilita, amb espurnes als ulls.

— Vaja unes diversions — amollà el detectiu —. I bé, ¿quin interès teniu per Penjoll?

— En realitat — digué Barrera — volem conèixer Culata, però sembla que és més complicat de localitzar i hem pensat que és millor arribar a ell mitjançant el teu amic.

— Quina coincidència: jo també vull conèixer Culata — se sorprengué el detectiu.

— ¿Per quina raó?

— No sé... — dubtà Butxana, amb la seua desconfiança natural —. ¿Quines són les vostres?

Hèctor Barrera mirà Trilita amb un gest de complicat, esperant que el seu company aprovàs o no les confidències amb la nova amitat. Trilita preferí no dir ni pruna. Barrera comprengué que havia de sincerar-se amb Butxana si volien arribar a Penjoll. Tot i això, intentà fer un tomb pel colomer.

— Ja em perdonaràs que siga tan directe — s'excusà el periodista —, però no veig altra forma d'entendre'ns. ¿Tu ets delinqüent...? ¿Mantens relacions amb la delinqüència?

— Home, diguem que hi tinc relacions fraternals. T'he dit abans que Penjoll és amic meu. — De sobte, Butxana canvià el to de la veu —. Jo a tu et conec i no sé de què — li digué a Hèctor —. Em sona la teua cara.

— És «Copes» Barrera — féu Trilita, gairebé entusiasmada.

— Collons! És clar ¿Què fou de la teua esquerra?

— Jubilada — contestà Hèctor, amb l'humor d'un representant de làpides mortuòries —. Millor parlem del tema Culata.

Però Butxana, malgrat la carassa de l'altre, persistí en la troballa.

— No se m'oblidarà mai el dia que noquejares el mulato aquell, en el Parc Sindical de Natzaret. Fou extraordinari, nano. Quin jab d'esquerra!

— De dreta — rectificà Hèctor, sospirant —. Escolta'm, despús anit dos individus intentaren calçar-nos perquè ens confongueren amb uns amics de Culata.

La revelació del periodista aconseguí que Butxana recuperàs el to de formalitat adient al cas.

— ¿Quin aspecte tenien? — preguntà.

— L'aspecte és el que menys importa. Ara són morts, ells. Pertanyien a una banda que trafica en cocaïna. La base de distribució és un magatzem de carn situat en el polígon industrial de Forn d'Alcedo. Allí treballava Manuel Baixauli. Jetapolla, que tu dius. Hi anàrem per ampliar dades de la víctima. Pura rutina, però casualment ensopegàrem amb un fet que ens despertà una sospita. A la nit, intentàrem descobrir tot allò penetrant al magatzem per la porta de serveis. Aquell dia, un comité de recepció integrat per dos tipus volgueren fer-nos la pell. Abans, però, els fatxendes volien saber on era Culata.

— ¿Com vos ho féreu, per polir-los?

— Ens jugàrem la sort a una carta i va eixir bé. Tampoc no teníem més possibilitats.

— És un bon tema, tot plegat — digué Butxana, sense aparentar un gran interès i deixant que fos el periodista qui aportàs les dades que ell necessitava —. ¿Perquè no n'has fet una crònica, d'això?

— Estàs de conya! A hores d'ara al magatzem no hi ha ni cadàvers ni cocaïna. ¿Com ho explique? Ens interessa localitzar Culata. Em fa la impressió que està al corrent de tot el muntatge, com si estigués al marro i en darrera instància hagués decidit escampar el poll.

D'altra banda, el dia que aparegué Baixauli al Port fou Culata qui em digué on treballava l'assassinat.

— ¿Com saps que es tractava de Culata?

— Un col·lega em posà en la pista. Segons ell, Culata duu tatuat el nom de Greta en el pit, el mateix tatuatge que duia l'individu que era al Port. M'he passat tot el matí pel recinte portuari, preguntant en els bars i a la gent de les colles, però ningú no el coneix.

— I t'han parlat de Penjoll...

— No. Anit, Trili i jo recorreguérem un grapat de clubs de la zona fins que arribàrem aquí i la cambrera ens digué que Penjoll era amic de Culata i potser ens podria dir alguna cosa. Quedàrem de tornar avui. Llavors has entrat tu i la dona m'ha fet un senyal, ja que prèviament li havia dit que m'indiqués qui era Penjoll o alguna de les persones que anit éreu amb ell.

El detectiu observà la presència de Nevera al local, el qual se situà en un extrem de la barra, esperant que se n'anaren les dues persones que conversaven amb Butxana.

— ¿No saps res més? — demanà el detectiu, tornant al diàleg.

— ¿Et sembla poc?

Butxana begué del got. Lentament, deixà el vas al taulell i oferí unes cigarretes als periodistes.

— ¿El nom de Sara us diu alguna cosa? — preguntà el detectiu.

— No — contestà Barrera.

— ¿I el de Ricard Solapenya?

Els dos periodistes es miraren amb estranyesa.

— Bé — prosseguí Butxana —. Sara era núvia de Penjoll fins que un dia tocà el dos amb el Jetapolla. Sara és una xicota ben plantada, ex-amant d'un directiu de Bancafrans. Després, la nena aprofità l'idilli per tal de fer-li xantatge al directiu en qüestió, amb unes fotos porno. Dit això, podríem establir una relació triangular entre Jetapolla, Sara i l'executiu.

— Me la puc imaginar — s'interposà Hèctor.

— Vomita.

— El directiu ordenà liquidar Jetapolla perquè aquest estava en combinació amb Sara.

— Premi. Suposició fundada. Apareix en escena Ricard Solapenya, que es fa passar per pare de la criatura, que acudeix a mi a fi que trobe la nena.

— ¿A tu?

— Com t'ho dic: sóc investigador privat, però evitem les sorpreses i anem al recte — somrigué Butxana, davant el gest que feren tots dos —. Durant dos dies li faig de perdiguer a Solapenya, fins que m'assabente de la relació entre Penjoll i Sara, a banda d'altres dades que em feien sospitar de la falsa paternitat de Solapenya. Aleshores m'emprenye i oblige el «pare» que buide el pap. Comença la pel·lícula: el fill de Solapenya, a més, va de gendre del directiu entabanat. I, ja que era allí, m'enteste a rascar més coses, tretes, això sí, a repèl al clan Solapenya. Per exemple: l'executiu de Bancafrans ha format un consorci que participarà en la subhasta dels terrenys del Gas Lebón.

— Evidentment, l'escàndol de les fotografies és un perill per al consorci.

— Has fotut al centre del clau, Barrera.

— Molt interessant — féu el periodista, entusiasmat amb el relat —. Però ¿per què et contractaren a tu?

— Saben que jo tinc connexions amb la delinqüència. La recerca de Sara, a mi, em resultava més fàcil. Fet i fet jo no representava cap perill en cas d'assabentar-me de tot. Amb enviar-me a l'altre barri eren al cap del carrer.

— Que fills de puta! — se solidaritzà Trilita.

— Tanmateix — continuà Butxana —, ara l'assumpte pren una altra dimensió. Jetapolla treballava en un magatzem que, segons vosaltres, distribueix cocaïna. I Penjoll i Nevera roben cotxes de luxe per a Culata, l'home que persegueixen els traficants. Barrera — féu el detectiu palpant-li el muscle —, sospite que Culata és el nostre home.

— Sí, però l'hem de trobar.

Toni Butxana mirà alternativament el rellotge i a l'extrem de la barra.

— Si teniu una mica de paciència — digué — us el presentaré d'ací a una estona. Veniu amb mi.

El detectiu s'encaminà a la punta de la barra seguit pels dos periodistes. Nevera, un pèl desconfiat, apartà la vista d'ells i s'enjogassà amb un cendrer del taulell.

— Nevera, l'excursió s'amplia — li comunicà el detectiu —. Dos amics vindran amb nosaltres.

— No sé què dirà Penjoll...

— És personal de confiança, i tenen coses interessants per contar-vos.

— Bo, si és així, endavant — resolgué Nevera —.

Anem, que Penjoll estarà preocupat; fa més d'un quart d'hora que espera.

El delinqüent i el detectiu es dirigiren a l'eixida, però Barrera s'interposà entre ells.

— Hi ha un problema pendent. Dos tipus ens vénen seguint.

— ¿Qui són? — preguntà Butxana.

— No els hem vist la cara. Van dalt d'un Visa de color marró. No sé on anem, però supose que no és convenient que vinguen darrere.

— Siguen qui siguen els andoves del cotxe, ningú no els ha convidat a la festa — respongué Nevera —. Ja en som prou. Arreglarem les coses a la meua manera.

Tots quatre isqueren fora amb l'objectiu prioritari de trobar el Visa. Penjoll féu sonar el clàxon i tragué una mà per la finestreta, en un gest evident d'impaciència. Butxana li indicà que aguardàs un moment, dos minuts, li assenyalà amb els dits. Trilita mirà on era el seu cotxe i just uns metres més prop de l'avinguda els dos tipus fumaven recolzats en un lateral del Visa. Parlotaven cordialment i no s'adonaren de l'arribada del grup fins que estigueren a tocar d'ells.

Butxana encanonà els tipus amb la pistola.

— Doneu-me la bitlleta — digué, mentre Nevera estripava les rodes amb una navalla.

Els altres dos obeïren la consigna del detectiu i entregaren les carteres. Barrera els llevà l'arma que duïen. Butxana escorcollà les carteres i verificà el carnet d'identitat. No eren bòfies, no duïen cap altre carnet. El detectiu retornà les propietats als amos.

— Ei, un moment — protestà Nevera, agafant-los de nou la cartera —. Ja que sóc ací...

Nevera buidà el contingut monetari de les carteres i s'embutxacà els bitllets de mil i cinc-mil pessetes que hi trobà. Els dos tipus el miraren amb un cert odi. Hèctor i Barrera observaren bacabadats la diligència del delinqüent. Butxana l'excusà:

— Ell és així: valora molt més les coses dels altres que no les pròpies.

— I ara els pantalons, mantes — digué Nevera, llançant les bitlletes davall del Visa.

Els dos tipus es miraren, incrèduls.

— Que us lleveu els pantalons, cony! — s'envalentí Trilita.

I se'ls llevaren, a poc a poc, com si no estiguessen convençuts que els anaren a deixar en calçotets. Així quedaren pocs segons després. El fotògraf arreplegà la vestimenta i, amb Barrera, marxaren al seu cotxe. Nevera s'adreçà al Volvo que conduïa Penjoll. Per la seua banda, Butxana alçà el capot del Visa i arrencà els cables de l'encesa de les bugies, obligant els tipus a col·locar-se dins el cotxe. Tot seguit s'apropà al Citroën de Trilita.

— Heu de seguir el meu 4-L groc. Si us perdeu ens trobarem a l'entrada de la Fonteta de Sant Lluís, per la pista de Silla.

— D'acord — contestà el fotògraf.

El detectiu engegà el cotxe i s'aplegà vora el Volvo. La presència de Penjoll i Nevera dins d'aquella perfecció era una punyalada contra l'harmonia estètica.

— Bona nit, Rockefeller — saludà Butxana —. Quan vosté dispose.

Penjoll no dissimulà un somriure satisfet. L'auto enfilà suaument.

A distància prudencial els uns dels altres, els tres cotxes entraren al barri de la Fonteta. El barri era un conglomerat de finques alçades en l'època del franquisme, eixamplades durant la transició i ajardinades pels alcaldes del «cambio». Les tres èpoques, amb la consegüent magnificència i altruisme de cada poder, havien dotat la Fonteta dels elements necessaris i imprescindibles per a la bona convivència de la població. Carrers amples i asfaltats, arbres pertot arreu, fanals psicodèlics que il·luminaven més que no calia i un pavelló esportiu, entre altres contribucions institucionals, oferien una bona façana exterior del barri. Amb tot, la interior era la mateixa des que algun bisbe il·lustrós havia col·locat la primera pedra protocol·lària: obrers aturats i joves delerosos d'entonar un rock dur, com si de sobte haguessen descobert el poder vitamínic de la guitarra.

Abans d'aparcar el Volvo en bateria, Penjoll li féu un senyal a Butxana per tal que es desviàs per un carrer estret. El detectiu s'endinsà pel carreronet uns metres, seguit pel Citroën dels periodistes. Trilita estacionà el seu cotxe mentre Butxana donà una volta completa i encarà el 4-L enfront del carrer on aparcaven el Volvo.

Barrera i el fotògraf penetraren al cotxe del detectiu i observaren la maniobra de Penjoll i Nevera.

Els dos delinqüents baixaren del cotxe i es dirigiren a un petit solar, alçaren una pedra, feren un breu comentari entre ells i s'encaminaren cap al 4-L, situant-se en la part de darrere, vora el fotògraf.

— Nevera m'ha dit que venien dos amics teus. Presenta-me'ls — digué Penjoll només entrar al cotxe.

— Són periodistes — aclarí Butxana —. Hèctor i Trilita.

— Suppose que podré fumar al teu costat — bromejà Penjoll mirant Trilita —. ¿Així que sou periodistes, ¿eh? Som uns artistes, Nevera, qualsevol nit vindrà la BBC a filmar-nos.

— Us devem una explicació — intervengué Barrera —. Buscàvem uns amics que ens conduïren fins a Culata, i Butxana ens ha facilitat la vostra coneixença. D'altra banda, vull tranquil·litzar-vos en el sentit que respectem les vostres activitats. No ens incumbeixen.

— ¿I per què voleu conèixer Culata? — preguntà Nevera.

— Voràs — digué Butxana —, sembla que hi ha una relació directa entre la pell d'aquesta parella i Culata.

— Intentaren matar-nos — afegí Trilita.

— Hòstia! — exclamà Penjoll —. ¿Qui?

— Uns traficants de cocaïna — explicà Hèctor — creuen que nosaltres formem part de la banda de Culata. Però, a més d'això, ens interessa professionalment. Estem treballant en un reportatge, a fi de descobrir una xarxa de droga a València.

— I Culata — continuà el detectiu — està esguitat per l'assumpte. D'alguna manera ha d'estar implicat o no té cap lògica que els que intentaren capar-los volgueren saber on és el vostre amo. Ara més que mai hem d'estar al corrent del que fa Culata amb els cotxes. Més encara, Penjoll: a Jetapolla l'han fet miques. El seu cadàver el trobaren en el Port, cosit a punyalades.

— Baixauli, o Jetapolla, treballava en el magatzem distribuïdor de la cocaïna — conclogué Hèctor.

Penjoll recolzà l'esquena en el respatller del seient i deixà anar un llarg esbufec.

— ¿Com pot ser — sospirà — que Jetapolla estiga clavat en tràfic de cocaïna?

— Eixe aspecte no el tenim clar — contestà Barrera.

— I Sara, ¿què saps d'ella? — preguntà Penjoll a Butxana.

— Precisament volia parlar-vos-en ara. No crec que Jetapolla estiga implicat en el tràfic. Al Jeta l'han escanyat perquè ell i la Sara li feien xantatge a un banquer, amb fotos porno. Ho he esbrinat pel matí, quan he visitat el presumpte pare. Indirectament, el banquer em contractà a mi, mitjançant Ricard Solapenya, el fill del qual va de gendre del que ha patit el xantatge.

— ¿Com li diuen al banquer? — s'interessà Barrera.

— Hilari Boix, amic de Manuel Alavedra, un industrial per a qui vaig treballar fa un temps i que li facilità a Solapenya la meua adreça.

— ¿Manuel Alavedra, has dit? — preguntà el fotògraf.

— Sí — afirmà el detectiu.

— Barrera — alçà la veu Trilita, esbalaït —, ¿no és el tal Alavedra director de la cooperativa COPCARNSA?

— Tens raó, sí...

— ¿COPCARNSA? — se sorprengué el detectiu —. Alavedra tenia una fàbrica de làmpares de nom Metatluxe.

— Deu ser un home molt emprenedor — digué Nevera, lacònic.

— Potser tinga diferents societats — féu Barrera.

— O potser no parlem de la mateixa persona — suggerí Butxana —. ¿Sabeu l'altre cognom?

Els dos periodistes torçaren els llavis.

— No el recordem — contestà Trilita.

— Jo tampoc — replicà el detectiu —, però si l'haguéreu dit és possible que haguéssim coincidit. El cas és que dec tenir la seua targeta en algun lloc del pis.

Penjoll es mig incorporà del seient. El seu semblant era pura perplexitat.

— Amb tant de nom i tanta llet m'heu embolicat de mala manera. ¿Per què no m'explica un de vosaltres dos — assenyalà Butxana i Barrera — això de Jetapolla...?

— El Culata, el Culata! — cridà Nevera —. Culata s'emporta el Volvo — continuà xisclant tot pegant colps als muscles del detectiu —. Aire, Butxana! No li llesques la retina de damunt. Arranca!

— Ja vaig, cony! — s'enutjà Butxana —. Deixa de fer la cabra!

— És que estic nerviós: ens deu tres cotxes.

— Doncs gira-li una lletra, però no m'encabrites.

Al Volvo se li illuminaren els llums blancs de darrere, indicant la reculada del cotxe de l'aparcament en bateria. Ho féu amb la rapidesa i la cura professional d'un bon conductor. Culata enfilà en direcció contrària per on Penjoll havia entrat anteriorment. El detectiu isqué del carreronet, amb els fars apagats, aprofitant la il·luminació del barri i a una distància suficient per no perdre'l de vista. Culata continuà uns metres per l'ampla avinguda, tombà, passant un semàfor en vermell, als afores de la Fonteta, i s'endinsà per un camí de pagesos. El 4-L de Butxana s'aturà en el semàfor i encengué els fars de posició. Tots cinc seguiren amb la mirada el rastre lluminós del Volvo. Quan ho cregué oportú, Butxana se submergí en la foscor del caminal guiant-se a penes pels potents llampecs del Volvo.

Aleshores, Barrera trencà el silenci i explicà a Penjoll els ets i els uts de tots els caps de l'afer que ell tenia lligats. El delinqüent es disposà a escoltar atentament els detalls del periodista. Mentrestant, Butxana procurava mantenir una velocitat constant, que permetia un seguiment del Volvo a uns cent metres. La carretera no era adequada per a conductors desenfrenats. A banda i banda del camí — estret i sense possibilitat de doble direcció — dues séquies de junça espessa rabejaven un toll no massa profund, per bé que es tractava de recs amples i enclotats. Algunes entrades d'alqueries abandonades en estat ruïnós eixamplaven de tant en tant el caminal.

Culata reduí la velocitat de l'automòbil, deixà el camí i trencà per una carretera les mides de la qual gairebé li venien justes a l'amplària del cotxe. El 4-L, més esprimatxat, circulava amb menys dificultat i Butxana reduí una mica més la marxa. De sobte, els llums de frenada del Volvo s'encengueren i els fanals davanters illuminaren una casona, a l'esquerra del caminet. Butxana aturà el cotxe i apagà els llums de posició. El detectiu ordenà silenci.

Barrera i Penjoll deixaren de parlar i el clima interior es tornà més espés. Culata introduí el Volvo al casalot i algú, sense que el grup se n'adonàs, tancà les portes, unes pesades portes de fusta clavillada. Lentament, tenint com a únic far la minvada claror d'una mitja lluna, Butxana apropà el seu cotxe fins a la vella alqueria. Allí, els cinc ocupants empenyeren el 4-L i l'encararen en direcció contrària.

El detectiu reuní el grup al seu voltant. En veu baixa, preguntà a Barrera per les armes requisades als tipus del Visa.

El periodista arrufà les celles.

— Són al Citroën — digué.

— Al costat dels pantalons — completà Trilita.

— Déu, cinc per al sac i el sac en terra! — Butxana posà la metàfora.

— No crec que ens faça falta tota la ferreteria — suavitzà Penjoll la qüestió.

— Ignorant! — li amollà el detectiu —. Potser sí que et penses que Culata va amb tiradors de goma per la vida.

— Culata fa ara de mecànic — siguié Nevera, que ve-

nia de mirar per un badall de la porta —. Encara té dins tots els cotxes que li hem pispat. Hem vingut a parlar amb ell, ¿no? Au, entrem.

— I a cobrar, Nevera — puntualitzà Penjoll —. Arrepleguem la pasta i oblidem-nos de Culata, no siga cosa que les anguiles se n'isquen del mornell.

Sense més preàmbuls, Penjoll i Nevera foteren una guitza a la porteta contigua a l'entrada principal de la casona. El pany petà i la porteta colpejà violentament la paret, ensopegant de tornada amb el cos de Nevera.

La irrupció sorprengué Culata amb un tornavís a la mà, mentre es dirigia al Volvo. Sis cotxes més s'allotjaven un al costat de l'altre en la gran sala de la vella casa. Tres Mercedes — dos d'ells de model antic —, un BMW, un Ford Taunus i un Ford Granada.

En entrar, el detectiu verificà que la llista de Pere Coll coincidia amb els cotxes que hi havia dins. La sorpresa de Culata anà augmentant a mesura que el grup feia acte de presència en la sala.

— Bona nit, Culata. — Penjoll mostrà les seues maneres educades, però l'altre no li contestà —. Donades les teues virtuts a l'hora d'escampar el poll, Nevera i jo venim a cobrar.

— Fins ara us he pagat — féu Culata, sense poder evitar un nerviosisme creixent.

— Ja ho sabem; però, com que t'hem entregat l'últim cotxe, hem cregut oportú liquidar el total.

— Ací... ací no tinc diners. Potser demà al matí — Culata alçà la veu, mirant Butxana —. ¿Qui són?

— Vells coneguts — s'avançà Barrera a la resta —. Fa

tres dies tu i jo ens vérem en el Port. Vaig anar a cobrir la informació de l'assassinat de Manuel Baixauli, Jeta-polla. Fes memòria, sóc «Copes» Barrera. Segons tu, la millor esquerra europea. Recorda que m'indicares el nom del magatzem on treballava Baixauli.

Culata contragué els muscles evidenciant una desconexió mútua. Barrera s'apropà a ell, ferm i decidit.

— Descorda't la camisa — li exigí —. Tens tatuat el pit amb el nom d'una dona, Greta.

— Tothom sap que duc un tatuatge.

Barrera l'agafà pels braços i l'empenyé contra el xassís d'un dels Mercedes.

— Mira, templat, han estat a punt de pelar-nos per culpa teua...

Toni Butxana subjectà Barrera, que es disposava a colpir la cara de Culata.

— Aguanta, açò requereix delicadesa. Si emprem la violència no traurem trellat de l'assumpte. El necessitem ben despert. — El detectiu aconseguí retirar el periodista a una vora i restà enfront de Culata —. Serà millor que garles; ja has vist quina colla d'exaltats tens darrere meu. Així que vocalitza o no em responsabilitze de la teua salut.

— No tinc res per contar-vos. Les meues coses no us interessen.

De nou, Butxana hagué d'aturar l'envestida de Barrera.

— Deixa-me'l a mi — calmà l'esverament del periodista. I encanonà la gola de Culata amb la pistola —.

Anem a jugar a la ruleta russa, però de la forma que ho fan en el meu barri. A l'arma només li falta una bala. Tu mateix, Culateta.

Culata desvià la mirada al fons de la sala, un moment, però alertà Penjoll, que es girà a fi de comprovar la normalitat regnant.

— No sigues soca — prosseguí el detectiu enfonsant-li lleugerament el canó —. T'hem preparat un qüestionari de pàrvuls. Ja voràs com és fàcil. Els cotxes que tens ací són de gent relacionada amb l'exportació de taronja. Suppose que no és un fet casual, i menys encara quan tu ordenares a les dues animetes que te'ls mangaren. I no em digues que et dediques a desmuntar peces, que d'una hòstia et creue la cara.

— T'estàs perdent, Butxana — intervingué Barrera —. Si un grup que trafica en cocaïna el busca és perquè està implicat.

— Se m'ha acabat la corretja, Culata. — Butxana, expeditiu, premé el gallet de la pistola i se sentí un clic opac —. Cony! — simulà sorprendre's el detectiu —, has tingut sort. Però ara va de bo.

Butxana féu intenció de tornar a prémer el gallet. Culata taponà l'orifici del canó amb un dit i fità els ulls del detectiu, amb un gest implorador.

— Jetapolla robava la cocaïna — amollà Culata, i el seu rostre experimentà un descans —, i me la duia a mi. Els cotxes els fem servir per ocultar la droga. Són cotxes d'exportadors amb magatzem a Perpinyà. Ells no saben res. Nevera i Penjoll tampoc no hi estan implicats. El tracte era entre Jetapolla i jo i una organitza-

ció que opera a França. Oculte la cocaïna en els laterals dels cotxes...

— ¿On? — tallà Butxana.

— En els llarguers de les portes. És un lloc difícil de descobrir.

— ¿I com pensaves passar la droga per la frontera?
— preguntà Barrera.

— Una vegada amagada la cocaïna en els cotxes, tenia pensat deixar-los en el carrer, a fi que la policia els localitze i els torne als seus propietaris. Són empresaris que viatgen regularment a Penpinyà. Allí, des del moment que jo avisàs l'organització, estarien atents per tal de detectar la presència del cotxe, del qual prèviament coneixen la matrícula. El roben de nou, desmunten els llarguers, els buiden de cocaïna i després telefonen a l'amo i li diuen on el pot tornar a trobar.

— Ets un despert, Culata — exclamà Butxana —. Persones venerables es converteixen en traficants de cocaïna sense saber-ho. I tu, sense cap mena de risc, et guanyes la paperassa, fent que idiotes com Jetapolla, Nevera i Penjoll arrisquen els rovells a costa teua.

— Malparit! — s'enutjà Nevera —. Ens has fet treballar per quatre xavos en un assumpte que ens podria costar un grapat d'anys a l'hotel.

— Bé — digué el detectiu a Barrera i Trilita —, ja sabeu per què el buscaven.

— Aquest tio és un inconscient — féu Barrera assenyalant Culata —. Ha posat mitja humanitat en perill per omplir-se les butxaques. Et vaig a denunciar.

— Home, això de denunciar està molt lleig — res-

pongué Penjoll —, i més encara si Nevera i jo estem implicats. L'única solució possible és doblar la quantitat que teníem contractada. ¿Com ho veus, Culata?

Culata era un cap d'ala. Li semblà perfecte, però pretenia un incís contractual.

— Us doblaré quan l'organització francesa em pague a mi.

— I els collons del comissari! — protestà Nevera, molt en la seua línia —. Pagaràs demà, i avui, per si de cas, dormirem juntets. Dis-li-ho tu, Butxana.

El detectiu apuntà al front de Culata i, davant la sorpresa de tots, premé repetidament el gallet de la pistola: clic, clic, clic, clic... féu l'arma. En la cara de Culata relliscaren gotes de suor. Butxana somrigué.

— Després de les putades que has fet m'encanta posar-te els collons per corbata. M'acaba de vindre al cap que tinc les bales a la butxaca.

— No saps que contenta estic de saber-ho...

I tots es giraren del costat d'on provenia la veu.

— Sara! — exclamà Penjoll.

Sara els amenaçava amb un petit revòlver de dues polzades. Avançà fins on era Butxana i, abans d'arribar, alçà el revòlver a l'altura del seu pit.

— Dóna-li la pistola i les bales a Culata — li digué.

— Quines maneres! Tres dies preocupant-me per tu i mira com m'ho agraeixes — digué Butxana mentre lliurava la ferreteria completa.

— Culata — ordenà Sara —, desmunta els laterals i trau la cocaïna. Canviem de plans.

Culata obeí com un corder. Amb mà de mestre i

ajudat per un soplete, l'empleat començà a desencaijar ràpidament els llarguers. Penjoll s'acostà a la jove.

— Però, Sara, ¿què tens a veure tu amb tot açò?

— No t'arrimes, idiota — intimidà ella, apuntant-lo —. Agrupeu-vos tots junts i alceu les mans. El primer que intente alguna cosa el forade.

L'autoritat de Sara fou respectada com calia. El silenci general només fou trencat pel soplete que manejava Culata. L'escena era digna d'un passatge de Tom Sharpe: el grup, tots plegats en un cercle reduït, mirant, fixament, la dona. Ella no mostrava signes de nerviosisme, ans al contrari, semblava gaudir de l'avantatjosa situació, amb un revòlver que apuntava amb pols ferm.

La imaginació de Butxana començà a parir les possibles solucions d'escapatòria que tenia a l'abast. El revòlver, pensà, té cinc bales. Una bala per a cadascú del consorci empitxonat. Òbviament, els metres que separaven Sara del grup feien impossible que, si s'abalançaven damunt d'ella, buidàs el carregador complet. A tot estirar, el detectiu calculà que Sara només podria disparar una vegada o dues. Una bala que s'incrustaria en la camisa del primer que fes el pas. Un pas mortal, medità, ateses les maneres de la criatura d'enfront, la qual, n'estava segur, no dubtaria a disparar. Interiorment, el detectiu reconegué que la seua imaginació era superior a les seues possibilitats. Ho deixà córrer, de moment.

Amb gambades curtes i vigilants, Sara s'aproximà a Culata, que desmuntava el lateral interior d'un dels

Mercedes. Li exigí més rapidesa i li agafà la pistola de Butxana, adossada en el cinturó de la granota de treball de Culata. Tornà a situar-se enfront del grup, apuntant-los ara amb les dues armes. La tensió es féu més perceptible i el detectiu decidí iniciar una conversa, a fi de rebaixar el clímax de la casona.

— Penjoll, ets l'idiota més gran que hagen parit mares — l'escarní Butxana, simulant una empenyamenta amb l'amic delinqüent. Aquest acotà el cap, evidenciant un acord tàcit —. T'has deixat entabanar com un aficionat.

Sara no parava esment a les paraules del detectiu.

— L'engalipat ha estat Jetapolla — intervingué Barrera —. ¿Com t'ho feres, nena?

— Tanca la boca i no et faces el llest — comminà Sara, amb un to de veu espantant.

— La criatura és espavilada; ha estat educada en col·legi de monges — ironitzà Butxana —. L'han ben ensenyada a utilitzar els atributs naturals de la bellesa. Igual encisa un banquer de panxa arrodonida que un ignorant com Jeta. O a Culata, és clar.

Culata anava pel tercer cotxe, un Ford Taunus. El detectiu prosseguí el seu relat.

— A la senyoreta li agrada jugar a totes les bandes, servint-se del personal per traure'n profit. Ja es veu que a Jeta el tenia encés de passió. Per una part, l'usaves de mitjancer en les fotos del banquer, i, d'altra banda, l'utilitzaves per robar cocaïna. En aquests moments tinc més d'un dubte: no sé qui ha liquidat Jetapolla, si tu o el banquer. Possiblement et molestava. Tres a par-

tir en un negoci... Amb tot, em resulta curiós saber com Jetapolla entrà a treballar en el magatzem distribuïdor.

Se sentí el soroll d'una porta que es tancava. Sara no es va girar. Tanmateix, el grup dirigí la mirada a un extrem de la casona, on els graons d'una escala suportaven el pes de la lenta baixada de Manuel Alavedra. Somreia.

— Ens tornem a vore, senyor Butxana — digué Alavedra, encaminant-se cap al grup —. Però, aquesta vegada, en inferioritat de condicions per part seua.

Arribà a tocar de Sara i es tragué una Star, amb la qual els apuntà.

— A vosté — féu al detectiu —, el diploma d'investigador li ha caigut en sort en una tómbola. N'encerta poques i, a més, la seua tafaneria li reportarà sofocos. Com als seus amics, els periodistes. És una llàstima que s'hagen excedit en les seues funcions. Ja em temia que passés això, no pels periodistes, als quals no tinc el gust de conèixer personalment, sinó per vosté, Butxana. Té fama de perdiguer desmesurat. Tindria d'haver-se dedicat a la faena que li encomanaren i deixar que les regles del joc funcionaren normalment.

— Les seues regles no estan clares — contestà el detectiu, buscant un diàleg clarificador i intentant enfrontar-lo amb la jove —. ¿De quinā banda està? És soci d'Hilari Boix, l'home que vol matar Sara...

— No perda el temps, perdiguer. La jugada està planificada, per tal que es desenrotllàs com nosaltres preteníem. Boix és una peça més del trencaclosques que

hem format. Un captivador de belles senyoretes, que es descontrola a causa de la fogositat. Ell és el cervell de la xarxa de cocaïna. Ell i el seu consorci.

— El mateix consorci que comprarà els terrenys del Gas Lebón.

— Molt bé, senyor investigador. Ells tindran el seu terreny a costa nostra, però jo no m'estaré d'endur-me'n un bon pessic, a costa d'ells.

— Diga'm, Alavedra, ¿per què m'ha fet entrar en el joc a mi?

— Butxana, vosté ha estat una cascassa per distraure.

— No és necessari que sàpien tots els detalls — tercejà Sara, molesta per la conversa.

— És un detall d'infinita delicadesa per part meua — digué Alavedra —. Es tracta d'una última voluntat. Al capdavant, gràcies a l'esforç de tots els implicats el pla ha rodat perfectament.

La dona va callar. Penjoll mirava Sara d'una manera gairebé suplicant.

— La seua participació — reprengué Alavedra — fou producte d'una maniobra, consistent a demostrar la culpabilitat i la conxorxa de Jetapolla i Sara en els robatoris de cocaïna que es produïen en el magatzem. Les sospites requeien en la gent que dominàvem la distribució. I més concretament jo.

— ¿I les fotos porno? — afegí el detectiu.

Alavedra féu una gran riallada.

— No n'hi ha, de fotos. Només eren un recurs, ja que estàvem segurs que vosté descobriria la falsa pater-

nitat de Solapenya. Fou una idea que jo li aconsellí a Boix, perquè era normal que vosté es mostràs comprensiu davant l'engany, ateses les raons per buscar Sara que li esgrimírien.

— Però si jo hagués trobat Sara se l'haurien polit i vosté es quedaria amb un soci menys. Bona punyalada — digué Butxana, abaixant els braços i llançant un sospir lleuger de fatiga.

— Alce les mans! — li lladrà Alavedra.

— Estic cansat.

— No es preocupe, no tardarà a fer la gran dormida.

El detectiu, indolent, tornà a aixecar els braços.

— Mai no hauria trobat Sara — seguí Alavedra —; sols tenia tres dies per trobar-la. Avui mateix pensàvem anar de viatge a França. Només han variat una mica els plans. Utilitzarem un altre conducte per passar la cocaïna.

— No anireu molt lluny — respongué Butxana —. Boix és un home d'influències.

— Ell no donarà un pas en fals. Té molt per callar.

— Podríem fer un pacte — féu Barrera, avançant-se una mica cap endavant.

— No et meneges, pollo! — cridà Sara.

— ¿Pacte? — somrigué Alavedra, en to burleta.

— Sí, ens beneficiarà a tots. A nosaltres tant ens fa que vos n'aneu a França carregats de farina. No contarem la història a ningú.

— Però contaràs la d'Hilari Boix — contestà Alavedra — i es descobrirà tota la xarxa.

— Però ja haureu passat la frontera.

— Amb la Interpol al darrere — intervingué Sara —. No hi ha pacte, moreno. Ho lamente.

— No t'encaparres, Hèctor — el consolà Butxana —; aquesta parella empalarien son pare per tal d'anar-se'n ben farcits de paperassa. Liquidaran tot allò que els desagrada.

— Vosaltres, per exemple —féu Alavedra, estirant el braç i apuntant al detectiu.

— No et precipites — l'aturà Sara, tot abaixant-li el braç —. Enllestim primer la cocaïna. Culata ja està acabant.

Culata havia desmuntat la totalitat dels laterals interiors dels cotxes i procedia a traure les bosses de coca, amagades en els llarguers. Sara, Alavedra i el grup observaren l'operació del subordinat, que, una vegada pouades totes les bossetes, les diposità en un sac de plàstic, fent un nus simple en la boca del sac.

— Bo — proferí Culata, suorós —, això és tot.

I acostà el plàstic a Sara, deixant-lo als seus peus.

— Canvia't de roba, Culata — somrigué Sara —, que te'n vas de viatge.

A Culata no li agradà la invitació. Ell no pretenia viatjar a França. Però no li donaren temps per argumentar. Amb la pistola de Butxana, Sara li disparà a un pam del cap. La bala li entrà pel crani, per darrere l'orella esquerra, i eixí a l'altura de l'ull dret. Culata caigué al terra inconscient, grapejant el cos de la dona mentre queia. Féu un espasme prolongat i tot seguit restà quiet, amb les mans agafades a les cames de Sara.

Una por súbita s'apoderà del grup. La fredor amb què la dona havia assassinat Culata esvaní les poques esperances de tots. S'agruparen una mica més, en un intent va de protegir-se. Penjoll abaixà les parpelles i mormolà alguna cosa inaudible. Sara apartà Culata amb el peu, sense evitar un gest de menyspreu, i Penjoll féu un salt a cegues vers Alavedra. Un salt tan atordit i maldestre, que l'atacat es desembarassà de l'agressor amb una braçada de la mà lliure de la pistola. Penjoll quedà estès a terra. Butxana i Barrera ni tan sols pogueren ocupar-se d'ajudar-lo, davant l'actitud preventiva de Sara, que els encanonava amb les dues pistoles.

Alavedra etzibà un puntelló a les costelles de Penjoll. El delinqüent es retorçà de dolor, posat de boca-terrosa. Tot seguit Alavedra es disposà a disparar-li per l'esquena. De sobte, Sara accionà el gallet de l'arma del detectiu, incrustant la bala en la nuca d'Alavedra. Aquest es girà, lànguidament, amb la placidesa de la mort a sobre, apuntant cap a Sara. I la dona tornà a prémer el gallet per dues vegades. De la boca d'Alavedra brollà sang a dojo i tot ell s'estimbà de tos, caent damunt Penjoll. D'una potada, Sara allunyà la pistola.

— Grà...cies, Sara — encertà a barbotejar el delinqüent.

— No ho agraeques, Penjoll — féu Butxana —. El numeret estava en el programa. Ella és el cervell de l'operació. Els ha ensarronat a tots fins a quedar-se sola i agraciada amb el paquetet de coca. Primer fa amistat amb el banquer, un bocamoll que se n'anà de la

llengua en la intimitat. — El detectiu volia parlar, guanyar temps —. Després, fa que Boix col·loque en el magatzem Jetapolla. Una vegada allí, Jeta li comunica que cal entabanar Alavedra, i la nena posa en acció els seus atributs. A poc a poc van caent per ordre d'importància i segons que no li fan falta. Filleta, això teu és de beca del Ministeri. Però, compte, només et queda una bala en la meua pistola, i el teu petit revòlver no té la precisió suficient per fer un enterrament col·lectiu.

— Si només queda una bala no dubtes que la rebràs tu — contestà ella, segura.

El detectiu s'ho medità sense presses.

— Si t'encapritxes de mi, el panorama canvia — deixà anar.

— No m'agrada que els homes se'm posen cíncics. No m'interesseu ningú de vosaltres. Així que no dispararé si no m'obligueu a fer-ho.

— Una xica altruista — comentà Butxana.

— No ve a compte de res fer-te el graciós. Recorda que has estat tu qui ha matat aquests dos. — Sara mostrarà a Butxana la pistola del detectiu —. Si algú m'impli- ca en l'afer enviaré l'arma a la policia.

— Cony, estàs en tot! — es dolgué Butxana, entre la sorpresa i la insolència.

Sara féu unes passes enrere, arrosegant el sac pel nus de la boca. Prèviament, es ficà dins els sostenidors la pistola de Butxana i després arreplegà del terra l'arma del difunt Alavedra. La dona es dirigí a Penjoll.

— Desenrosca el cable positiu de la bobina dels cotxes i porta-me'ls. Fes-ho ràpid.

El delinqüent es llevà el cadàver d'Alavedra de damunt i s'atingué a les ordres amb un respecte emporugit. Alçà un a un els capots dels cotxes robats i, amb el tornavís que havia fet servir Culata, mamprengué a descargolar els cables.

— Vosaltres, abaixeu-vos els pantalons — comminà Sara al grup —. Les sabates també. Teniu trenta segons. Nevera assajà un somriure.

— És una tàctica que li vaig ensenyar jo — comentà. Els altres el miraren amb mala llet. Amuntegaren els pantalons davant d'ella.

— Els calçotets — manà Sara.

— ¿Els calçotets? — prorromperen tots, incrèduls.

— Deu segons o comence a disparar.

Es quedaren en pilotes i amb les mans preservant les parts pudendes. Penjoll li dugué els cargols dels cables.

— Posa-te'ls a la butxaca dels pantalons — féu la dona —. I ara pren les claus i entra el cotxe que teniu fora.

Penjoll s'encaminà a corre-cuita a l'entrada de la casona i obrí les portes de bat a bat. Sara es dirigí al grup:

— D'ací a una hora trobareu el cotxe en la carretera vella de Barcelona.

Penjoll entrà al 4-L i deixà el motor encés. Baixà del cotxe i se situà amb el grup. La dona introduí el sac de cocaïna en el vehicle i, des de la porteta del conductor, disposà que Penjoll es llevàs la vestimenta, cosa que el delinqüent féu amb més lleugeresa que els seus companys, atés que no en gastava, de calçotets. Neve-

ra, a instàncies d'ella, col·locà tota la roba en els seients de darrere. Moments després, Sara establí que s'emplaçaren al fons de la casona, allunyats de la porta. Pujà al cotxe i, abans d'engegar, s'adreçà a l'audiència amb un somriure de plaer.

— Sou una colla d'imbècils! — s'acomiajà.

L'equip de pilotes veié marxar el 4-L amb una sensació d'impotència, bocabadats. Durant uns segons es miraren els uns als altres, sense aventurar-se a dir res. Fou Hèctor Barrera el primer a reaccionar.

— L'únic que he tret en clar de l'afer és una història que no puc utilitzar. — El periodista fità el detectiu —. Si escric una ratlla et posaré en un compromís.

— Si ho dius per la meua pistola no hi ha problema. La vaig comprar en Andorra, de contraban. No està registrada oficialment. De totes maneres, no és convenient que expliques la intervenció de Sara. El robatori de cocaïna, vull dir, ja que el merder esclataria ben prop de Penjoll i Nevera. Pots arreglar-ho com un ajust de comptes entre la banda traficadora, Alavedra i Culata.

— Així ho faré. Aquesta parella de cadàvers en són una prova. Amics, demà a migdia traurem una segona edició bomba. I tot això gràcies a la vostra col·laboració. Ho celebrarem en L'Escorpí.

— Bo — esbufegà el fotògraf —. I ara, xano xano a refrescar les pilotetes. Tenim una hora de caminada d'ací al meu cotxe.

— Home, Trili, ja feia una estona que no et sentia parlar — li digué Barrera.

— No em digues res, nano, no em digues res...
Marxaren arrecerats els uns amb els altres, conscients que la nit continuava humida.

XIII

Xofers de cabell acurat en cotxes amb bandera oficial ocupaven la voravia de Bancafrans. Toni Butxana penetrà al banc i es dirigí directament al despatx d'Hilari Boix, obviant el pròleg de passar per la taula de recepció. El bidell agafà el detectiu a la porta mateixa de l'ascensor.

— Perdone, senyor, ¿on va?

— A parlar amb l'amo.

— ¿Es refereix a don Hilari?

— Exacte. No tinc cita concertada, però l'amistat que ens uneix no dificultarà el tràmit.

— No es tracta d'això — féu l'home, pacient —. És que don Hilari està inaugurant una exposició de pintura. La sala d'exposicions és allà al fons. ¿Vosté... vosté duu tarja d'invitació?

— No, però sóc cunyat de l'artista.

— En eixe cas...

El bidell es rendí a la contundència dels arguments del detectiu. El saludà cortesament i li mostrà el camí per arribar a la sala d'exposicions. La porta d'accés estava protegida per un elegant conserge amb botons daurats en la jaqueta. Dins, diverses autoritats de la ciutat i elements representatius de l'àrea cultural departien amablement i degustaven uns petits canapés mentre admiraven l'horrible estil del pintor presentat

en la societat mercantil, segons l'apreciació de Butxana a través de les cristalleres de l'antesala.

Hilari Boix xarrava amicalment amb l'alcalde i un regidor que el detectiu no identificà. Butxana intentà franquejar la porta de la sala i ensopegà de nou amb l'obediència, rígida però educada, del conserge.

— La invitació, senyor.

El detectiu assajà un numeret, a fi de cridar l'atenció de Boix, a poca distància d'on era ell. Contragué la cara i alçà el to de veu, fingint un greuge comparatiu.

— Tinc tots els estalvis ací. ¿Amb quin dret em nega vosté l'entrada?

— Senyor... jo... — El conserge envermellí.

Els invitats més propers a la porta es giraren sobtats per l'incident. El detectiu es filtrà en la sala, però dos joves de físic ben polit el tragueren cordialment fora, agafant-lo per les aixelles i obligant-lo a caminar cap a l'eixida del banc. Hilari Boix féu un senyal a un col·laborador i aquest decretà als joves que menaren l'amotinat al primer pis.

En la plataforma de l'ascensor, Butxana aprofità per col·locar un ganxo d'esquerra a un dels joves, que, mentre pitjava el botó del pis, baixà la guàrdia. No tingué temps de res més, ja que l'altre li etzibà un colp de puny en la boca de l'estómac. El detectiu es doblegà en un gest de dolor. Caigué de genolls, panteixant.

L'arrossegaren fins al despatx de Boix. La secretària, astorada, oferí els seus serveis d'assistenta.

— ¿S'ha desmaiàt?

— No — contestà secament un dels gorilles.

La vella secretària tornà a la seua taula.

L'entraren al despatx i el llançaren com una pilota damunt del sofà. Els joves quedaren davant d'ell, palplantats i amb els braços creuats. Butxana s'encorbà en el canapé, protegint-se l'estómac. Amb tot, alçà el cap i esbossà un mig somriure.

— Porteu-me una tisana.

La broma no fou ben acollida i per tota contestació rebé una galtada a palmell obert.

— Millor no em porteu res — rectificà el detectiu, sense deixar d'exhibir un estrany somriure masoca. La bufetada li partí el llavi inferior i un fil de sang se li esmunyí per la comissura.

Boix irrompé en el despatx amb pas decidit, tancà la porta i s'assegué en el seu butacó giratori.

— Senyor Butxana, no m'agrada que m'aclaparen en ma casa, i menys encara individus de la seua talla.

— He vingut a cobrar.

— ¿Pel seu silenci? — Boix ho digué amb sorna.

El detectiu s'alçà del sofà. Els gorilles se situaren al seu costat.

— Que li facen profit, els seus negocis, però m'han produït molèsties i desperfectes.

— Presente'm una minuta — reincidí maliciosament el banquer.

— No en gaste. — Butxana tragué de la seva butxaca un bloc i es disposà a llegir-ne el contingut —. Una avària al cotxe, feta per la seua ex-amant: dotze mil pessetes, càcul aproximat; tres dies de treball i despeses: trenta mil pessetes; i tres bales perdudes en la pell del

seu ex-collaborador i ex-soci Alavedra: dues-centes deu pessetes. Total: quaranta-dues mil dues-centes deu pessetes. Ja veu, no res comparat amb els centenars de milions dels terrenys del Gas Lebón.

— Butxana, vosté o té molta cara o és un boig. I, a més, sap massa coses. ¿No li fa temor, això?

— Sí, però part de la culpa és seua. De totes maneres, tinc la pretensió de no donar-los quefer, als seus xicots.

— ¿Qui m'assegura que no obrirà la boca?

— El meu instint de supervivència n'és una bona garantia. Ja li he dit que no m'interessen els seus afers. En la mesura que jo alene, vosté continuarà captivant belles senyoretes. No li convé liquidar-me.

— ¿M'està amenaçant?

— Simplement, em guarde les espatlles. Un amic meu coneix tots els moviments de vosté. En fi, Boix, anem per feina.

— Cobrarà, però ja que ha treballat per a mi m'agradaria que em completàs l'informe. ¿Qui ha matat Alavedra?

— Sara. Eren socis en la sostracció de cocaïna. Una xica intel·ligent: se n'ha anat amb el saquet farcit.

— ¿On es dirigia?

— No li ho vaig preguntar. No congeniàvem ella i jo.

— Tant hi fa, tard o d'hora la trobaré. Quant a Alavedra, ja ha rebut allò que li tocava. Les sospites que en un principi tenia sobre ell acaba de confirmar-me-les vosté. Sempre ha estat un home de poca intel·ligència. Va preferir uns grams de cocaïna...

— Qüestió de sostenidors — tallà el detectiu —. ¿Em permet una pregunta, Boix?

El banquer féu un gest de complaença.

— ¿On distribueixen la cocaïna? — demanà Butxana.

— Una part del tràfic es queda ací. La resta l'enviem a l'estranger.

— ¿Perpinyà?

Boix es va sorprendre.

— Perpinyà és un dels punts, entre altres. ¿Com ho sap?

— Intuïció corporativa — contestà el detectiu.

— Vosté és llest. Si treballàs per a mi guanyaria molts diners. Podria buscar Sara, per exemple. Li augmentaria la minuta deu vegades més.

— He decidit agafar-me unes petites vacances. Han estat tres dies massa tensos — renpongué Butxana evasivament.

— Pense-s'ho — insistí el banquer —; aquesta és una empresa segura i amb bones oportunitats de fer esforços rendibles.

¿Segura?, pensà el detectiu, però no badà boca. Volia anar-se'n, eixir d'aquell despatx i desfer-se de la mirada inquieta de la parella de gorilles que el custodiaven. Hilari Boix estampà damunt la taula un talonari de xecs i omplí el taló amb calligrafia acurada.

— Li confessaré una cosa, Butxana — se sincerà el banquer, allargant-li el xec —. Vosté és un home de sort. D'estar sentenciat des del moment que acceptà buscar Sara, se'n va d'ací amb un xec arrodonit. Però,

si he de ser-li sincer, un home de les seues aptituds bé que es mereix una bona paga.

El sabó no afectà el detectiu. Doblegà el taló i se l'introduí en la butxaca de l'interior de l'americana.

— Pel compte que li té, espere que complisca el pacte de silenci — digué Boix, alçant-se del butacó i oferint-li la mà. Butxana refusà encaixar-la, apartà la parella de joves i es dirigí al passadís. La secretària, amatent, demanà per la salut del detectiu.

— ¿Es troba millor, senyor?

Butxana féu una passada del xec pel nas, olorant-lo.

— He experimentat una lleu millora — contestà.

La dona no compregué res, i fins i tot trobà de molt mal gust el detall.

Els cotxes oficials no eren a la porta de Bancafrans, però els elements intel·lectuals encara debatien, entre ponxos, la solidesa artística de l'obra pictòrica que es mostrava en la sala d'exposicions. El detectiu aguardava el seu torn en la finestreta de pagaments. Davant d'ell, una dona amb aspecte de vídua llegia el diari mentre esperava per cobrar la pensió. Un titular de grans lletres cridà l'atenció de Butxana:

LA BANDA DEL «FARINA»,

AUTORA DE LOS ROBOS DE COCHES

Segons el periodista, que entrevistava el comissari García, la banda del Farina, integrada pel Farina i el Pipa, eren els autors materials dels robatoris de cotxes de

luxa que s'havien perpetrat darrerament a la ciutat. Farina i el Pipa havien estat enxampats in fraganti, en el moment que intentaven afanar un R-18, en la Gran Via de Ferran el Catòlic, just enfront d'una comissaria. Mariscal García declarava la seua total seguretat que els dos menors estaven implicats en la resta de robatoris denunciats. «Es cuestión de paciencia», deia García. «En poco tiempo sabremos dónde están los demás coches». En el centre de la informació apareixien les fotos policials dels dos implicats. Més avall, una altra foto donava fe de la detenció de la perillosa banda, a l'entrada de la comissaria central, tots dos del braç de dos policies d'uniforme i el sots-comissari Tordera, que, com era costum d'ell, no perdia l'ocasió de posar-se davant la càmera.

La pensionista tancà el diari, signà un paper que li lliurà el caixer i, amagant escrupolosament els diners en la bossa, s'acomiadà de l'empleat. El detectiu deixà damunt el taulell el xec, la signatura del qual facilità un canvi ràpid en moneda i la simpatia implícita del caixer. El feix de bitllets sumava cent mil pessetes, segons l'estimació a colp d'ull que féu Butxana. Per tres dies de molèsties la paga afluixada per Boix resultava gratificadora, interioritzà el detectiu, que no s'estigué d'oferir un somriure agre a l'empleat, abans d'eixir al carrer.

Ja en la Gran Via, Butxana aturà un taxi.

— A la redacció d'«El Camí» — digué al conductor.

En el curs del trajecte, el taxista lligà una exposició ben documentada sobre la inseguretat ciutadana, a propòsit de la banda del Farina.

— Si als quinze anys roben cotxes, no sé què faran als divuit! — resumí enèrgicament l'ofés conductor, quan aparcà el taxi en la voravia de la redacció.

— ¿No li sembla? — matxacà el taxista mentre li tornava el canvi, i afegí —: Ja em dirà vosté com a, em a entrar a Europa amb la quantitat de manguis que van solts pel carrer. Si és que no es pot eixir de casa!

— Compre's un vídeo — l'animà Butxana, donant-li cinc duros de propina. Tot seguit abandonà el taxi i s'endinsà en el hall de la redacció.

— Hèctor Barrera, per favor — demanà al conserge.

— A la cafeteria Oeste — féu el porter, sense mirar-lo.

Assegut en un tamboret de la barra, el periodista romania abstret i amb la mirada fixa en un punt determinat de la cafeteria, enmig de l'enrenou del local, atapeït de clients abocats al vermut del migdia. Tenia un aspecte meditabund, que canvià per un somriure displicent en veure apropar-se el detectiu.

— Hola, Butxana.

— Hola. Et veig cansat. Has teclejat de valent durant la nit, ¿no?

— Sí, però no ha servit de res.

El detectiu acusà un atabalament momentani.

— ¿I la segona edició? — demanà.

— No hi haurà segona edició, ni primera... Merda!

— No sé què vols dir...

— Molt senzill. El Consell d'Administració de la meua empresa ha resolt no publicar el reportatge.

— Explica't millor.

— Voràs, Butxana, fa temps que el diari està pas-

sant per una crisi de finançament i, segons el criteri dels rectors de l'empresa, és més rendible demanar un crèdit d'ajuda a Bancafrans, a canvi de no publicar el reportatge. Pensen que Hilari Boix no entrebancarà l'operació financera de la mateixa forma que ho han fet altres entitats bancàries. Al mateix temps, supose, el diari iniciarà una campanya de suport a la requalificació dels terrenys del Gas Lebón i els voltants a fi que s'acceleren els tràmits de la subhasta.

— Vaja, home. ¿I tu què els has dit?

— Jo no puc oposar-m'hi, perquè em farien culpable de la pèrdua de quaranta llocs de treball. ¿Què puc fer?

El detectiu acarona amistosament la testa del periodista.

— De vegades — li digué — és convenient penjar els guants.

— Aquest és el segon KO que em fan sense donar-me l'oportunitat de combatre. Tinc la sensació de viure entre gàngsters.

— Cert, en aquesta ciutat resulta difícil distingir un mafiós d'un policia. Procura restar al marge, si pots, o elegir la banda que menys et desagrada.

— Això no és fàcil.

— És qüestió de decidir-se. Ara que parlem de gàngsters, voldria que em fesses un petit favor. He llegit en un diari col·lega que la policia ha detingut uns afillats meus: el Pipa i el Farina, els diuen. Els acusen d'estar implicats en els robatoris dels cotxes dels exportadors. Una injustícia, ja que les criatures només

han mangat un R-18. Algun company teu podria telefonar a la comissaria, dient-los on són els cotxes.

— Ho faré avui mateix.

— Gràcies. — El detectiu encengué una cigarreta —. ¿Saps, Hèctor? Els francesos que rebran la cocaïna de Sara són els mateixos a qui l'organització de Boix subministra a gran escala.

— ¿Qui t'ho ha dit?

— Hilari Boix. He anat a presentar-li la minuta i els desperfectes del cotxe, i mentre omplia el xec hem canviat impressions sobre l'assumpte. Entre uns i altres el tenen ben engalipat, al banquer. Ja s'ho apanyaran, només era un comentari de passada. Off the record, ¿eh?

— T'has donat aire a penjar els guants...

— Sí, però he cobrat la bossa.

El detectiu li mostrà el grapat de bitllets, escampant-los damunt la barra.

— Et convide a dinar — li digué —. Res millor que unes bones ostres per llevar el mal gust de boca.

— Accepte; alguna cosa de profit havia de traure de tot el merder.

— Conec un lloc a Gandia...

El detectiu i el periodista enfilaren cap a la porta del local. En veure'ls eixir, Ximo, el cambrer, que servia les tauletes de la terrassa, deixà la safata a un client i es dirigí a Hèctor.

— Barrera, el meu nebodet té una esquerra que és l'hòstia. — El cambrer simulà uns cops enlaire —. I no et dic res del joc de cintura del nano. Una meravella!

El mateix estil que tu, dinamita en els punys, ràpid com un llamp! L'esperança blanca de Russafa. D'ací a dos mesos debuta.

— ¿Com li diuen? — s'interessà Barrera per la figura.

— ¿Com vols que li diguen, cony? — exclamà el cambrer: — Ximo «Copes»!

Toni Butxana sap que, de vegades, cal penjar els guants. I això que no és boxador: és detectiu, un detectiu anticonstitucional. I és que, a València, tots són fora de la llei, amb l'excepció de la bòfia. Però la bòfia no troba un capellà dins un sac de farina. D'això, doncs, de «farina», de gais, de delinqüents legals i de barbers geperuts (el Llongueras de Butxana), està pastat el present llibre, retrat vivíssim i divertit de la ciutat de València i els seus ambients marginals. Butxana continua ací els periples iniciats a *No emprenyeu el comissari* (la novel·la anterior de Torrent, que ha aconseguit, com aquesta, xifres de venda del tot insospitades) i represos després, amb el mateix èxit, a *Un negre amb un saxo* i a *Cavall i rei*. A *Penja els guants, Butxana*, el lector trobarà també Hèctor Barrera, el Penjoll, la Colometa, el comissari García i el sots-comissari Tordera, acompanyats d'una magnífica troupe de ninots de palla.